

Mussavia per la decleraziun da taglia

Taglia chantunala / taglia federala directa

2023

Persunas natiralas
cun domicil en il
chantun Grischun

Infurmaziuns generalas

• Bain preparà è mez finì	4
• Curtas infurmaziuns impurtantas	5
• Obligaziuns / violaziun da las obligaziuns / termins	8

Mussavia per emplenir il formular principal (formular 1a)

• Pagina 1: Personalias, relaziuns da professiun e da famiglia	11
• Pagina 2: Entradas en Svizra ed a l'exteriur	13
• Pagina 3: Deducziuns	21
• Pagina 4: Facultad en Svizra ed a l'exteriur	31
• Pagina 4: Prestaziuns da chapital or da la prevenziun	33

Mussavia per emplenir ils formulars

• Register da las vaglias e dals credits (formular 2)	36
• Expensas professiunalas (formular 3/3a)	42
• Register dals debits (formular 4)	48
• Premias d'assicuranza (formular 5)	50
• Custs da malsogna, d'accident e d'impediment (formular 6)	52
• Immobiglias (formular 7)	56
• Locaziun d'abitaziuns da vacanzas (formular 7.1)	64
• Locaziun / sutlocaziun da chombras (formular 7.2)	66

Agiunta

• Register dals formulars e dals meds auxiliars	68
• Tabella da tariffas per la taglia chantunala sin las entradas chantun	69
• Tabella da tariffas per la taglia chantunala sin la facultad chantun	70
• Tabella da tariffas per la taglia federala directa	71
• Register dals uffizis communal da taglia e da las alianzas fiscalas	72

**Administraziun da taglia
dal chantun Grischun**

Allegra, grüezi e salve

Stimadas dunnas e stimads signurs

Quest mussavia As gida ad emplenir endretg la decleraziun da taglia.

Cun agid d'in **navigatur** (en scrittira violetta) vegnis Vus manads uschè simpel sco pussaivel tras la decleraziun da taglia. Per la gronda part da las dumondas e dals problems avain nus formulà soluziuns. Sch'i dess tuttina intschertezzas, As drizzai per plaschair a Voss **uffizi communal da taglia u a l'alleanza da taglia** (ina glista chattais Vus en l'aggiunta a la fin da quest mussavia). Là As vegni gugent gidà vinavant. Ulteriusas infurmaziuns chattais Vus sin nossa pagina d'internet www.stv.gr.ch e per scleriments stat a disposiziun l'adressa dad e-mail kommissariat@stv.gr.ch.

Il pli grond agid As porscha la software da decleraziun "SofTax GR". A partir dal schaner 2024 pudais Vus chargiar giu "SofTax GR" da nossa pagina d'internet. Cun la versiun da standard pon vegnir emplenidas maximalmain 10 decleraziuns da taglia. Infurmaziuns davart las licenzas (partenari SOFTAX) chattais Vus sin nossa pagina d'internet.

Salids amicabels

Administraziun chantunala da taglia

Uffizi communal da taglia

Novaziuns

L'onn 2023 stuais Vus pajar minimalmain damain taglias. Tar la taglia chantunala e communal vegn cumpensada la progressiun freida. Ins discorra d'ina progressiun freida, sch'i n'ha lieu – malgrà l'augment dal salari – nagin augment real da la capaciad da cumpra pervia da la chareschia, ma sche Vus stuais tuttina pajar taglias pli autas pervia da la tariffa progressiva. Quest effect vegn cumpensà cun reducir la tariffa da taglia sin las entradas e sin la facultad e cun augmentar correspondentamain las deducziuns las pli impurtantas.

Er l'onn 2023 è vegni influenzà da la **guerra en l'Ucraina**. Pli che la mesadad da las fugitivas e dals fugitivs or da l'Ucraina ha chattà in alloschi tar famiglias ospitantas. En spezial per las famiglias ospitantas èn resultadas intginas dumondas davart la taglia. Respostas a las dumondas las pli impurtantas e la remartga **Guerra en l'Ucraina** chattais Vus en il mussavia: d'ina vart tar las **ulteriuras entradas** (pagina 17) sco er tar ils **retgavs d'immobiglias** (paginas 59) e da l'autra vart tar las **deducziuns da sustegniment** (pagina 28).

Vigur lianta dal mussavia

Quest mussavia na remplazza ni la lescha da taglia ni las fixaziuns en la pratica da l'autorità da taglia. El è mo ina resumaziun che infurmescha curtamain davart las entradas suttames a la taglia, davart las deducziuns pussaivlas e davart la facultad suttamesa a la taglia.

Inoltraziun da la declaraziun da taglia

Transmissiun electronica senza suttascripziun:

La declaraziun da taglia po vegnir inoltrada – ensemen cun las agiuntas – sin via electronica. A partir dal 01-01-2022 pon las declaraziuns da taglia a partir da la perioda fiscal 2021 vegnir inoltradas sin via electronica **da nov senza suttascripziun**.

Per trasmetter mintga declaraziun da taglia dovri in agen **passcode**. Vus avais survegnì quest passcode ensemen cun la declaraziun da taglia. Vus al chattais **sin l'invitaziun d'inoltrar la declaraziun da taglia u giusum sin la pagina 1 dal formular principal**.

La quittance che Vus survegnis, sche la transmissiun electronica ha gì success, **na stuais Vus betg stampar, suttascriber e trametter per posta a l'Administraziun chantunala da taglia dal Grischun**. Questa quittance serve mo per Vossa atgna documentaziun e na vegn betg pli duvrada per il process d'inoltraziun.

Suenter che la declaraziun da taglia è vegnida trasmessa cun success, po ella vegnir inoltrada da nov (er repetidamain) **entaifer ils 10 dis suandants**. Per la taxaziun è decisiva l'ultima versiun trasmessa.

Tut las agiuntas pon sco fin ussa vegnir agiuntadas sin via electronica en il sector sut a sanestra da "SoFTax GR" e transmessas ensemen cun la declaraziun da taglia. **Sche betg tut las agiuntas da la declaraziun da taglia n'As stattan a disposiziun en furma electronica**, pudais Vus – suenter che la transmissiun ha gì success – stampar en "SoFTax GR" in **feigl cun ils titels da las agiuntas** e trametter quel **sin palpìri, ensemen cun las agiuntas, per posta** a l'Administraziun chantunala da taglia. Ina suttascripziun n'è betg necessaria.

Declaraziun da taglia sin palpìri:

La declaraziun da taglia sto vegnir inoltrada en moda centrala a l'Administraziun da taglia dal chantun Grischun a Cuira. La declaraziun da taglia che Vus avais inoltrà, inclusiv las agiuntas, vegn scannada completamain sco er elavurada electronicamain ed archivada a Cuira. Ils documents sin palpìri vegnan destruids. **Ina respediziun da documents inoltrads n'è betg pussaivla** pervia dals process operativs.

Consegna da la declaraziun da taglia

La declaraziun da taglia per il Grischun po vegnir emplenida ubain sin via electronica ubain cun formulars sin palpìri. Vus pudais tscherner tranter las suandantas **furmas da consegna per la declaraziun da taglia**:

Supplica d'inoltrar la declaraziun da taglia: En quest connex sa tracti d'ina brev, en la quala il numer da register / da referenza ed il termin d'inoltraziun per la declaraziun da taglia vegnan communitgads. Suenter avair obtegnì la supplica po la software da declaraziun **"SoFTax GR" vegnir chargiada giu da la pagina d'internet da l'administraziun chantunala da taglia**, vegnir installada e la declaraziun da taglia po vegnir fatga. Sche la declaraziun da taglia vegn emplenida d'ina terza persuna (biro fiduziar, cussegliader da taglia, confamigliars u persuna enconuschenta) che dovra per quai ina software da declaraziun, n'ha ella betg basegn da dapliras infurmaziuns che quai che la supplica cuntegna. Questa furma da consegna tegna il meglier quint d'interess economics, dovra il pli pauc temp e chaschuna ils pli paucs custs. A medem temp garante-scha ella ch'i vegn duvrà per la declaraziun da taglia la versiun da **"SoFTax GR" la pli actuala ch'è disponibla** il mument dal download e da l'installaziun. A persunas che immigreschan en il chantun Grischun u che han gia qua domicil e ch'entran da nov en l'obligaziun da pajar taglia (p.ex. cun cuntanscher la maiorenità) vegn la declaraziun da taglia tramessa en questa furma, sch'i na vegn betg giavischada explicitamain la consegna da formulars sin palpìri.

Palpìri: Vegn tschernida questa furma da consegna vegn fatga la consegna dals formulars per la declaraziun da taglia e dal mussavia per la declaraziun da taglia sin palpìri. Ella e cumbinada cun grondas expensas per la producziun e per la spediziun. Questa furma da consegna duess vegnir elegida mo, sche la declaraziun da taglia na vegn betg fatga cun ina software da declaraziun al computer.

Bain preparà è mez finì

Ina buna preparaziun facilitescha ad emplenir la declaraziun da taglia. Procurai pia avant che cumenzar ad emplenir ils formulars per ils documents che Vus duvrais:

- copia da l'ultima declaraziun da taglia cun agiuntas;
- attests da salari (er per activitad da gudogn accessoric);
- mussaments per expensas professiunalas (sche Vus na faschais betg valair la pauschala);
- mussaments davart custs da scolaziun e da furnaziun supplementara orientads a la professiun ch'èn vegnids pajads sez;
- mussaments da rentas, pensiuns, schurnadas ed indemnizaziuns per la perdita da gudogn (AVS/AI/UCG, instituziuns da prevenziun, cassas da dischoccupaziun, assicuranzas da malsauns e d'accident e.u.v.);
- attests da tschains e da saldoss (banca/posta), extracts da deposits u attests da taglia, rendaquints da dividendas e quints da gudogn e perdita (aczias, obligaziuns, fonds d'investiziun e.u.v.);
- attests da debits e da tschains da debits;
- documents davart la rendita d'immobiglias e mussaments per il mantegniment da las immobiglias (sche Vus faschais valair ils custs effectivs da mantegniment e betg la pauschala);
- attests per la cumpra d'onns da contribuziun en instituziuns da la prevenziun professiunala (pitga 2);
- attests da contribuziuns a l'atgna prevenziun liada (pitga 3a);
- documents per pajaments da premias ad assicuranzas da malsauns, d'accident e da vita;
- attests davart la valur fiscala d'assicuranzas da vita;
- documents per ils custs da malsogna, d'accident, d'invaliditad, da perfecziunament e da rescolaziun che Vus avais pajà sez;
- attests per contribuziuns voluntaras e donaziuns voluntaras a partidas politicas;
- bilantschas, quints da gudogn e da perdita.

Controllai che Vus hajas tut ils formulars necessaris. Formulars che mancan survegnis Vus da Voss uffizi communal da taglia.

Palpiri: Nus cussegliain d'emplenir l'emprim ils formulars segnads cun **copia** e da transportar pir la versiun definitiva sin ils formulars originals. Duvrai per plaschair en ils formulars originals in **culli** (betg in rispli).

Curtas infurmaziuns impurtantas

Tgi sto inoltrar la decleraziun da taglia 2023?

- Tut las personas maiorennas che avevan ils 31 da december 2023 lur domicil en il chantun Grischun;
- Las ed ils pajataglias ch'èn daventads maiorens l'onn 2023 (annada 2005) ston inoltrar per l'emprima giada in'atgna decleraziun da taglia;
- Pajataglias maiorens ch'èn ids a star en il decurs da l'onn 2023 a l'exteriur;
- Pajataglias minorens cun entrada da gudogn.

Conjugals

Conjugals che vivan giuridicamain ed effectivamain en ina lètg nunseparada èn suttamess comunablamain a la taglia. Las entradas e la facultad vegnan summadas senza resguardar il stadi dals bains.

Partenadis registrads

Ils partenaris da medema schlattaina ch'èn registrads tenor la lescha federala davart il partenadi registrà da pèrs da la medema schlattaina (lescha da partenadi) han il medem status sco ils pajataglias maridads.

Uffants

Las entradas (senza entradas sin il gudogn e senza entradas substitutivas) e la facultad dals uffants minorens (annada 2006 e pli giuvens) vegnan da princip quintadas tar quellas dals geniturs resp. da la persuna cun la pussanza dals geniturs. Sch'ils geniturs n'èn betg suttamess comunablamain a la taglia, ma èn responsabels comunablamain per ils uffants, vegn l'uffant taxà ensemen cun quel genitur ch'el viva ensemen.

Scolars, students ed emprendists

Scolars (students) ed emprendists **minorens** na survegnan nagina decleraziun da taglia.

Scolars, students ed emprendists **maiorens** han en mintga cas er d'emplenir cumpletamain la decleraziun da taglia.

Principis da la valitaziun postnumerando

Per la confederaziun, per il chantun e per las vischnancas vegn l'imposiziun da taglia fatga tenor la valitaziun postnumerando. Las entradas suttamessas a la taglia vegnan valitadas tenor las entradas durant la perioda fiscala. En la decleraziun da taglia 2023 ston pia vegnir endatadas las entradas obtegnidas durant l'onn chalendar 2023. La facultad suttamessa a la taglia vegn valitada tenor il stadi a la fin da la perioda fiscala u da l'obligaziun da pajar taglia. En la decleraziun da taglia 2023 sto pia vegnir endatada la facultad dals 31 da december 2023 (cas regular). Sche l'obligaziun da pajar taglia è ida a fin pervia da mort u pervia da partenza a l'exteriur, sto vegnir endatada la facultad dal di da la mort resp. da la data da la partenza.

Di da referenza

Ils 31 da december 2023 è il di da referenza per las suandantas decisiuns:

- obligaziun da pajar taglia en il chantun: Vus essas obligà da pajar taglia per l'entir onn en il Grischun, sche Vus essas vegnì en il decurs da l'onn d'in auter chantun;
- obligaziun da pajar taglia en la vischnanca: Vus essas obligà da pajar taglia per l'entir onn en quella vischnanca, nua che Vus avevas domicil la fin da l'onn;
- fixaziun dal stadi civil: Vus valais p.ex. per l'entir onn sco maridà, sche Vus eras maridà ils 31 da december;
- deducziuns socialas: Vus pudais p.ex. far valair la deducziun per uffants, sche las premissas èn adempli a la fin da l'onn;
- stadi da la facultad suttamessa a la taglia.

Maridaglia, divorzi, separaziun, schiaziun d'in partenadi registrà

En cas da maridaglia en il decurs da l'onn 2023 ston ils conjugals u ils partenaris pajar taglia communablamain per l'entir onn chalendar. Er las entradas acquistadas avant che maridar ston vegnir inditgadas en la decleraziun da taglia communabla.

En cas da divorzi, en cas da separaziun giudiziala u efectiva u en cas da schiaziun dal partenadi registrà en il decurs da l'onn 2023 vegn la taglia imponida per mintgin separadamain per l'entira perioda fiscal. Mintgin sto inoltrar ina decleraziun da taglia separada; en quella vegnan decleradas separadamain las entradas a partir dal cumenzament da l'onn.

Activitad da gudogn independenta

Per las entradas ord activitad da gudogn independenta e per la facultad da fatschenta è decisiva la bilantscha fatga durant l'onn chalendar 2023. Mintga onn sto vegnir fatga ina bilantscha (exceptiun: sch'ins ha cumenzà l'activitad da gudogn independenta durant la segunda mesad da l'onn).

Donaziuns e retratga d'ierta anticipada

La facultad e ses retgavs vegnan integrads en la decleraziun da taglia ordinaria 2023. Las valurs da facultad survegnidas ed ils retgavs che resultan ordlonder ston vegnir declerads ensemen cun ils ulteriurs factors. Il donatur sto preschentar en la decleraziun da taglia a tgi e cura ch'el ha cedi valurs da facultad. Las valurs da facultad regaladas na sto el betg pli declerar en la decleraziun da taglia 2023.

Ierta

En cas d'in augment da facultad pervia d'ierta (betg dentant pervia da donaziun u pervia da ierta anticipada) vegn la facultad augmentada suttamessa a la taglia davent dal mument da la successiun d'ierta (e betg per l'entira perioda fiscal). La conversiun vegn fatga d'uffizi.

Mort da la u dal pajataglia

I sto vegnir fatga ina decleraziun da taglia che inditgescha tut las entradas fin il di da la mort e la facultad netta il di da la mort.

Tar **conjugals u tar partenaris registrads** sto il conjugal / partenari survivent inoltrar per la fin da december ina decleraziun da taglia che inditgescha las entradas dapi la mort dal conjugal / partenari defunct e la facultad per la fin da december. Conversiuns per evitar ina imposiziun dubla da la facultad vegnan fatgas d'uffizi.

Termins da pajament l'onn 2024

La taglia federala directa sto vegnir pajada per la fin da mars.

La taglia chantunala pon ins pajar en duas ratas per la fin da favrer e per la fin d'avrigl u en ina giada per la fin da mars.

Ils quintes da taglia **provisorics** vegnan fatgs sin fundament dals **facturs da l'onn passà**.

Sche las **relaziuns d'entrada** èn sa **midadas** considerablamain l'onn 2023 **cumpareglià cun l'onn precedent**, stuessas Vus adattar Voss facturs da taglia per la nova perioda fiscal a questas novas relaziuns d'entrada. Per quest intent sto vegnir dumandà **en scrit** in nov quint fiscal provisoric a l'uffizi communal da taglia. Cas cuntrari resultan pli tard differenzas considerablas tar il quint da taglia definitiv 2023.

Ils termins da pajament per la taglia communal èn fitg differents. As infurmai per plaschair tar l'**uffizi communal da taglia**.

Il quint da taglia definitiv po vegnir fatg e distribuì pir pli tard, suenter la taxaziun definitive. Imports pajads da memia vegnan alura restituids; imports pajads memia pauc vegnan imponids posteruramain.

Reglamentaziuns spezialas valan en cas da la finiziun da l'obligaziun da pajar taglia (midada da domicil, mort) u en cas da concurs.

Taglia anticipada

Il register da las vaglias serva medemamain sco dumonda per la restituziun da la taglia anticipada per l'onn 2023.

La taglia anticipada sin ils retgavs dal fond da renovaziun da cuminanze da proprietaris en condomini sto vegnir pretendida enavos tras la cuminanza directamain tar l'administraziun federala da taglia (formular 25). Concernent la declaraziun tar ils singuls proprietaris en condomini vala il suandant:

Parts dal fond da renovaziun resp. retgavs da tal na vegnan betg suttamess a la taglia, perquai ch'ils retgavs restan mintgamai en il fond da renovaziun e vegnan uschia puspè duvrads per il mantegniment dal bain immobigliar.

Midada da domicil

Arriv d'in auter chantun: Sche Vus essas arrivads en il chantun Grischun en il decurs da l'onn 2023 e sche Vus avais gi qua Voss domicil la fin da l'onn, essas Vus obligads da pajar illimitadamain taglia en il chantun Grischun per l'entir onn. Vus declerai en la declaraziun da taglia l'entrada obtegnida durant l'entir onn e la facultad existenta a la fin da l'onn.

Midada da la vischnanca da domicil: Sche Vus avais midà Vossa dimora entaifer il chantun durant l'onn 2023, essas Vus obligà da pajar taglia en quella vischnanca, en la quala Vus avais gi Voss domicil la fin da l'onn.

Immigraziun da l'exteriur: En cas d'ina immigraziun da l'exteriur cumenza l'obligaziun da pajar taglia en il chantun Grischun cun la data d'immigraziun. Vus declerai en la declaraziun da taglia l'entrada obtegnida dapi l'immigraziun e la facultad existenta la fin da l'onn 2023. Las conversiuns ch'èn necessarias per fixar la tariffa da taglia vegnan fatgas d'uffizi.

Lavurants esters

Da princip èn lavurants esters senza permissiun da domicil suttamess a la taglia a la funtauna sin lur entradas da gudogn e sin lur entradas substitutivas. Els na ston pia betg inoltrar ina declaraziun da taglia. En ils **dus cas qua sutvart** è in **lavorant ch'è suttamess a la taglia a la funtauna** e che ha ses domicil en il chantun, però tuttina obligà excepziunalmain d'inoltrar **ina declaraziun da taglia** e da declerar tut sias entradas e tut sia facultad:

Ina taxaziun ordinaria posteriura vegn fatga, sche las entradas suttamessas a la taglia a la funtauna d'in pajataglia (en cas da conjugals suttamess communablamain a la taglia: las entradas da la conjugala u dal conjugal) han importà durant l'onn chalendar **pli che 120'000.– francs** ubain sch'in lavorant ester posseda – ultra da las entradas suttamessas a la taglia a la funtauna – ulteriuras **entradas betg suttamessas a la taglia a la funtauna** (p.ex. retgavs ord vaglias u ord immobiglias, entradas ord activitad independenta e.u.v.) **ubain facultad**. Durant ils onns proxims, fin la fin da l'obligaziun da pajar taglia a la funtauna, vegn fatga ina taxaziun posteriura, er sche questa limita vegn sutpassada ad interim u duraivlamain.

Sch'ina **persuna obligada da pajar la taglia a la funtauna** n'ademplescha betg las premissas menziunadas per ina taxaziun ordinaria posteriura obligatorica, ha ella la pussaivladad d'obtegnair ina **taxaziun ordinaria posteriura sin dumonda** (cf. art. 105abis LT). Quai è cunzunt lura il cas, sch'ella vul far valair ulteriuras deducziuns che n'èn betg cuntegnidas en la tariffa da la taglia a la funtauna.

Obligaziun da pajar taglia durant ina part da l'onn

In'obligaziun da pajar taglia per ina part da l'onn exista en cas d'in **arriv da l'exteriur** resp. d'ina **partenza a l'exteriur** ed en cas da la **mort dal pajataglia**. Entant che las entradas suttamessas a la taglia vegnan imponidas effectivamain er tar in'obligaziun da pajar taglia durant ina part da l'onn, ston vegnir fatgas differents **conversiuns** per eruir **l'entrada ch'è decisiva per fixar la tariffa**. En quest connex vegnan **convertis d'uffizi las entradas che pervegnan regularmain** sin 12 mais. Tras quai vegni garantì che pajataglias che n'èn betg suttamess durant l'entira perioda fiscal a l'obligaziun da pajar taglia en il chantun, vegnan validas per la medema tariffa, sco sch'els fissan obligads da pajar taglia durant l'entira perioda. Questas transformaziuns vegnan fatgas d'uffizi. **Infurmaziuns** pli detagliadas en chausa chattais Vus sin il **fejl d'infurmaziun davart l'obligaziun da pajar taglia durant ina part da l'onn**. Quest fejl d'infurmaziun survegnis Vus tar l'uffizi communal da taglia cumpetent. Vus al chattais er en l'internet sut **www.stv.gr.ch**.

Obligaziuns/violaziun da las obligaziuns/termins

Obligaziun da declaraziun

Tut las parts d'entrada e da facultad ston vegnir declaradas, er sch'i na resulta nagina entrada suttemessa a la taglia. La taglia anticipada imponida sin ils retgavs da facultad na dispensescha betg dal duair da declaraziun. Perquai ston tut ils retgavs ch'èn suttemess a la taglia anticipada vegnir declarads en il register da las vaglias. Decisiva è la scadenza da la prestaziun suttemessa a la taglia (cumenzament da la pretensiun giuridica) e betg il pajament al pajataglia.

La declaraziun en la colonna "Confederaziun" è facultativa.

Valitaziun speziala en cas da basegnusadad (taxaziun nulla)

Tenor l'art. 156 Lescha da Taglia (LT) po il stadi renunziar excepziunalmain d'incassar ina pretensiun da taglia, sche la u sch'il pajataglia è vegnì en miseria u sch'il pajament da l'import debità signifitgass per ella u per el ina gronda direzza. La dumonda da relasch sto vegnir inoltrada a l'administraziun da taglia cun la motivaziun en scrit e cun l'aggiunta dals mussaments necessaris. En cas spezial, en ils quals ina prelevaziun da taglia para invana, po l'autorità da taxaziun conceder in relasch da taglia, e quai cun decretar da bel principi ina taxaziun nulla (art. 156a LT).

Per retschaviders da rentas en il senn da l'art. 3 da la lescha davart prestaziuns supplementaras chantunales tar l'assicuranza da vegls, survivors ed invalids cun prestaziuns supplementaras mensilas sco er per retschaviders da prestaziuns da sustegniment mensilas en il senn da l'art. 1 da la lescha chantunala davart il sustegn da basegnus po vegnir concedida – sin dumonda – ina taxaziun nulla, sche la facultad decisiva importa damain che 25'000.– francs (persunas che vivan sulettas) resp. 40'000.– francs (conjugals).

La facultad decisiva sa cumpona da la facultad netta plus la differenza tranter la valur fiscala da las immobiglias e lur valur commerziala tenor l'ultima stimaziun uffiziala.

Cun la dumonda desista la u il pajataglia da far valair ses dretg da la taglia anticipada.

La **dumonda d'ina taxaziun nulla** sto vegnir fatga sin il formular principal (pagina 4). La declaraziun da taglia sto vegnir emplenida cumpletmain, suttascritta ed inoltrada cun l'aggiunta dals mussaments che cumprovan che la prestaziun supplementara resp. che la prestaziun da sustegniment è vegnida obtegnida. Senza declaraziun da taglia emplenida correctmain e senza aggiunta dals mussaments surmenziunads na vegni betg entrà en la dumonda.

Violaziun da las obligaziuns da procedura

Tgi che n'inoltrescha betg la declaraziun da taglia u violescha autras obligaziuns da procedura, vegn chastia cun ina multa da fin 1'000.– francs, en cas da repetiziun da fin 10'000.– francs.

Termins

Per inoltrar la declaraziun da taglia valan ils suandants termins:

- **31 da mars 2024** per persunas cun activitad da gudogn dependenta, per scolaras e per scolar, per studentas e per students, per persunas pensiunadas, per persunas senza activitad da gudogn e per iertas betg repartidas;
- **30 da settember 2024** per persunas cun activitad da gudogn independenta, per purs sco er per persunas domiciliadas ordaifer il chantun cun interpresas en il Grischun;
- **30 da settember 2024** per persunas domiciliadas ordaifer il chantun cun immobiglias en il chantun Grischun (obligaziun limitada da pajar taglia).

Dumondas da prolungar il termin

Avant la scadenza dals termins fixads en la Fixaziun en la pratica "LT art. 127 decleraziun da taglia: termins" po ina dumonda da prolungar il termin vegnir inoltrada online (www.stv.gr.ch). Sche la dumonda per ina prolungaziun dal termin na vegn betg inoltrada sin via electronica, po ella vegnir tramessa en scrit il numer da register, e po vegnir drizzada mintgarnai agl **uffeci da taglia communal responsabel el chantun Grischun**.

A pajataglias cun domicil en in auter chantun po vegnir concedida la medema prolungaziun dal termin, sco al domicil da la taglia principal.

La dumonda vegn respundida mo, sch'ella na vegn betg resguardada u sch'ella vegn resguardada mo per part.

Omissiun fiscal e fraud fiscal

Persunas che na fan naginas decleraziuns ubain decleraziuns faussas u incumpletas davart las entradas e davart la facultad, pon vegnir accusadas pervia **d'omissiu fiscal**. Las taglias sin las entradas e sin la facultad omessas vegnan incassadas posteriuramain (taglia supplementara e tschains da retard). Ultra da quai ston ins anc quintar cun ina multa che importa fin 300% da la summa da la taglia omessa. Er incitaziun, agid e participaziun ad omissiuns fiscalas èn chastiabels. Tgi che dovra per in'omissiu fiscal documents fauss, sfalsifitgads u documents cun in cuntegn nunvair (p.ex. attests da salari, bilantschas e.u.v.), commetta in **fraud fiscal**. El po vegnir chastià cun in chasti pecuniar u schizunt cun in chasti che privescha da la libertad.

Denunzia da sasez nunchastiabla / amnestia fiscal

Mintga persuna ch'è obligada da pajar taglia ha la pussaivladad da denunziar ina giada en la vita in'omissiu fiscal tar las autoritads da taglia. En quest cas vegn debitada mo la taglia supplementara ed i vegn renunzià d'incassar ina taglia penala.

Questa procedura è colliada cun la cundiziun che las autoritads da taglia n'avevan anc nagina enconuschientscha da l'omissiu fiscal, che las personas pertugadas sustegnan senza resalvas la retschertga da las valurs omessas e ch'ellas sa stentan da pajar las taglias supplementaras. La denunzia da sasez sto esser cumpletta e sto cumpigliar tut las valurs d'entradas e da facultad omessas. Sche l'omissiu fiscal è vegnida commessa da pliras personas sco partecipadas u sco participantas al malfatg (instigader, cumplizi e.u.v.), stuess la denunzia vegnir fatga ensemen ubain il medem mument.

En cas d'ina denunzia da sasez sto vegnir rendì attent expressivamain al fatg ch'i vegnian decleradas entradas u facultads fin ussa betg suttamessas a la taglia; **la decleraziun senza infurmaziun na basta betg**. Quai po vegnir fatg cun ina brev separada sco agiunta a la decleraziun da taglia ubain cun ina clera infurmaziun correspondententa sin il formular "Remartgas".

Meglra survista da las scadenzas

Onn 2024

- **decleraziun da taglia 2023**
(imposiziun 2023)
- **quint provisoric 2023**
chantun/confederaziun (per part vischnanca)
- **imposiziun 2023 cun quint definitiv**
chantun/vischnanca/confederaziun
(uschenavant che pussaivel)

Onn 2025

- **decleraziun da taglia 2024**
(imposiziun 2024)
- **quint provisoric 2024**
chantun/confederaziun (per part vischnanca)
- **imposiziun 2024 cun quint definitiv**
chantun/vischnanca/confederaziun
(uschenavant che pussaivel)

Formular principal

Sin las suandantas paginas chattais Vus il mussavia per emplenir **las quatter paginas** dal **formular principal**.

Per che Vus chattias pli svelts las infurmaziuns giavischadas èn marcads **ils chavazzins, ils renviaments** e las **tabellas** en l'explicaziun da las singulas posiziuns cun **blau**.

Formular principal, pagina 1 (formular 1a)

Persunalias, relaziuns da professiun e da famiglia ils 31-12-2023		
	pajataglia 1	pajataglia 2**)
Data da naschientscha / stadi civil	26-03-1981 / maridà	26-12-1982
Numer d'assicuranza da la AVS	756.1234.5678.97	756.9217.0769.85
Confessiun	catolic	refurmada
Professiun / activitad	Survegliader da construcziun	Impiegada da commerzi
Patrun	Construcziun SA	Societad fiduziaria SA
Grad d'occupaziun en %	100%	60%
Lavur independenta	☐ gea ☒ na	☒ gea ☐ na
Possessur / partenari da la firma		Schreibbüro Ladina Muster
Telefon	081 550'50'51	081 550'50'51
Adressa e-mail	giachen.muster@email.ch	ladina.muster@email.ch

Uffants minorens u en scolaziun, sustegnids principalmain da Vus							
Num / prenum	Data da nasch.	En Vossa chasada?	Stipendis	D'emplenir mo da geniturs sutbassess separadamain a la taglia			
Institut / manaschi da scolaziun, lieu	Fin da la scolaziun	Segurn en il lieu da scolaziun extern?	Entradas totalas d'uffants maiores en scolaziun sustegnids	Sustegniments da l'auter genitur?	Uffant communabel cun il partenari da concubinatz? ¹⁾	Dretg da tgira communabel?	Tgira alternanta?
1 Flurina EMS, Schiers	27.09.05 07.27	☒ ☒	2'000.- 9'350.-	☐	☐	☐	☐
2 Gion Empreissendi da cuschinier, Igis	05.03.07 07.26	☒ ☐		☐	☐	☐	☐
3 Andrea	10.02.18	☒ ☐		☐	☐	☐	☐
4		☐ ☐		☐	☐	☐	☐

¹⁾ Partenari(a) da concubinatz (num, prenum, data da nasch.)

Persunas basegnusas, sustegnidas da Vus (senza consort(a) / partenari(a), partenari(a) da concubinatz ed uffants)				
num / prenum	Data da nasch.	domicil ed adressa	contrib. da sustegn en l'onn fiscal (fr.)	Viva en Vossa chasada?
				gea ☐
				gea ☐

Dumonda da midar la consegna futura dals formulars (far la crusch mo en in spazi p.pl.)			
Lingua resp. furma da consegna	tudestg	talian	rumantsch grischun
supplitga d'inoltrar la declaraziun da taglia (guarda mussavia)	☐	☐	☒
palpii	☐	☐	☐

***) En cas da conjugal la consorta, en cas da partenaris registrads la persuna che vegn preschentada sin il document da partenari sco partenari(a) 2.

Persunalias, relaziuns da professiun e da famiglia

Empleni l'emprima pagina da la decleraziun da taglia en moda exacta e cumpletta. Uschia na dovri betg ulteriurs scleriments e la procedura d'imposiziun po vegnir fatga correctamain gia a partir dal cumenzament.

Per las **persunalias** e per las **relaziuns professionali e da famiglia** vala il stadi dals **31 da december 2023**.

Per la registraziun duvrain nus il nov numer **d'assicuranza da la AVS**.

La dumonda, sche Vus avais in'**actividad da gudogn independenta** respundais er alura cun 'gea', sche Vus avais in'actividad da gudogn independenta mo sco gudogn accessoric.

Sche Vus vivais en in **concubinats** e cun uffants communabels en la medema chasada, duvrain nus las persunalias da Vossa partenaria u da Voss partenari da concubinats.

En la tabella dals **uffants minorens u en scolaziun** ston vegnir menziunads quels uffants, per ils quals Vus surpigliais principalmain ils custs da mantegniment (ulteriuras explicaziuns davart quest tema chattais Vus en la **cifra 24.3-5**). Dals **uffants maiorens ch'èn en scolaziun** ston vegnir decleradas supplementarmain las entradas totalas (salari, stipendis e.u.v.) tenor cifra 8. Per ils uffants minorens n'èsi betg necessari da far indicaziuns correspudentas.

Tar **geniturs sutta mess separadamain a la taglia** (geniturs separads, divorziads u betg maridads incl. pèrs da concubinats cun uffants communabels) èn necessarias ulteriuras indicaziuns. Respundai per plaschair en quest cas er las indicaziuns supplementaras areguard contribuziuns da mantegniment, areguard il dretg da tgira dals uffants ed areguard la tgira en las chaschellas da controlla ch'èn previsas per quai.

La **pussanza cuminaivla** dals geniturs per uffants minorens vegn surdada a domadus geniturs davart dretgira durant la sentenza da divorzi resp. da separaziun u en cas da geniturs betg maridads da l'autorità tutelara. En la chaschella da controlla sto mo vegnir fatga ina crusch sch'ina tala cessiun è avant maun.

Ina **tgira alternanta** è avant maun sche l'uffant minorens viva alternantamain circa tuttina savens tar la mamma e tar il bab. Nagina tgira alternanta è dentant avant maun sche l'uffant passenta mintgamai mo en il rom dal dretg da visita la fin d'emna u las vacanzas tar l'auter genitur.

Sco persuna che **basegna sustegniment** vala mintga persuna che vegn sustegnida da la u dal pajataglia, cun excepziun dal conjugal / partenari registrà, dal partenari da concubinats e d'uffants.

Proposta da midar la consegna futura dals formulars

Impurtant:

- Mo emplenir, sch'i vegn giavischada ina midada areguard la consegna da fin ussa.
- Far ina crusch mo en in spazi.
- La moda da consegna giavischada vala fin tar la proxima dumonda da midada.
- "Supplica d'inoltrar la decleraziun da taglia" sco alternativa dals formulars sin palpiri. Legiai per plaschair las explicaziuns latiers sin pagina 3.

Resguardai per plaschair che las **remartgas scrittas a maun** sin ils formulars da decleraziun ch'èn vegnids fatgs cun la software da decleraziun **na pon betg vegnir resguardadas**, pervia da l'elavuraziun electronica da datas (bar-code). Las remartgas correspudentas na valan betg sco fatgas e la decleraziun è incumpletta dal puntg da vista giuridic. Sche Vus emplenis la decleraziun da taglia cun "SofTax GR", stuais Vus far indicaziuns supplementaras sin il formular "Remartgas" ch'è vegnì concepì expressamain per quest intent.

Formular principal, pagina 2 (formular 1a)

ENTRADAS EN SVIZRA ED A L'EXTERIUR					code	fr.
dals/das las pajataglias e dals uffants minorens (senza entradas da gudogn dals uffants)						
1. Entradas ord activitad da gudogn dependenta						
1.1 Gudogn principal, paja netta	pajataglia 1		attest da paja	100	55'240	
	pajataglia 2		attest da paja	101	34'476	
1.2 Gudogn accessori, paja netta	pajataglia 1		attest da paja	102	2'972	
	pajataglia 2		attest da paja	103		
1.3 Daners da sesidas d'uffizis publics	pajataglia 1	paja netta	fr. 1'200	104	100	
	pajataglia 2	paja netta	fr. 500	105	0	
1.4 Onuraris da CA, tantiemas, schumadas	pajataglia 1			106		
	pajataglia 2			107		
2. Entradas ord activitad da gudogn independenta			formulars 8 / 9			
2.1 Gudogn principal ord commerzi, mastergn, prof. libras u agricultura	pajataglia 1			110		
	pajataglia 2			111		
2.2 Parts da societads simplas	pajataglia 1			112		
	pajataglia 2			113		
2.3 Parts da societads collectivs u commanditaras	pajataglia 1			114		
	pajataglia 2			115		
2.4 Gudogn accessori	pajataglia 1			116		
	pajataglia 2			117	2'000	
3. Entradas ord assicuranzas socialas ed autras						
3.1 Rentas d'AVS/AI (per 100 %)	pajataglia 1			130		
	pajataglia 2			131		
3.2 Rentas pitga 2	pajataglia 1	fr.	%	132		
	pajataglia 2	fr.	%	133		
3.3 Ulteriuras rentas	pajataglia 1	fr.	%	134		
	pajataglia 2	fr.	%	135		
3.4 Schumadas ord assicuranza d'accidents, da malsauns e da dischoccupads ed indemnizions per perditas da gudogn ed en cas d'ina maternitad	pajataglia 1			136		
	pajataglia 2			137	2'215	
3.5 Supplements per uffants e per famiglias pajads directamain da la cassa da cumpensaziun				138		
4. Total intermediar da las entradas			da transportar en cifra 5		97'003	
5. Transport		da cifra 4				
				code	chantun	confederaziun
					97'003	97'003
6. Ulteriuras entradas						
6.1 Sustegniments tenor divorzi, separaziun, schliaziun dal partenadi registrà				160		
6.2 Sustegniments per uffants minorens				161		
Prestader / adressa:						
6.3 Cumpensaziun en chapital per prestaziun regularas per		onns	mais	162		
6.4 Autras entradas, indicaziun pli precisa:				164		
6.5 Auto da fatschenta mess a disposiziun gratuitamain per il viadi da lavur	pajataglia 1			166		
	pajataglia 2			167		
7. Retgavs da facultad						
7.1 Retgav net da las immobiglias		formular 7		170	23'520	24'238
7.2 Retgav da vaglias privatas e da credits		formular 2		174	4'418	4'418
7.3 Retgav d'iertas betg repartidas				180		
7.4 Reducziun da la valur da fittanza en la facultad da fatschenta per immobiglias abitadas sez en societads simplas / iertas betg repartidas		formular 7		181	—	—
				182	—	—
8. Entradas totalas		da transportar sin pagina 3, cifra 19		190	124'941	125'659

Entradas en Svizra ed a l'exteriur

1. Entradas or d'actividad da gudogn dependenta

- **Persunas cun actividad da gudogn independenta senza actividad da gudogn accessoric dependenta van directamain tar la cifra 2.**
- **Persunas pensiunadas senza entrada or d'actividad da gudogn van directamain tar la cifra 3.**

1.1 Gudogn principal

Sco **entradas or d'actividad da gudogn dependenta** ston vegnir inditgadas tut las prestaziuns acquistadas sin fundament d'ina relaziun da lavur u en connex cun ina tala, senza resguardar co ch'ellas vegnan numnadas u tge furma ch'ellas han. Vus stuais surtut er inditgar:

- Indemnisaziuns per prestaziuns spezialas, diarias ed indemnisaziuns da sesida, provisiuns, supplements, donaziuns per onns da servetsch e da giubileum (danor en furma da dis da vacanzas), gratificaziuns, bunamauns, tantiemas, avantatgs finanziaus or da participaziuns da collavuratur ed auters avantatgs finanziaus e.u.v.;
- prestaziuns inditgadas sco indemnisaziuns da las spesas, a las qualas na s'opponan naginas expensas correspondentas;
- retratgas en naturalias (p.ex. abitaziun libra, alimentaziun e.u.v.) per la valur dal martgà;
- custs da viver che vegnan indemnisads directamain da la patruna u dal patrun.

Voss **patrun** è obligà da far per Vus in **attest da paja** che inditgescha tut las retratgas.

En la decleraziun da taglia sto vegnir inscrit **il salari net tenor la cifra 11 dal attest da salari**. Las entradas or d'actividad da gudogn dependenta ston vegnir cumprovadas cumplettamain cun attests da salari.

Las **retratgas en naturalias** (p.ex. abitaziun libra, alimentaziun e.u.v.) ston vegnir inditgadas en **l'attest da salari** per la valur dal martgà, q.v.d. per la valur che Vus avessas stuì pajar en in auter lieu. Il **fegl d'infurmaziun correspondent** pudais Vus chargiar giu da nossa pagina d'internet www.stv.gr.ch.

Impurtant: Tut ils attests da salari, tant per il gudogn principal sco er per ils gudogns accessorics, ston vegnir agiuntads a la decleraziun da taglia.

Sch'i dat interrupziuns en l'actividad da gudogn, ston quellas vegnir inditgadas expressivamain e lur motiv sto vegnir numnà (p.ex. furmaziun supplementara, scola da recrut, congedi betg pajà, midada da piazza). Uschia evitais Vus dumondas per indicaziuns pli precisas.

Las patronas ed ils patruns pon applitgar – sut tschertas circumstanzas – la **procedura da rendaquint simplifitgada** per salaris pitschens. Ils salaris che vegnan suttamess a la taglia tenor la procedura da rendaquint simplifitgada (cun agid da la deducziun da taglia a la funtauna) na vegnan resguardads en il sistem da taxaziun ordinari da la lavuranta u dal lavurant ni per fixar la taglia sin las entradas ni per definir la tariffa.

Agiuntai per plaschair a la decleraziun da taglia ils mussaments correspondent da la cassa da cum-pensaziun da la AVS.

1.2 Gudogn accessoric

En questa cifra ston vegnir inditgadas **tut las entradas or d'actividad da gudogn accessoric dependenta** (salari net tenor la cifra 11 dal nov attest da salari). In gudogn accessoric presuppona per regla in gudogn principal. Sche Vus avais pliras entradas, agiuntai ina glista detagliada.

1.3 Daners da sesidas d'uffizis publics

Daners da sesidas ed autras entradas **d'activitads accessoricas a favur da la publicitad** (p.ex. sco commembra u sco commember d'autoritads, da cumissiuns, dals pumpiers, dal biro electoral e.u.v.) fin totalmain 1'000.– francs èn libers da taglia.

Per imports che surpassan questa summa valan 50 pertschient, dentant maximalmain 1'000.– francs sco

custs pauschals per realisar il gudogn; custs effectivs pli auts per realisar il gudogn ston vegnir cumprovads en lur totaliad. Il gener da l'indemnisaziun (fixum, pauschala per ura u per di e.u.v.) n'è betg impurtant. Central èsi percunter che qua èn manegiadas **indemnisaziuns da sesida** e **betg indemnisaziuns da salari**.

Exempels per daners da sesidas:	1	2	3
daners da sesidas (cifra 11 dal nov attest da salari)	fr. 800.–	fr. 1'500.–	fr. 3'200.–
libers da taglia, max. 1'000.– francs	<u>fr. 800.–</u>	<u>fr. 1'000.–</u>	<u>fr. 1'000.–</u>
suttamess a la taglia	fr. –.–	fr. 500.–	fr. 2'200.–
./. 50% dals custs da produenziun, max. 1'000.– francs		<u>fr. 250.–</u>	<u>fr. 1'000.–</u>
imponibels	fr. –.–	fr. 250.–	fr. 1'200.–

L'import liber da taglia ed ils custs per realisar il gudogn ston vegnir deducids directamain en questa posiziun.

1.4 Onuraris da cussegls administrativs, tantiemas, schurnadas

Inditgai en questa cifra ils **onuraris da cussegls administrativs, las tantiemas, las schurnadas** e.u.v. ed agiuntai ils mussaments correspundents. Onuraris da cussegls administrativs, tantiemas, schurnadas e.u.v. valan sco entradas or d'activiad da gudogn dependenta e ston vegnir declarads **senza deducziuns**.

2. Entradas or d'actividad da gudogn independenta

- Per la declaraziun da Vossa actividad da gudogn independenta empli il formular ch'è valaivel per Vos. Resguardai per plaschair il mussavia spezial per personas cun actividad da gudogn independenta e per purs. Vos pudais chargiar giu quel da nossa pagina d'internet sut "Mussavias".

Purs utilischan il **formular 8a u 9b**.

Persunas cun **actividad da gudogn independenta / agricultura e selvicultura** ch'èn obligadas da manar ina contabilitad ston inoltrar ina bilantscha ed in quint da gudogn e da perdita suttascrits. Persunas cun actividad da gudogn independenta che n'èn betg obligadas da manar ina contabilitad han l'obligaziun da registraziun, q.v.d. ellas ston preschentar registraziuns davart las entradas e davart las expensas, davart las prelevaziuns e davart ils deposits privats sco er davart las activas e davart las passivas.

Ulteriurs detagls – sco **pretensiuns a la contabilitad, registraziuns, inventaris, mussaments** – ed infurmaziuns davart l'**obligaziun da conservaziun** chattais Vos en il mussavia spezial per personas cun actividad da gudogn independenta e purs ch'è menziunà qua survat.

Transportai ils resultats dals formulars correspundents en las suandantas cifras:

- 2.1 Gudogn principal or da commerzi, mastergn, professiuns libras u agricultura
- 2.2 Participaziun a societads simplas
- 2.3 Participaziun a societads collectivs u commanditaras
- 2.4 Gudogn accessoric

Tar las entradas or d'ina **actividad da gudogn independenta sco gudogn accessoric** tutgan en spezial:

- commerzi cun immobiglias resp. commerzi cun vaglias: Tar las entradas or d'actividad da gudogn independenta tutgan er il commerzi (cun immobiglias, cun vaglias e.u.v.) che surpassa la simpla administraziun da la facultad. En connex cun la vendita da vaglias èn centrals il volumen da las transacziuns (la summa da tut las cumpras e venditas) ed il diever d'in chapital ester considerabel;
- provisiuns da vendita e d'intermediaziun;
- onuraris per expertisas;
- indemnizaziuns per lavurs da contabilitad;
- instrucziun privata;
- gaschas da represchentaziun;
- commerzi cun rauba e.u.v.

Las prescripziuns davart l'obligaziun da registrar e da conservar valan confirm al senn er per il gudogn accessoric.

Sche l'**actividad da gudogn independenta** vegn **smessa definitivamain** suenter la cumplenida dal 55avel onn da vegliadetgna u pervia d'incapacitad da cuntinuar cun questa actividad en consequenza d'invaliditad, sto la summa da las reservas zuppadas ch'èn vegnidas realisadas durant ils ultims 2 onns da gestiun vegnir suttamessas a la taglia separadamain da las ulteriuras entradas. Quests **gudogns da liquidaziun** ston vegnir **declerads separadamain** en il **formular 10a "gudogn da liquidaziun"** tenor l'art. 40b LT e l'art. 37b LTFD. En ils formulars 8a fin 9b per personas cun actividad da gudogn independenta u per purs vegnan els deducids da l'entrada or da l'actividad da gudogn independenta en la cifra "gudogns da liquidaziun suttamess separadamain a la taglia". Ulteriuras infurmaziuns chattais Vos en il mussavia per personas cun actividad da gudogn independenta e purs.

Cun **transferir immobiglias** da la **facultad da fatschenta** en la **facultad privata** vegn suttamessa a la taglia – **sin dumonda** – mo la **differenza** tranter ils **custs d'investiziun** e la **valur da la taglia sin las entradas** (amortisaziuns puspè appurtadas). L'imposiziun **dal gudogn sin l'augment da valur** vegn **suspendida** fin a l'alienaziun da l'immobiglia. Ulteriuras infurmaziuns chattais Vos en il mussavia per personas cun actividad da gudogn independenta e per purs sco er en la circulara nr. 28 da l'administraziun federala da taglia.

3. Entradas or d'assicuranzas socialas ed or d'autras assicuranzas

3.1 Rentas da la AVS/AI

Las **rentas ordinarias da la AVS/AI** èn suttamessas per **100%** a la taglia. Agiuntai per plaschair l'**attest da renta** a la decleraziun da taglia.

Pajaments posteriurs dad onns anteriurs vegnan imponids l'onn dal pajament. En tals cas sto quest pajament posteriur vegnir declerà en la **cifra 6.3** sco cumpensaziun en chapital per prestaziuns regularas. La conversiun correspudenta (sin ina prestaziun annuala per fixar la tariffa) vegn fatga d'uffizi.

Prestaziuns supplementaras a la AVS/AI sco er **indemnisaziuns a persunas dependentas d'agid** èn libras da taglias.

3.2 Rentas da la pitga 2

Las prestaziuns or da la **prevenziun professiunala (pitga 2)** ston da princip vegnir suttamessas a la taglia cumplettamain sco entradas.

En il rom d'ina regulaziun transitorica vegn la renta or da la pitga 2 suttamessa a la taglia per 80%, sch'ella ha cumenzà u è vegnida pajada avant il 1. da schaner 2002 e sch'ella sa basa sin ina relaziun da prevenziun che existeva gia il 1. da schaner 1987.

3.3 Ulteriuras rentas

Qua vegnan **decleradas tut las ulteriuras rentas**, sco p.ex. rentas or d'assicuranzas d'accident, da militar e da responsabladad, or da contract d'assicuranza privat, or d'assicuranzas socialas da l'exteriur, rentas or d'iertas, or da legats u or da donaziuns ed or da rentas sin fundament d'in vitalizi u d'ina sentenza giudiziala.

Rentas vitalizias sco er entradas or da vitalizis ch'èn vegnidas acquistadas exclusivamain or d'agens meds, èn suttamessas a la taglia per 40%.

Tut las autras rentas èn suttamessas a la taglia per 100%. Quai vala er per rentas da l'assicuranza militara che han cumenzà suenter il 1. da schaner 1994 e che na valan betg sco rentas tenor il dretg vegl.

Ils **mussaments** ston vegnir agiuntads per tut las rentas.

3.4 Schurnadas ed indemnisaziuns per perditas da gudogn

Declerai en questa cifra las **schurnadas** retschavidas or d'assicuranzas d'accident, or da malsogna ed or da dischoccupaziun, las **indemnisaziuns per perditas da gudogn** per servetsch militar, per servetsch da protecziun civila e per servetsch da pumpiers sco er las indemnisaziuns en cas d'ina materniad che As èn vegnidas pajadas directamain.

Prestaziuns or d'assicuranzas da responsabladad èn entradas suttamessas a la taglia. Ils custs indemnisads cun las prestaziuns pon ins deducir. Els ston vegnir documentads cun ina glista correspudenta.

Pretendai da l'instituziun d'assicuranza in **attest** da questas entradas ed inoltra quel cun la decleraziun da taglia.

Imports che la patruna u ch'il patrun ha gia inditgà en l'attest da salari e ch'èn perquai gia transportads cun il salari en la decleraziun da taglia, na ston ins betg pli resguardar qua.

Libras da taglia èn **prestaziuns da satisfacziun** ed **indemnisaziuns d'integritad**, nun ch'ellas pertutgian prestaziuns da cumpensaziun per entradas da gudogn, il **sold da militar e da protecziun civila** sco er il **sold da pumpiers** fin a l'import da **5'000.– francs** tar il chantun e **5'200.– francs** tar la confederaziun.

La part dal sold da pumpiers che surpasa 5'000.– francs resp. 5'200.– francs ils supplements pauschals ed ils supplements da funcziun sco er las indemnisaziuns per lavurs administrativas e per servetschs voluntars èn entradas suttamessas a la taglia.

3.5 Supplements per uffants e per famiglias che vegnan pajads directamain

Ils supplements per uffants e per famiglias èn entradas suttamessas a la taglia. Els vegnan per regla pajads da la patruna u dal patrun e ston perquai vegnir inditgads en l'attest da salari. Sut questa cifra ston vegnir declerads ils supplements e las indemnisaziuns che vegnan pajads directamain a la u al pajataglia tras ina cassa da cumpensaziun.

6. Ulteriuras entradas

6.1 Contribuziuns da sustegnimient suenter divorzi, suenter separaziun u suenter schliaziun dal partenadi registrà

Contribuziuns da sustegnimient (aliments) ch'il conjugal / partenari divorzià u separà survegn **per sasez** èn suttamess a la taglia. Observai en quest connex er la **cifra 6.2**.

6.2 Contribuziuns da sustegnimient per uffants minorens

Las contribuziuns da mantegnimient (inclusiv supplements per uffants) ch'il conjugal / partenari che viva separà u divorzià u ch'il pajataglia nubil survegn per ils uffants che stattan sut sia tgira geniturala, èn entradas suttamessas a la taglia. Quellas ston vegnir declaradas sco entradas fin e cun il mais, en il qual l'uffant ademplescha 18 onns.

Aliments per uffants che na vegnan betg pajads da l'auter genitur, mabain anticipadamain dal **maun public** ston medemamain vegnir declarads. Sche las contribuziuns da sustegnimient vegnan pajadas irregularmain u insumma betg, ston vegnir declaradas las contribuziuns effectivamain retschavidas.

Agiuntai per plaschair il mussament correspondent a la declaraziun da taglia.

Remartga tar las cifras 6.1 e 6.2

Sco las **contribuziuns da sustegnimient** vegnan consideradas las **prestaziuns en nativalias, sco p.ex. la locaziun, ils tschains da debits e.u.v.**, che vegnan furnidas empè da pajaments en daner blut. Ils mussaments ston vegnir agiuntads. **Contribuziuns da sustegnimient** che vegnan prestadas en furma d'ina **cumpensaziun en chapital** valan tar la persuna che las paja sco amortisaziun dals debits (**betg deducibla**); il retschavider na sto damai betg pajar taglia persunter.

Il **num** e l'**adressa** dal retschavider da las prestaziuns ston vegnir **inditgads** sut la cifra 6.2.

6.3 Cumpensaziuns en chapital per prestaziuns regularas

Suttamessas a la taglia èn cumpensaziuns en chapital che vegnan pajadas empè da prestaziuns regularas.

Talas cumpensaziuns en chapital vegnan calculadas, resguardond las ulteriuras entradas e las deducziuns admessas, cun il **pe da taglia** che resultass, sch'i vegniss pajà ina **prestaziun correspondententa annuala** empè da la prestaziun unica. Perquai sto vegnir **inditgada** la **perioda**, per la quala la cumpensaziun da chapital vegn pajada. La **conversiun** vegn fatga d'**uffizi**.

Prestaziuns en chapital or da prevenziun (AVS, AI, pitga 2 e 3a) vegnan taxadas separadamain e ston vegnir declaradas sin **pagina 4 dal formular principal**.

6.4 Ulteriuras entradas

Tut las entradas da tut gener **che n'èn betg vegnidadas menziunadas fin ussa** e che Vus avais obtegnì en il decurs da l'onn 2023 èn suttamessas a la taglia. Quai èn p.ex.:

- entradas da locaziun, d'affittaziun, d'usufruct u d'ina outra utilisaziun da chaussas moviblas;
- Las **indemnisaziuns per covrir ils custs da la furniziun d'electricitad** (ICF) resp. la commercialisaziun directa da current u la surlaschada da parts da l'immobiglia per manar in **implant solar** èn entradas suttamessas a la taglia. Per implants che servan a covrir il diever personal, vala il **princip net**: Suttamess a la taglia vegn mo quel import che vegn obtegnì netto or da l'implant, q.v.d. indemnisaziun totala minus diever personal;
- aczias da collavuraturas e da collavuratur, sche quellas n'èn betg gia cuntregnidadas en l'attest da salari;
- entradas da bains immaterials (onuraris d'autur, dretgs d'autur e.u.v.);
- indemnisaziuns per renunziar u per ometter in'activitad sco er per betg far valair in dretg;
- entradas da la cessiun da dretgs d'utilisaziun;
- entradas ord la sutlocaziun d'abitaziuns e da chombras (er en cas da locaziun sur portals online). Detagls pli precis èn da chattar sin il **formular 7.2 "Locaziun / sutlocaziun da chombras"**.

Gudogns da lottarias ed entradas sumegliantas ston vegnir declarads en il register da las vaglias, e quai tant per il pajataglia sco er per ils uffants minorens, nun ch'els sajan ina consequenza da la lescha federala da gieus per daners (import liber 1'038'300.– francs). Sche Vus avais da declarar differentas autras entradas, agiuntai ina glista separada a la declaraziun da taglia.

Guerra en l'Ucraina: Indemnisaziuns ch'il maun public u outras instituziuns pajan als ospitants per alloschar fugitivas e fugitivs, na ston ils ospitants betg declerar en la taglia sin las entradas. Prestaziuns (en natiralias u en contant) dals ospitants a las fugitivas ed ils fugitivs na ston las fugitivas ed ils fugitivs er betg declerar en la taglia sin las entradas. I sa tracta qua numnadamain da prestaziuns da sustegn. Tut tenor l'autezza pon las personas che fan las prestaziuns far valair la deducziun da sustegniment (cf. cifra 24.6, pagina 28).

Princip: Tut las entradas en furma da daners u da prestaziuns cun valor monetara èn suttamessas a la taglia, nun che la lescha las decleria explicitamain sco libras da taglias.

6.5 Auto da fatschenta mess a disposiziun gratuitamain per il viadi da lavur

Vala mo per la taglia chantunala: La deducziun per ils custs necessaris per viadis tranter il lieu da domicil ed il lieu da lavur è limitada tar la taglia federala a **3'200.– francs**. A partir dal 1. da schaner 2022 è la pauschala per il diever privat dad autos da fatschenta che vegnan mess a disposiziun gratuitamain per il viadi a la lavur vegnida augmentada da 0,8% a 0,9% dal pretsch da cumpra dal vehichel per mais (resp. da 9,6% a 10,8% per onn). Cun quest augment duain ils custs per il viadi da lavur, che importan pli che 3'200.– francs (correspunda a 20 km/di), vegnir calculads en moda pauschala. Tar la taglia chantunala chaschunass questa midada ina chargia supplementara nungiustificada, perquai ch'il chantun n'enconuscha betg ina limita da 3'200.– francs per la deducziun dals custs da viadi. Questa chargia supplementara vegn impedida tras la pussaivladad da deducir la pauschala supplementara da 0,1% dal pretsch da cumpra dal vehichel per mais (resp. 1,2% per onn) tar la taglia chantunala. Igl import deducibel vegn calculaus enten reparter la summa indicada sut cefra 2.2 digl attest da paga entras nov.

7. Retgavs da facultad

- **Sche Vus essas en possess cumplain u parzial d'immobiglias, empleni ussa per plaschair il formular immobiglias (formular 7). Il mussavia per quest formular chattais Vus sin pagina 56.**

7.1 Retgav net da las immobiglias

Transportai en questa cifra ils retgavs nets da las immobiglias privatas che Vus avais calculà (chantun e confederaziun separadamain) dal **formular immobiglias (formular 7), pagina 2**.

7.2 Retgav da vaglias privatas e da credits

- **Empleni ussa il formular register da las vaglias e dals credits (formular 2) e transportai il resultat en il formular principal. Il mussavia per quest formular chattais Vus sin pagina 36.**

7.3 Retgav d'iertas betg repartidas

En cas d'ina participaziun ad ina ierta betg repartida, sto mintga cuminanza d'ertavlas e d'ertavels emplenir in questunari **iertas betg repartidas (formular 1e)**. Tar iertas betg repartidas sto mintga ertavla u ertavel declarar sez sia part da las entradas (a partir dal di da la mort da la defuncta u dal defunct) ed agiuntar ina glista a la declaraziun da taglia. La restituziun da la taglia anticipada (incl. retenziun USA) sto vegnir dumandada da mintga singula ertavla u ertavel tar il chantun da domicil respectiv (per persunas domiciliadas en il chantun Grischun: **formular 2 "register da las vaglias e dals credits", pagina 3**). Inscrivai en questa cifra las parts da las entradas che Vus survegnis tenor las quotas d'ierta e tegnai a disposiziun il formular **iertas betg repartidas** per declarar la part da facultad (**cifra 32.5**).

7.4 Reducziun da la valor da locaziun per immobiglias abitadas sez

Sin la valor da l'atgna locaziun d'**immobiglias abitadas permanentamain sez al lieu da domicil** pon ins far valair ina reducziun da la valor da locaziun. Tar immobiglias da la facultad privata sto questa reducziun vegnir inscritta directamain en il **formular immobiglias (formular 7), pagina 2**.

Tar immobiglias da la facultad da fatschenta vegn questa reducziun medemamain inscritta en il **formular immobiglias (formular 7), pagina 1**, cun in transport sin il **formular principal**. Tar immobiglias da societads da persunas e tar iertas betg repartidas sto in'eventuala reducziun da la valor da locaziun vegnir pretendida directamain en il **formular principal (cifra 7.4)**.

Considerai dentant che la reducziun da la valor da locaziun vegn concedida tar la taglia chantunala mo per l'**immobiglia abitada permanentamain sez**, tar la taglia federala per las **immobiglias utilizadas sez**.

La **reducziun da la valor da locaziun** importa tar il chantun **30%** e tar la confederaziun **20%**.

Formular principal, pagina 3 (formular 1a)

DEDUCZIUNS			code	chantun fr.	confederaziun fr.
9. Expensas professiunalas tar activitad da gudogn dependenta					
	pajataglia 1	formular 3	230	11'979	8'025
	pajataglia 2	formular 3a	270	4'184	2'984
10. Tschains da debits (sche betg gia deduci en cifra 2)		formular 4	280	13'125	13'125
11. Sustegniments e prestaziuns da renta retschavideri-dra / adressa:					
11.1 Sustegniments a consort(a) divorzià/-ada / separà/-ada, partenari(a) separà/-ada			290		
11.2 Sustegniments per uffants minorens			291		
11.3 Prestaziuns da rentas (rentas vitalizias e chargias permanentas)			292		
12. Contribuziuns ad AVS / AI / AD / UCG ed assic. obligatoria d'accidents (AAOP) sche betg gia deduci en cifras 1 e 2					
	pajataglia 1		300		
	pajataglia 2		301		
13. Contribuziuns incl. contrib. da cumpra en la prevenziun profess. (pitga 2) sche betg gia deduci en cifras 1 e 2 (aggiuntar attest/s)					
	pajataglia 1		304		
	pajataglia 2		305		
14. Contribuziuns a furmas renconuschidas da l'atgna prevenz. liada (pitga 3a) (aggiuntar attest/s)					
	pajataglia 1		306	7'056	7'056
	pajataglia 2		307		
15. Premias d'assicuranza e tschains dals chapitals da spargn		formular 5	318	12'000	5'700
16. Custs per la tgira dals uffants tras terzas personas			319		
17. Ulteriuras deducziuns					
17.1 Custs privats per administrar la facultad			322	189	189
17.2 Deducziun da la taxaziun parziala per regavs da participaziuns qualificadas		formular 2	323	325	195
17.3 Ulteriuras deducziuns, indicaziun det.:			324		
17.4 Custs da scolaziun e da furmaziun supplementara orientads a la professiun					
	pajataglia 1		325	300	300
	pajataglia 2		326	1'500	1'500
18. Deducziuns totalas		da transportar en cifra 20	330	50'658	39'074
CALCALAZIUN DA LAS ENTRADAS			code	chantun fr.	confederaziun fr.
19. Entradas totalas		transport da pagina 2, cifra 8	190	124'941	125'659
20. Deducziuns totalas		transport da cifra 18	330	– 50'658	– 39'074
21. Entradas nettas			340	74'283	86'585
22. Ulteriuras deducziuns					
22.1 Custs da malsogna e d'accident		formular 6	350	– 2'776	– 2'161
22.2 Custs chaschunads d'in impediment		formular 6	351	– 2'500	– 2'500
22.3 Donaziuns voluntaras			352	– 100	– 100
22.4 Contribuziuns da commembers e donaziuns voluntaras a partidas politic as			353	–	–
23. Entradas nettas		cifra 21 minus cifra 22	360	68'907	81'824
24. Deducziuns socialas					
24.1 Deducziun per dus gudagnaders			381	600	13'600
24.2 Deducziun per personas suttamessas ensemen a la taglia			382	–	2'700
24.3 Deducziun per uffants en vegliadetgna prescolara			383	6'400	6'600
24.4 Deducziun per uffants en scolaziun			384	9'600	6'600
24.5 Deducziun per uffants cun dimora en il lieu da scolaziun extern			385	19'100	6'600
24.6 Deducziun per personas che dovran sustegniment			386		
25. Deducziuns totalas		cifra 24.1 fin cifra 24.6	389	35'700	36'100
26. ENTRADAS SUTTAMESSAS A LA TAGLIA		cifra 23 minus cifra 25	390	33'207	45'724

Deducziuns**9. *Expensas profesionalas or d'activad da gudogn dependenta***

- **Persunas cun activad da gudogn: Empleni il formular 3 o 3a "expensas profesionalas". Observai las differentas tariffas per la taglia chantunala e per la taglia federala. Il mussavia per quest formular chattais Vus sin pagina 42.**

10. *Tschains da debits*

- **Empleni il register dals debits (formular 4) e transportai ils tschains da debits privats en questa cifra. Il mussavia per quest formular chattais Vus sin pagina 48.**

11. *Contribuziuns da sustegnimient e prestaziuns da renta***11.1 Contribuziuns da sustegnimient dal conjugal / partenari divorzià u separà**

Contribuziuns da sustegnimient ch'èn destinadas persunalmain al conjugal / partenari divorzià u separà giudizialmain u efectivamain pudais Vus deducir cumpletamain.

11.2 Contribuziuns da sustegnimient per uffants minorens

Contribuziuns da sustegnimient (aliments) ch'èn destinads ad uffants pudais Vus deducir fin e cun il mais, il qual l'uffant ha adempli il 18avel onn. Contribuziuns da sustegnimient che Vus pajais per uffants sur 18 onns na pudais Vus betg pli deducir.

Remartga tar las cifras 11.1 e 11.2

Contribuziuns da sustegnimient che vegnan prestadas en furma d'ina **cumpensaziun en chapital** valan tar la persona che las paja sco amortisaziun dals debits e **na pon pia betg vegnir deducidas**.

Il **num** e l'**adressa** dal retschavider da las prestaziuns ston vegnir **inditgads** sut la cifra 11.

11.3 Prestaziuns da rentas (rentas vitalizias e grevezzas permanentas)

Grevezzas permanentas pudais Vus deducir, sche quellas sa basan sin obligaziuns spezialas legalas u contractualas ubain sin disposiziuns testamentaras. Deducir na pudais Vus dentant betg tranter auter rentas da dretg famigliar.

Rentas vitalizias e vitalizis po la debitura privata u il debitor privat deducir en la dimensiun da **40%** da las rentas pajadas.

12. *Contribuziuns ad AVS/AI/AD/UCG ed a l'assicuranza obligatorica d'accidents*

Questas contribuziuns èn per regla gia vegnidas declaradas resp. deducidas en las cifras 1 e 2 da las entradas.

La cifra 12 serva mo a declarar las contribuziuns da quest gener che n'èn betg vegnidas resguardadas fin qua.

13. Contribuziuns incl. contribuziuns da cumpra en la pitga 2

Contribuziuns che surpassan las obligatoricas, contribuziuns currentas e contribuziuns d'augment ad instituziuns da la prevenziun professiunala (pitga 2) sco er contribuziuns per la cumpra d'onns da contribuziun vegnan declaradas qua, **sch'ellas n'èn betg gia vegnidas resguardadas en il salari net.**

Agiuntai en mintga cas ils **attests** sco er las **calculaziuns da cumpra** da l'instituziun da prevenziun a la declaraziun da taglia.

14. Contribuziuns a furmas reconuschidas da l'atgna prevenz. liada (pitga 3a)

Sche Vus avais in'activitad da gudogn ed avais pajà l'onn 2023 premias resp. contribuziuns ad ina instituziun per l'atgna prevenziun liada, pudais Vus far valair en questa cifra las suandantas deducziuns:

- per pajataglias che fan part d'ina instituziun da la prevenziun professiunala (cassa da pensiun resp. pitga 2), **fin 7'056.– francs**;
- per pajataglias che na fan betg part d'ina instituziun da la prevenziun professiunala (cassa da pensiun resp. pitga 2), **fin a 20% da las entradas or d'activitad da gudogn; maximalmain dentant 35'280.– francs.**

Impurtant: Vus pudais deducir mo las premias, las contribuziuns u ils apports ch'èn vegnids pajads e debittads effectivamain l'onn 2023. Las deducziuns vegnan mo concedidas, sche Vus agiuntais ils **attests** correspondentes a la declaraziun da taglia.

Sche tuts dus conjugals / partenaris han entradas da gudogn sutmessas a la AVS, pon tuts dus conjugals / partenaris far valair la deducziun.

Persunas senza activitad da gudogn na pon betg far valair ina deducziun per contribuziuns a la pitga 3a. In'activitad da gudogn vegn acceptada sco tala mo, sch'ins ha pajà contribuziuns a la AVS/AI e.u.v. cun il salari. Quai vala er per entradas ch'èn vegnidas scuntradas en la procedura simplifitgada (guardar latiers pagina 13).

Activitad da gudogn independenta: En cas ch'**in conjugal / partenari collavura** en la fatschenta da l'autra u da l'auter è ina deducziun permessa, sch'igl exista effectivamain ina relaziun da lavur e sch'i vegnan pajadas contribuziuns a la AVS/AI e.u.v. tenor las reglas valaivlas per persunas employadas.

Sch'i resulta ina perdita d'ina activitad da gudogn independenta, na pudais Vus betg far deducziuns.

En cas d'ina dischoccupaziun temporara (cun dretg da diarias da l'assicuranza cunter la dischoccupaziun) dastgi – tenor la pratica – vegnir pajà en vinavant en la pitga 3a.

15. Premias d'assicuranza e tschains da chapitals da spargn

- **Per deducir ils apports, las premias e las contribuziuns ch'èn vegnids pajads per assicuranzas da vita, per assicuranzas da malsauns e per l'assicuranza obligatorica d'accidents sco er per deducir ils tschains da chapitals da spargn emplenì ussa il formular premias d'assicuranza (formular 5). Il mussavia per quest formular chattais Vus sin pagina 50.**

16. Deducziun per la tgira d'uffants tras terzas persunas

Sche **uffants sut 14 onns** vegnan tgirads tras terzas persunas e sch'i vegn pajada ina indemnizaziun per quai, po vegnir fatga valair ina deducziun per la tgira d'uffants. En quest connex ston ils custs che vegnan fatgs valair star en in connex causal cun l'activitad da gudogn, cun la scolaziun u cun l'incapacitad da guda-gnar. Ils custs per la tgira tras terzas persunas che vegnan chaschunads ordaifer il temp effectiv da lavur u da scolaziun dals geniturs, sco per exempel tras tgira da pops la saira u per activitads da temp liber na pon betg vegnir deducids. Tals custs che resultan als geniturs en consequenza da la concepziun dal temp liber, ston vegnir qualifitgads sco custs da viver betg deducibels. Resultan en il rom da la tgira tras terzas persunas

er custs per l'alimentaziun u per in auter mantegniment dals uffants ston quests medemamain vegnir qualificgads sco custs da viver e na pon betg vegnir deducids. Custs per la tgira tras ils geniturs sezs n'èn betg deducibels.

A la decleraziun da taglia sto vegnir agiuntà senza intimaziun ina **glista e mussaments** dals custs per la tgira d'uffants ch'èn vegnids pajads cun inditgar l'adressa da la persuna che ha retschavi las indemnizaziuns. Ultra da quai sto il pajataglia mintgamai inditgar il motiv per la tgira d'uffants tras terzas personas. Ils imports pajads signifitgeschan in'entrada suttamessa a la taglia tar las personas che han retschavi las indemnizaziuns.

La deducziun **per uffant** importa maximalmain **10'600.– francs** tar il chantun e **25'000.– francs** tar la confederaziun. La deducziun po vegnir repartida sin duas personas obligadas da pajar taglia.

Tar **geniturs** che n'èn betg suttamess comunablamain a la taglia (separads, divorziads, betg maridads) **senza tegnairechasa cuminaivla** ha da princip tal genitur che viva cun l'uffant e che procura per ses mantegniment il dretg da deducir ils custs da la tgira d'uffants. La premissa è che quest genitur exerciteschia in'activitad da gudogn, saja incapabel da gudagnar ed a medem temp incapabel da tgirar l'uffant u ch'el saja en scolaziun. Sch'i dat ina tgira alternanta po mintga genitur deducir ils custs cumprovads fin a la mesadad da la contribuziun maximala. Igl è dentant pussaivel ch'ils geniturs dumondan in'otra repartiziun. Ils dus geniturs ston sa cunvegnir en quest cas. Igl è chausa dals geniturs da motivar e da cumprovar in'otra repartiziun. Questa regulaziun vala er per **pèrs en concubinat senza uffants comunabels**.

Pèrs en concubinat che vivan cun **uffants comunabels** en il medem tegnairechasa pon mintgamai deducir ils custs cumprovads fin a la mesadad da la contribuziun maximala, sch'els exerciteschan a medem temp in'activitad da gudogn, sch'els èn en scolaziun u sch'els èn incapabels da gudagnar ed a medem temp da tgirar uffants. En quest connex gioghi nagina rolla sche Vus exequis cuminaivlamain la tgira genituriala u betg.

17. Ulteriuras deducziuns

17.1 Custs privats per administrar la facultad

Las **expensas necessarias per administrar la facultad** tras terzas personas (autoritads, executurs da testaments, bancas, instituts fiduziars ed advocats) pon vegnir fatgas valair sco deducziun. Necessari èsi che las expensas servian a **mantegnair las valurs da facultad**. Betg sco custs per administrar la facultad valan las expensas che servan ad obtegnair valurs da facultad, q.v.d. ils custs per l'acquist, per il spustament, per l'augment u per la vendita da valurs da facultad. Agiuntar per plaschair ils mussaments correspundents a la decleraziun da taglia.

Deducibels èn ils custs ch'èn resultads per:

- tegnaire en salv valurs da facultad, particularmain taxas da deposit e taxas per chaschas da segirtad (tesor, safe);
- ils custs d'incassament (inclusiv custs d'avocat e da dretgira) e las spesas da transfer che servan a pretender ed a garantir ils dabuns, ils tschains, ils retgavs da participaziun e las participaziuns al gudogn;
- ils tschains negativs che resultan sin apports en bancas u en cassas da spargn;
- las spesas da banca per l'elavuraziun dals registers da vaglias che ston vegnir inoltrads a las autoritads da taglia cun l'indicaziun dal retgav sco er cun las dumondas da restituir e da metter a quint las taglias a la funtauna estras.

Betg deducibels n'èn:

- ils custs per cumprar u per vender, per investir sco er per spustar valurs da facultad (taxas da broker, cummissiuns da cumpra u da vendita, spesas d'emissiun, taxa da svieuta);
- ils custs per la cussegliaziun da finanzas, d'investiziun, da provediment e da taglia, per la preparaziun da decleraziuns da taglia, e.u.v.;
- ils custs per mandats per l'administraziun da la facultad;
- las taxas per cartas da credit.

Empè dals custs effectivs po vegnir fatga valair ina deducziun pauschala. La deducziun pauschala importa 2.5% da la valur fiscala sin la valur fiscala fin 3,6 miu. francs ed 1% da la valur fiscala sin la valur fiscala che surpassa 3,6 miu. francs. La deducziun vegn da princip calculada sin il total dal register da vaglias. Betg pussaivla è la deducziun per atgnas aczias, per dabuns d'acziunaris (conto current d'acziunaris) e per emprests. La deducziun na vala medemamain betg per la facultad da fatschenta.

Sch'i vegnan fatgas valair deducziuns pli autas, ston quellas vegnir cumprovadas detagliadamain.

Custs per administrar la facultad vegnan concedids maximalmain mo fin l'import dals retgavs da facultad suttamess a la taglia (senza ils retgavs d'atgnas aczias, da dabuns d'acziunaris (conto current d'acziunaris) e d'emprests).

17.2 Deducziun da la taxaziun parziala per retgavs da participaziuns qualifitgadas

Sut questa cifra sto vegnir inscritta la deducziun ch'è vegnida calculada en il **formular 2 "register da las vaglias e dals credits" pagina 3, cifra 5.10.**

17.3 Ulteriuras deducziuns

Ulteriuras deducziuns che Vus n'avais betg pudì attribuir ad ina cifra stuais Vus declerar en questa cifra. Quai èn p.ex. deducziuns per:

- ils custs da las messas en l'autezza da 5 pertschient, dentant maximalmain **5'000.– francs** tar il **chantun** e **5'200.– francs** tar la **confederaziun**, per ils singuls gudogns che derivan da la participaziun a gieus per daners, ils quals n'èn betg libers da taglia. Dals singuls gudogns che derivan da la participaziun online a gieus da casino èn deduciblas las messas prelevadas durant l'onn fiscal dal conto online, dentant maximalmain **25'000.– francs** tar il **chantun** e **26'000.– francs** tar la **confederaziun**.
- surplus da perditas dals 7 onns da gestiun che precedan la perioda fiscala, uschenavant ch'els n'han betg pudì vegnir resguardads per calcular l'entrada suttamessa a la taglia dals onns precedents ed uschenavant ch'i vegn exequida l'onn fiscal in'activitad da gudogn independenta.

17.4 Custs da scolaziun e da furmaziun supplementara

Ils custs da scolaziun e da furmaziun supplementara orientadas a la professiun, sco er ils custs da rescolaziun pon vegnir deducids. La premissa è dentant ch'i saja ubain avant maun in emprim diplom al stgalim secundar II ubain cumplenì il 20. onn da vegliadetgna e ch'i na sa tractia betg dals custs da scolaziun fin a l'emprim diplom al stgalim secundar II. Dal stgalim secundar II fan part ils gimnasis, las scolas medias specializadas e la furmaziun fundamentala professiunala (= emprendissadi). La deducziun dals custs è limitada a **12'700.– francs**.

Questa deducziun generala po vegnir fatga valair er, sch'i na vegnan obtegnidas naginas entradas da gudogn durant la medema perioda fiscala (p.ex. custs da return en la vita professiunala). Las expensas fatgas ston esser "orientadas a la professiun" ed i na dastga betg sa tractar dals custs d'ina emprima scolaziun.

Betg deducibels èn dentant cust per scolaziuns da furmaziun che servan a la passiu (hobi) u a l'agen svilup. Tut ils auters custs da furmaziun èn deducibels; tar quels tutgan er ils custs da carriera sco er ils custs per la rescolaziun (sfurzada u facultativa). Custs da scolaziun e da furmaziun supplementara orientadas a la professiun, sco er ils custs da rescolaziun pon vegnir fatgs valair il **mument dal pajament** e ston vegnir cumprovads cun agid da **mussaments**. Ils custs che vegnan surpigliads u restituids dal patrun na pon betg vegnir deducids.

Exempel:	custs da scolaziun e da furmaziun supplementara 2023 cumprovads	fr. 8'300.–
	./. contribuziuns dal patrun	fr. 4'000.–
	custs surpigliads dal pajataglia sez	fr. 4'300.–

22. Deducziuns supplementaras

22.1 Custs chaschunads da malsogna e d'accident sco era

22.2 Custs chaschunads d'in impediment

- **Sche Vus avais stuì purtar l'onn 2023 sezs ils custs, emplenì ussa il formular per custs chaschunads da malsogna, d'accident e d'impediment (formular 6) e transportai il resultat en questas cifras. Il mussavia per quest formular chattais Vus sin pagina 52.**

22.3 Assegnaziuns voluntaras

Igl è permess da deducir donaziuns da daners u d'ulteriuras valurs da facultad a personas giuridicas cun sedia en Svizra, las qualas èn liberadas da la taglia, perquai che lur finamiras èn publicas u unicamain d'utilità publica. Pliavant èsi permess da deducir prestaziuns voluntaras a la confederaziun, als chantuns ed a lur instituziuns.

Ins na po betg deducir en quest lieu contribuziuns da commembranza, da commembranza passiva sco er assegnaziuns ad uniuns cun in'actività ideala (p.ex. uniuns da musica u da sport).

La **deducziun maximala** importa 20% da las entradas nettas tenor il **formular principal, cifra 21**. Sche las deducziuns surpassan totalmain **100.– francs**, las stuais Vus scriver sin ina glista cun il num e cun la summa; questas deducziuns ston vegnir cumprovadas sin dumonda.

Il **register** davart las instituziuns cun dretg da deducziun stat a disposiziun en l'internet sut l'adressa www.stv.gr.ch.

22.4 Contribuziuns da commembers e donaziuns voluntaras a partidas politicas

Igl è permess da deducir contribuziuns da commembranza e donaziuns a partidas politicas ch'èn inscrittas en il register da partidas tenor l'artitgel 76a da la lescha federala davart ils dretgs politics, ch'èn represchentadas en in parlament chantunal u che han cuntanschi tar las ultimas elecziuns chantunales dal cussegl grond almain 3% da las vuschs. En il chantun Grischun èn quai las suandantas partidas sco er las partidas giuvnas correspondentas: alianza dal center, partida liberaldemocratica (PLD), partida verd-liberala (PVL), partida socialdemocratica (PS) e partida populara svizra (PPS).

La **deducziun maximala** importa tar il **chantun 10'000.– francs** e tar la **confederaziun 10'300.– francs**. Quest import vala er per conjugals; betg mintga conjugal sulet na po far valair la deducziun maximala.

Sco donaziuns che pon vegnir deducidas fin a l'import numnà na valan betg mo contribuziuns da commembers e da commembers, mabain er donaziuns facultativas e contribuziuns da mandat. Ina glista da las donaziuns (cun data, gener da la donaziun, retschavider ed import) sto vegnir agiuntada a la decleraziun da taglia.

23. Entradas nettas

Sche Vus deducis ussa las deducziuns supplementaras (**cifra 22**) da las entradas nettas (**cifra 21**) survegnis Vus las entradas nettas effectivas (**cifra 23**).

24. Deducziuns socialas

Remartgai per plaschair che las relaziuns dals 31 da december 2023 èn decisivas per calcular las deducziuns socialas, nun che l'obligaziun da pajar taglia fineschia en il decurs da l'onn 2023 (obligaziun da pajar taglia durant ina part da l'onn) pervia da mort u pervia d'emigraziun a l'exteriur. En quest cas èn decisivas las relaziuns l'ultim di da l'obligaziun da pajar taglia.

24.1 Deducziun per conjugals cun in'activitad da gudogn dubla

Tar il **chantun** po la deducziun per conjugals cun in'activitad da gudogn dubla vegnir pretendida, sche tuts dus conjugals / partenaris taxads comunablamain han in'entrada da gudogn. Quai vala er per la collavuraziun relevantanta d'in conjugal / partenari en il manaschi, en la fatschenta u en il mastergn da l'auter conjugal / partenari. La deducziun importa en il chantun **600.– francs**.

Tar la **confederaziun** importa la deducziun per conjugals cun in'activitad da gudogn dubla **50%** da l'entrada da gudogn pli pitschna da las duas persunas ch'èn suttamessas comunablamain a la taglia, almain **8'300.– francs** e maximalmain **13'600.– francs**. Sco entrada da gudogn valan las entradas or d'activitad da gudogn dependenta ch'èn suttamessas a la taglia sunter la deducziun da las expensas ch'èn resultatadas per quest intent (expensas professiunalas, custs per realisar il gudogn) sco er da las contribuziuns a la prevenziun professiunala (pitga 2) ed a la prevenziun individuala liada (pitga 3a). Sche l'entrada da gudogn pli bassa che vegn calculada importa main che 8'300.– francs, po vegnir deducida mo quest import parzial.

Exempel tar la taglia federala per la deducziun per conjugals cun in'activitad da gudogn dubla: entrada ord activitad da gudogn dependenta

	A fr.	B fr.	C fr.	D fr.
paja netta dal/da la pajataglia 1	143'000	127'566	50'566	127'566
./ . pauschala per las expensas professiunalas	-4'000	-3'826	-2'000	-3'826
./ . custs per ina dimora ordaifer durant l'emna			-17'900	
./ . contribuziuns pitga 3a	-7'056	-7'056	-7'056	-7'056
	131'944	116'684	23'610	116'684
paja netta dal/da la pajataglia 2	75'000	22'050	34'566	8'000
./ . pauschala per las expensas professiunalas	-2'250	-2'000	-2'000	-2'000
./ . contribuziuns pitga 3a	-7'056	-7'056	-7'056	
	65'694	12'994	25'510	6'000
import decisiv per calcular la deducziun	65'694	12'994	23'610	6'000
Deducziun per conjugals cun in'activitad da gudogn dubla (50% min. 8'300.– francs, max. 13'600.– francs)	13'600	8'300	11'805	6'000¹⁾

¹⁾ Sche l'entrada da gudogn pli bassa che vegn calculada importa main che 8'300.– francs, po vegnir deducida mo quest import parzial.

Areguard l'activitad da gudogn independenta vesair ulteriurs exempels en il mussavia per persunas cun activitad da gudogn independenta e purs.

24.2 Deducziun per persunas ch'èn sutta messas communablain a la taglia

Sche Vus vivais en ina lètg giuridicain ed efectivamain nunseparada u en in partenadi registrà, pudais Vus far valair ina deducziun da **2'700.– francs** tar la **confederaziun**. Il **chantun** resguarda quest fatg en sia **tariffa**, ma na fa betg ina deducziun correspudenta.

24.3.5 Deducziuns per uffants

La **deducziun per uffants** po far valair quel pajataglia che procura principalmain per il mantegniment d'uffants minorens u en scolaziun. Tar il chantun importa la deducziun per uffants **6'400.– francs** per in uffant da la vegliadetgna prescolara e **9'600.– francs** per uffants minorens pli vegls sco er per uffants en scolaziun u en emprendissadi; en cas d'ina dimora durant l'emna al lieu da scolaziun senza turnar a chasa mintga di s'augmenta la deducziun a **19'100.– francs**. Tar la confederaziun importa la deducziun **6'600.– francs**. Decisivas en las relaziuns dals 31 da december 2023. Quai vul dir, la deducziun per uffants vegn mo concedida, sche l'uffant era minorens u sch'el era en scolaziun il di da referenza.

La premissa per conceder ina deducziun per uffants è quella, che – tenor la giurisdicziun dal tribunal federal – l'uffant minorens u maioren ch'è en scolaziun, è **dependent da la prestaziun da sustegn dals geniturs**. Quai n'è betg il cas, sche l'uffant è **principalmain en il cas da procurar sez per ses custs da viver** grazia a sias entradas (entradas da gudogn, stipendis, retgavs da vaglias, contribuziuns da mantegniment) e/u grazia a sia gronda facultad. I n'è betg decisiv, sch'ils geniturs furneschan prestaziuns voluntaras che surpassan l'obligaziun legala, cun procurar per exempel per tut il mantegniment, cumbain che l'uffant ha atgnas entradas relevantas. **Decisiv èsi unicain**, sch'els ston **procurar principalmain per il mantegniment** da l'uffant. Ils custs da viver cumpiglian quai ch'in uffant dovra per viver. Da quest basegn fundamental fan part mo las expensas ch'èn **necessarias** per ils custs da viver **directs**.

En il sector da las deducziuns socialas, da las qualas fa part er la deducziun per uffants, èn caracteristicas e pia admissiblas schematisaziuns resp. tipisaziuns. La pratica prevesa ina tala schematisaziun cun **da princip betg conceder** la deducziun per uffants, sche l'uffant ha atgnas entradas da **passa 16'000.– francs** per onn (scolaziun al domicili) resp. da **passa 18'000.– francs** per onn (scolaziun ordaifer cun return a chasa mintga di) resp. da **passa 24'000.– francs** per onn, sche l'uffant dimora durant l'emna al lieu da scolaziun ordaifer, u sche sia **facultad netta importa 187'500.– francs** u dapli (supposiziun: durada da studi da 5 onns). Sut questas circumstanzas poi numnadain vegnir partì dal fatg che l'uffant saja en il cas da procurar sez per ses custs da viver.

Cun la contestaziun da **mantegniment** en il senn da las disposiziuns numnadas è manegiada l'entira situaziun economica, q.v.d i na ston betg mo vegnir resguardadas prestaziuns finanzialas, mabain er prestaziuns en natirialas (cun valur monetara) dal genitur che tgira e ch'educhescha l'uffant.

La regulaziun actuala da l'imposiziun da taglia sin famiglias tar la confederaziun è complex. Qua vegn ella descritta en furma simplifitgada. Ulteriuras infurmaziuns chattais Vus sin la pagina d'internet da l'administraziun da taglia (www.stv.gr.ch – rubrica Praxis).

Uffants minorens cun pajaments da mantegniment

En **relaziuns ordaifer il concubinat** sto il genitur che survegn contribuziuns da mantegniment pajar taglia persunter. El dovra questas entradas per il mantegniment da l'uffant, pia ch'ins po – dal punctg da vista dal dretg fiscal – partir dal fatg ch'el procura da princip per il mantegniment da l'uffant e ch'el po perquai far valair la deducziun per uffants. Vi da quai na po er ina **tgira alternanta** midar nagut. La deducziun da contribuziuns da mantegniment na dastga (tar uffants minorens) betg vegnir cumulada cun las deducziuns per uffants.

En cas che geniturs betg maridads vivan cun **uffants minorens comunabels** u cun **uffants minorens betg comunabels** en il medem tegnairchasa (**concubinat**) e pajaments da mantegniment vegnan fatgs, po il genitur che paja deducir las contribuziuns da mantegniment da ses gudogn. Il genitur che survegn las prestaziuns da mantegniment sto pajar taglia persunter, ha a medem temp dentant er il dretg sin ina deducziun per uffants.

Uffants minorens senza pajaments da mantegniment

En **relaziuns ordaifer il concubinad** survegn il genitur che paja il mantegniment da l'uffant la deducziun per uffants. Sche geniturs pratitgeschan ensemen la tgira genituriala vegn concedida la mesadad da la deducziun per uffants a mintga genitur, permess che domadus geniturs èn participads al mantegniment finanziel.

En cas che geniturs betg maridads vivan cun uffants **communabels** minorens en il medem tegnairchasa (**concubinad**) e nagins pajaments da mantegniment vegnan fatgs, vegni supponì ch'il partenari da concubinad cun l'entrada netta pli auta paja principalmain il mantegniment dals uffants ed haja uschia il dretg sin la deducziun per uffants. En **relaziuns da concubinad** cun uffants **betg communabels** survegn mintga genitur (betg il partenari da concubinad) la mesadad da la deducziun per uffants.

Uffants maiorens en scolaziun cun pajaments da mantegniment

Ils aliments per uffants na po il genitur che als paja betg pli deducir; l'uffant na sto betg pagar taglia sin quests.

Paja mo in genitur il mantegniment da l'uffant ha quel il dretg sin la deducziun per uffants. Sche domadus geniturs pajan il mantegniment da l'uffant – quai che dastgass esser la regla en la pratica – vegn concedida tar il **chantun** la mesadad da la deducziun per uffants a mintga genitur. Tar la **confederaziun** vegn concedida la deducziun per uffants al genitur cun il gudogn pli aut, l'auter genitur po far valair la deducziun da sustegniment, premess ch'el paja prestaziuns ch'èn almain uschè autas sco la deducziun. Questa pratica vala er sch'i vegnan fatgs pajaments da mantegniment e sche l'uffant ha in agen domicil.

En cas che geniturs betg maridads vivan cun uffants maiorens communabels u cun uffants maiorens betg communabels en il medem tegnairchasa (**concubinad**) e sch'i vegnan fatgs pajaments da mantegniment, ha il genitur che procura principalmain per il mantegniment dals uffants il dretg sin la deducziun per uffants. Vegnan pajadas contribuziuns da mantegniment, è quai il genitur che paja las contribuziuns da mantegniment. Procuran domadus geniturs per il mantegniment – paja il bab per exempel aliments e l'uffant viva tar la mamma – vegn concedida tar il **chantun** la mesadad da la deducziun per uffants a mintga genitur. Tar la **confederaziun** vegn concedida la deducziun per uffants al genitur cun il gudogn il pli aut, l'auter genitur po far valair la deducziun da sustegniment, premess ch'el paja prestaziuns ch'èn almain uschè autas sco la deducziun. Questas regulaziuns valan er sche l'uffant ha in agen domicil.

Uffants maiorens en scolaziun senza pajaments da mantegniment

Tar geniturs che vivan separads, divorziads u che n'èn betg maridads cun dus tegnairchansas senza pajaments da mantegniment ha quel genitur, tar il qual l'uffant viva, il dretg sin deducziun per uffants.

En cas che geniturs betg maridads vivan cun uffants communabels en il medem tegnairchasa (**concubinad**) e nagins pajaments da mantegniment vegnan fatgs, vegni supponì ch'il partenari da concubinad cun l'entrada netta pli auta paja principalmain il mantegniment dals uffants ed haja uschia il dretg sin la deducziun per uffants. En relaziuns da concubinad cun uffants betg communabels ha il genitur (betg il partenari da concubinad), tar il qual l'uffant viva, il dretg da survegnir la deducziun per uffants.

24.6 Deducziun per persunas che dovran sustegniment

Persunas che dovran sustegniment, a las qualas vegn pajà per il mantegniment **almain la summa da la deducziun**, pon far valair la deducziun da sustegniment.

Sco persuna che dovra sustegniment po da princip vegnir resguardada ina persuna cun domicil en Svizra, sche las suandantas premissas èn ademplidas:

- las entradas suttamessas a la taglia importan main che 15'000.– francs e la facultad suttamessa a la taglia main che 30'000.– francs, sche la persuna correspondentia viva suletta;
- las entradas suttamessas a la taglia importan main che 28'500.– francs e la facultad suttamessa a la taglia main che 50'000.– francs, sche la persuna correspondentia è maridada.

Per valitar la basegnusadad na vegni – per motivs da pratitgablidad resp. per motivs da l'economia administrativa – betg sa basà sin las circumstanzas effectivas (sco ch'i vegn fatg p.ex. per examinar la deducziun per uffants), mabain sin valurs medias. Entradas suttamessas a la taglia da 15'000.– francs (persunas che vivan sulettas) resp. da 28'500.– francs (persunas maridadas) correspundan – en ina calculaziun approximativa – circa al minimum d'existenza tenor il dretg da scussiu. Las limitas menziunadas per la facultad

valan – tenor la dretgira administrativa dal Grischun – er, sche la facultad cumprovada da la persuna sustegnida consista principalmain d'ina immobiglia che na stat betg directamain a disposiziun en furma da daner liquid.

Eventualas entradas libras da taglia sin basa da la legislaziun federala davart las prestaziuns supplementaras tar l'assicuranza per vegls, survivors ed invalidad sco er ulteriuras prestaziuns supplementaras dal maun public (art. 30 lit. I LT GR) ston vegnir quintadas vitiers tar las entradas suttamessas a la taglia.

Il sustegniment succeda en furma da daners. Sco prestaziun da sustegniment valan excepziunalmain er ils custs chaschunads cun conceder gratuitamain alimentaziun ed alloschi, sch'els na stattan betg en connex cun ina relaziun da lavur (p.ex. metter a disposiziun gratuitamain abitaziuns secundaras u abitaziuns annexas a fugitivas e fugitivs da la Guerra en l'Ucraina).

Vegnan prestaziuns da mantegniment confruntadas cun prestaziuns da la retschavidra u dal retschavider da prestaziuns ch'èn economicamain mesirablas, sco per exempel la procuraziun dal tegnairchasa, èn naginas contribuziuns da mantegniment avant maun. Per quest motiv croda davent la deducziun da sustegniment tar ils geniturs da tgira, sch'els vegnan indemnisads per lur bregias.

Las prestaziuns da sustegniment ston vegnir **cumprovadas** suffizientamain. La u il pajataglia sto preschentar ina conferma da la persuna sustegnida davart il gener, davart il mument e davart l'autezza dal sustegniment succedi sco er, sin dumonda, ils mussaments da pajament.

Il pajataglia sto **cumprovar** ch'i sa tracta tar la persuna sustegnida en Svizra u a l'exteriur d'ina persuna cun entradas e facultad insuffizientas che dovra sustegniment. Ina tala cumprova po mo vegnir fatga cun in **document uffizial** – in attest da taglia – che dat in scleriment general davart las relaziuns d'entrada e da facultad d'ina persuna. Per la dumonda da la basegnusadad èn adina decisivas las relaziuns che predomineschan a l'exteriur. Quai signifitga ch'ina basegnusadad sto vegnir snegada, sche la persuna a l'exteriur è abla d'avair ina subsistenza adeguata senza agid da terzas personas.

Tar **pajaments a l'exteriur** ston da princip vegnir pretendids ils mussaments da la banca u da la posta. Els ston mussar en moda evidenta, tgi che presta il pajament e tgi che retschaiva ils daners. Quittanzas davart pajaments en daner blut a retschaviders a l'exteriur na pon da princip betg vegnir acceptadas sco meds da cumprova per prestaziuns da sustegniment. Per tals pajaments stat a disposiziun a la u al pajataglia la via dal pajament da banca u da posta.

Tar il **chantun** na po betg vegnir concedida la deducziun per conjugals/partenarias e partenaris da concubinat sco er betg per uffants, per ils quals in genitur u in partenari da concubinat po far valair ina deducziun per uffants. Decisivas èn las relaziuns a la fin da la perioda fiscala u da l'obligaziun da pagar taglia, q.v.d. il basegn da sustegn sto (anc) esser dà a quest termin; il princip dal di da referenza vala illimitadamain. La premissa per conceder la deducziun da sustegniment è adina in basegn da sustegn. Quest basegn da sustegn è dà adina, cur che la persuna sustegnida n'è betg en il cas – per motivs objectivs, independentamain da sia voluntad – da procurar a pli lunga vista totalmain u parzialmain per sia existenza ed è uschia dependent da l'agid da terzas personas.

Tar la **confederaziun** po il genitur che fa pajaments da mantegniment ad uffants maiorens en scolaziun far valair la deducziun per uffants. Fan domadus geniturs pajaments da mantegniment, po il genitur cun las prestaziuns finanzialas pli autas, q.v.d. per regla quel genitur cun las entradas pli autas, far valair la deducziun per uffants. L'auter genitur po far valair la deducziun da sustegniment, premiss ch'el paja prestaziuns ch'èn almain uschè autas sco la deducziun.

La deducziun importa tar il chantun **5'300.– francs** e tar la confederaziun **6'600.– francs**. La deducziun po mo vegnir concedida, sche la prestaziun da sustegniment importa almain 5'300.– francs (chantun) resp. 6'600.– francs (confederaziun).

Formular principal, pagina 4 (formular 1a)

FACULTAD EN SVIZRA ED A L'EXTERIUR (INCLUS FACULTAD DA GIUDIDA)

dals/da las pajataglias e dals uffants minorens

					code	fr.
30. Facultad da fatschenta						
30.1 Immoiglias				formular 7	400	
30.2 Vaglias e credits				formular 2	402	22'576
30.3 Participaziun a societads simplas	num:				404	
30.4 Participaziun a societads collectivs	firma:				406	
30.5 Muvel					408	
30.6 Autras activas da fatschenta, indicaz. det.:					410	
31. Facultad da fatschenta totala						22'576
32. Facultad privata						
32.1 Immoiglias				formular 7	420	730'000
32.2 Vaglias e credits				formular 2	422	149'816
32.3 Dabuns e taglia anticipada e retenziun supplementara da taglia USA				formular 2	424	1'286
32.4 Daner contant, aur ed auters metals prezius					426	1'000
32.5 Participaziun ad iertas betg repartidas	num:				428	
32.6 Vehichels a motor:	marca / model	onn da cumpra	pretsch	valur fiscala		
	AX GT 4	2020	17'000	5'000	430	5'000
32.7 Assicuranzas da vita e da renta				formular 5	432	32'000
32.8 Uteriuras valurs da facultad, indicaz. det.:	Collecziun da munaidas				434	5'000
33. Facultad totala					440	946'678
34. Debits						
34.1 Debits da fatschenta				formular 4	450	—
34.2 Debits privats				formular 4	452	502'000
35. Facultad netta	cifra 33 minus cifra 34				460	444'678
36. Imports libers da taglia						
36.1 Per personas suttamessas ensemen a la taglia				fr. 134'000	470	134'000
36.2 Per pajataglias che vivan sulets / sulettas				fr. 67'000	472	—
36.3 Per uffants, per ils quals i vegn fatg valair ina deduc. per uffants sut la cif. 24 per uffant fr. 27'000				fr. 27'000	474	81'000
37. FACULTAD SUTTAMESSA A LA TAGLIA	cifra 35 minus cifra 36				480	229'678

Iertas e donaziuns: Avais Vus retschet resp. pajà durant l'onn fiscal?

iertas iertas anticip. donaziuns grad da parentella:

ils retschet da valur fr.

ils pajà a valur fr.

Prestaziuns da chapital ord la prevenziun

fr.: data da pajament: da l'AVS / AI

fr.: data da pajament: d'ina instituziun da la prevenziun professiunala (pitga 2)

d'ina furma renconuschida da l'atgna prevenziun liada (pitga 3a)

pervi da mort u per dischavantatgs corporals u da sanadad permanents

Proposta per la taxaziun nulla tenor art. 156a LT

 (Consequentamain vegn renunzià a la restituziun da la taglia anticipada.)

Agiuntas
☒ attest(s) da paja
☒ expensas professiunalas
☒ premias d'assicuranza/tschains
☒ register da las vaglias
☒ formular auxiliar immoiglias
☒ register dals debits
☒ rendaquints da fatschenta
☒ custs da malsogna
☒ Attest pitga 3a
☐

Quest formular principal ed ils formulars auxiliars èn emplenids en moda cumpletta e vardaivla.

Data 15 da favrer 2024

Suttascripziun G. Muster L. Muster

pajataglia 1 pajataglia 2

Cuntradumondas pon vegnir fatgas a:

(na vala betg sco plenipotenza)

Ina relaziun da substituziun sto vegnir confermada cun ina plenipotenza separada, uschiglio vegnan tuttas decisiuns e tuts quints consegnads al / a la pajataglia.

Facultad en Svizra ed a l'exteriur

Decisiv è **il stadi da la facultad ils 31 da december 2023** resp. a la fin da l'obligaziun da pagar taglia. A la taglia è suttamesa l'entira facultad netta. Vus stuais declarar tut las valurs da facultad en Svizra ed a l'exteriur (inclusiv facultad d'usufruct) da las u dals pajataglias (tar conjugals che vivan en ina lètg nunseparada u tar partenadis registrads la facultad da tuts dus) e dals uffants minorens, per ils quals Vus avais la tgira geniturala.

30. Facultad da fatschenta

- **Sche Vus na posedais nagina facultad da fatschenta, passai directamain a la cifra 32.**
- **Sche Vus avais in'actividad da gudogn independenta principala u accessorica, avais Vus gia emplenì il formular correspondent. Transportai per plaschair las indicaziuns davart la facultad da fatschenta or dal formular tenor las suandantas indicaziuns.**

30.1 Immobiglias

Tenor **il formular 7 "immobiglias"**.

30.2 Vaglias e credits

Tenor **il formular 2 "register da las vaglias e dals credits"**.

30.3 Participaziun a societads simplas

Tenor **il formular 11e "societads da personas"**.

30.4 Participaziun a societads collectivs

Tenor **il formular 11e "societads da personas"**.

30.5 Muvel

La taxaziun dal **muvel** sto vegnir fatga tenor il **mussavia activad da gudogn independenta e purs**.

30.6 Autras activas da fatschenta

Declarai en questa cifra tut las **autras activas da fatschenta** u er participaziuns che Vus n'avais fin ussa betg pudì attribuir ad ina cifra.

32. Facultad privata

32.1 Immobiglias

Tenor **il formular 7 "immobiglias"**.

32.2 Vaglias e credits

Tenor **il formular 2 "register da las vaglias e dals credits"**.

32.3 Dabuns e taglia anticipada e retenziun supplementara da taglia USA

Tenor **il formular 2 "register da las vaglias e dals credits" pagina 2, cifra 3.3**.

32.4 Daner blut, aur ed auters metals prezios

Quantitads pli grondas da daner blut, munaidas d'aur e.u.v. ston vegnir declaradas.

Ils curs per bancnotas da l'exteriur, munaidas d'aur e metals prezios chattais Vus en la glista dal curs monetar edida da l'administraziun federala da taglia. Questa glista po vegnir retratga tar l'administraziun federala da taglia e stat er a disposiziun er en l'internet sut **www.estv.admin.ch**.

32.5 Participaziun ad iertas betg repartidas

En cas da participaziun ad ina ierta betg repartida sto mintga cuminanza d'ertavels emplenir in questunari **lertas betg repartidas (formular 1e)**. Mintga ertavel sto declarar sez sia part da la facultad per il di da referenza ed agiuntar ina glista a la declaraziun da taglia.

32.6 Vehichels a motor

La valor fiscala per vehichels a motor (incl. rulottas, auto-rulottas, bartgas a motor) vegn eruida sco suonda (arrundaziun sin 1'000.– francs):

onn da cumpra	2023	2022	2021	2020	2019	2018 und älter
valor fiscala en % da la valor da cumpra (betg dal supplement)	60%	50%	40%	30%	20%	10% (valor restanta)

Autos da pli baud (oldtimers) ed autos d'affecziun ston vegnir declarads a la valor commerciala sut la **cifra 32.8** "Ulteriuras valurs da facultad".

32.7 Assicuranzas da vita e da renta

Assicuranzas da chapital e da renta èn suttamessas cun lur valor fiscala (valor da recumpra incl. quotas da surpli e da gudogn) a la taglia sin la facultad. Las societads d'assicuranza As tramettan per la fin da l'onn las attestaziuns da las valurs. **Questas attestaziuns ston vegnir agiuntadas a la declaraziun da taglia.**

Assicuranzas cun renta suspensiva e cun renta currenta ston medemamain vegnir declaradas.

Dretgs da la prevenziun professiunala (**pitga 2 / contos da libra circulaziun**) u da l'atgna prevenziun liada (**pitga 3a**) na vegnan betg suttamess a la taglia sco facultad.

32.8 Ulteriuras valurs da facultad

Ulteriuras valurs da facultad èn p.ex. autos da pli baud (oldtimers), autos d'affecziun, maletgs u collecziuns, aviuns, chavals e.u.v. Ellas ston vegnir inditgadas pli detagliadamain e declaradas a lur **valor commerciala**. Il **mobigliar** è liber da la taglia sin la facultad.

34. Debits

➤ **Sche Vus n'avais nagins debits, passai directamain a la cifra 36.**

34.1 Debits da fatschenta

Tenor **il formular 4 "register dals debits"**.

34.2 Debits privats

Tenor **il formular 4 "register dals debits"**.

36. Imports libers da taglia

La lescha prevesa ch'ins na sto betg pajar taglia sin l'entira facultad netta, mabain ch'ina part da quella è libra da la taglia. La calculaziun dals imports libers da taglia sa basa medemamain sin las relaziuns ils 31 da december 2023. La tabella cun las graduaziuns chattais Vus en il **formular principal, pagina 4, cifra 36**.

Iertas e donaziuns

Tut las donaziuns e tut las iertas anticipadas retschavidas u fatgas l'onn 2023 sco er tut ils augments da facultad or d'ierta ston vegnir nudads qua. Inditgai, da tgi che Vus avais survegnì valurs da facultad resp. a tgi che Vus avais cedi talas (incl. adressa cumpletta) ed en tge grad da parentella che Vus avais envers il testader/il donatur resp. envers l'ertader/il retschavider.

Las valurs da facultad survegnidas e las entradas obtegnidas ordlonder ston vegnir declaradas ensemen cun l'ulteriura facultad e cun las ulteriuras entradas.

Prestaziuns da chapital or da la prevenziun

En questa rubrica ston figurar tut las prestaziuns da chapital obtegnidas l'onn 2023, er prestaziuns betg sutta messas a la taglia.

Prestaziuns da chapital or da l'assicuranza per vegls, survivents ed invalids, or d'instituziuns da la prevenziun professiunala (pitga 2), or da furmas reconuschidas da l'atgna prevenziun liada (pitga 3a) sco er pajaments en cas da mort e per dischavantatgs restants corporals u da sanadad vegnan sutta mess a la taglia separadamain da las ulteriuras entradas.

Prestaziuns da chapital or da la prevenziun èn da princip sutta messas a la taglia per **100%**.

Plirs pajaments en il medem onn vegnan summads.

Libras da taglia èn:

- las prestaziuns da chapital pajadas a chaschun d'ina midada da piazza or d'instituziuns da la prevenziun professiunala (pitga 2) e prestaziuns da chapital da medem gener pajadas da la patruna u dal patrun, sche quellas vegnan duvradas **entaifer 1 onn** per la cumpra en in'otra instituziun da la prevenziun professiunala (pitga 2);
- prestaziuns da chapital or da furmas reconuschidas da l'atgna prevenziun liada (pitga 3a), sche quellas vegnan duvradas **entaifer 1 onn** per la cumpra en ina instituziun da la prevenziun professiunala (pitga 2) u en in'otra furma da l'atgna prevenziun liada (pitga 3a);
- Prestaziuns da chapital sut 6'000.– francs na vegnan betg sutta messas a la taglia chantunala.

Agiuntas

Segnai cun ina crusch en quest lieu las aggiuntas che Vus ans tramettais ensemen cun Vossa declaraziun da taglia e cumpletta la glista cun las indicaziuns davart las ulteriuras aggiuntas.

Inoltrar e suttascriver

Avant che transmetter u suttascriver Vossa declaraziun da taglia sin palpieri controllai per plaschair, sche tut Vossas **indicaziuns èn cumplettas e vardaivlas**. Sche Vus essas malsegir en in lieu, dumandai **cussegl tar Voss uffizi communal da taglia ubain tar l'allianza da taglia responsabla**.

Inoltraziun sin via electronica:

L'obligaziun da suttascriver la declaraziun da taglia n'exista betg pli. La premissa è che la declaraziun da taglia vegnia inoltrada utilisond la funcziun da transmissiun respectiva en **"SofTax GR"** ubain **las applicaziuns da declaraziun da terzs producents, che l'Administraziun da taglia dal Grischun metta a disposiziun**. La quittance che Vus survegnis, sche la transmissiun electronica ha gì success, **na stuais Vus betg pli stampar, suttascriver e trametter per posta a l'Administraziun da taglia dal Grischun**. Questa quittance serva mo per Vossa atgna documentaziun e na vegn betg pli duvrada per il process d'inoltraziun.

Sche betg tut las agiuntas da la declaraziun da taglia n'As stattan a disposiziun en furma electronica, pudais Vus – suenter che la transmissiun ha gì success – stampar en "SofTax" in **fegl cun ils titels da las agiuntas** e trametter quel **sin palpieri, ensemen cun las agiuntas, per posta** a l'Administraziun da taglia dal Grischun. Ina suttascripziun n'è betg necessaria.

Inoltraziun da la declaraziun da taglia sin palpieri:

Las declaraziuns da taglia che vegnan inoltradas sin palpieri ston er vinavant vegnir suttascrittas e tramessas per posta a l'Administraziun da taglia dal Grischun.

Inseri la **data** e **suttascrivai** il register da las vaglias e la declaraziun da taglia.

Domadus **conjugals / partenaris** suttascrivivan comunablamain la declaraziun da taglia.

Trametta per plaschair **la declaraziun da taglia sin palpieri suttascritta, ils fecls auxiliars emplenids ed ils mussaments** en la cuverta da resposta agiuntada a l'Administraziun da taglia dal Grischun, Center d'elavuraziun 1/KO, Steinbruchstrasse 18, 7001 Cuira. **La declaraziun da taglia vala sco inoltrada pir, cura che la declaraziun da taglia suttascritta è arrivada tar il center d'elavuraziun**.

Per cuvertas dal format C4 importa il porto

per posta B 0 – 500 grams 2.-- francs

per posta A 0 – 500 grams 2.50 francs

(Questas tariffas valan il mument che quest mussavia è vegnì fatg. I po esser ch'ellas èn vegnidas midadas en il fratemp).

Dumondas da scleriment

Per dumondas da scleriment As supplitgain nus d'ans inditgar quel numer da telefon, nua che Vus essas cuntanschibel il meglier durant il di.

Per dumondas da scleriment pudais Vus er As laschar represchentar. L'adressa per dumondas da scleriment na vala betg sco plainpudair. Sche Vus vulais As laschar represchentar per tut ils fatgs da taglia, stuais Vus inoltrar ina **plenipotenza separada**. En quest cas vegn er l'entira correspundenza adressada a la represchentanza autorisada.

Per calcular la taglia sin las entradas e sin la facultad, cun la quala i sto vegnir fatg quint, As stat a disposiziun noss program da calculaziun da taglia (www.stv.gr.ch).

Formulars

Vus chattais sin las proximas paginas il mussavia per emplenir ils suandants **formulars**:

- Register da las vaglias e dals credits formular 2 pagina 36
- Expensas professiunalas formular 3 / 3a pagina 42
- Register dals debits formular 4 pagina 48
- Premias d'assicuranza formular 5 pagina 50
- Custs chaschunads da malsogna, d'accident
e d'impediment formular 6 pagina 52
- Immobiglias formular 7 pagina 56
- Locaziun d'abitaziuns da vacanzas formular 7.1 pagina 64
- Locaziun / sutlocaziun da chombras formular 7.2 pagina 66

Per che Vus chattias pli svelt las infurmaziuns giavischadas èn marcads ils **chavazzins**, las **remartgas** e las **tabellas** en l'explicaziun da las singulas posiziuns cun **blau**.

Register da las vaglias e dals credits, pagina 1 (formular 2)

Pajament da la taglia anticipada (Indicaziuns faussas u inexactas pon retardar fitg la restituziun!)				
☒ sco fin uss	☐ nov			
IBAN	IBAN (International Bank Account Number)			
banca / institut: designaziun	banca / institut: designaziun			
banca / institut: NP e lieu	banca / institut: NP e lieu			
titular / a dal conto	titular / a dal conto			
Indicaziuns tier il domicil / midada dil stadi civil				
	pajataglia 1		pajataglia 2	
Domicil ils 31-12 da l'onn precedent	lieu: <u>Cuira</u>	chantun: <u>GR</u>	lieu: <u>Cuira</u>	chantun: <u>GR</u>
Avevas Vus Voss domicil durant ina part dgl onn fiscal a l'externu?	gea ☐ da	fin	gea ☐ da	fin
	stadi:		stadi:	
En cas da maridaglia / registraziun dal partenadi l'onn fiscal:			data	
En cas da separaziun / divorzi / schliaziun dal partenadi l'onn fiscal:			data	
Midadas da facultad				
Avais Vus cedi en il decurs da l'onn fiscal vaglias e credits sco preretschavida ☐ u donaziun ☐ ?		gea ☐ na ☒		
retschavider	grad da parentella			
valurs da facultad	valur en fr.		data	
Avais Vus survegni l'onn fiscal vaglias e credits sco ierta / preretschavida ☐ u donaziun ☐ ?		gea ☐ na ☒		
num ed adressa dal / da la testader / -dra u donatur / a:				
grad da parentella dal / da la testader / -dra u donatur / a:				
di da la mort dal testader / da la testadra		data da la partiziun d'ierta / da la donaziun		
Agiuntas (P.pl. inoltrar mo ina copia e betg l'original da las agiuntas e dals mussaments! Excepziun: original dals attests per gudogns da la lotteria) <u>extract fiscal</u> <u>clusiun da banca Z</u>		Quest formular incl. eventuels feglis supplementars èn emplenids en moda cumpletta e vardaivla. Data <u>15 da favrer 2024</u> Suttascripziun <u>G. Muster</u> <u>L. Muster</u> pajataglia 1 pajataglia 2		
Cuntradumondas pon vegnir fatgas a:				

Explicaziuns tar la pagina 1 dal register da las vaglias e dals credits

Controllai, sche la **restituziun** da la taglia anticipada duai vegnir pajada a la medema adressa sco l'onn precedent. Sche na, inditgai exactamain la nova adressa da restituziun. Vus ans facilitais uschia la lavur ed impedis eventuels retards dal pajament. Las indicaziuns cumpletas davart il **lieu da domicil** èn impurtantas per pudair giuditgar, sche la restituziun da la taglia anticipada vegn fatga valair cun raschun. Inditgai la data exacta d'ina eventuala **maridaglia**, d'ina eventuala **separaziun u** d'in eventuala **divorzi**. Sche Vus respundais exactamain las dumondas davart las **midadas da facultad**, As spargnais Vus dumondas da scleriment ed ans facilitais la lavur. Las indicaziuns davart iertas, davart donaziuns, grad da parentella e.u.v. servan d'ina vart ad intents da controlla, da l'autra vart dentant er ad ina imposiziun da taglia correcta.

Il register da las vaglias e dals credits serva

- a fixar las valurs fiscalas da las vaglias e dals dabuns per ils 31 da december 2023 sco er dals retgavs che resultan ordlonder;
- a restituir la taglia anticipada deducida.

En il register da las vaglias ston vegnir **declaradas** tut **las valurs da facultad moviblas** (incl. facultad d'usufruct) e tut **ils retgavs che resultan ordlonder**. Latiers tutgan p.ex.:

- contos da banca e da posta, deposits a termin sco er deposits da premias tar assicuranzas da vita;
- obligaziuns, instruments da finanziaziun derivads, aczias, certificats da participaziun e da giudida, opziuns, fonds d'investiziun, participaziuns ad ina ScRL ed ad in'associaziun e.u.v.;
- Criptomunaida (ulteriuras infurmaziuns en chausa chattais Vus sin www.gr.ch / Praxis / Besteuerung von Kryptowährungen);
- emprests privats ed auters dabuns.

Suttamess a la taglia èn er ils retgavs retegnids d'investiziuns da chapital collectivs e tresorisantas (fond da tresorisaziun), ils surplus da liquidaziun, ils pajaments zuppads dal gudogn, ils retgavs d'aczias gratuitas e d'augments gratuits da la valor nominala ed autras prestaziuns da valor monetara.

Ultra da quai ston vegnir declarads en quest formular ils gudogns da concorrenzas, da lottarias u d'occurrentzas sumegliantas a lottarias e.u.v. sco er ils gudogns en casinos da l'exteriur. Ils gudogns monetars ed en natiralias da gieus da gronda extensiun sco er da la participaziun a casinos online èn suttamess a la taglia a partir dad **1 miliun francs** tar il chantun e **1'038'300.– francs** tar la confederaziun (import liber da taglia). Ils gudogns da gieus da pitschna extensiun èn libers da taglia. Ils gudogns monetars ed en natiralias da lottarias e da gieus d'inschign che servan a promover la vendita (cun metter daners u cun concluder in act giuridic, ma er cun participar gratuitamain, p.ex. a concorrenzas) èn suttamess a la taglia a partir da 1'000.– francs (limita libra da taglia).

Per deposits a termin, per titels dal martgà monetar u per autras investiziuns cun valurs fiscalas e cun retgavs strusch u grevamain controllabels, stuais Vus agiuntar ils **meds da cumprova** correspondents.

Medemamain stuais Vus inditgar las valurs da facultad ed ils retgavs dals **uffants minorens** (annada 2006 e pli giuovens).

La restituziun da la taglia anticipada sin retgavs da vaglias da **societads simplas** betg vegnir fatga valair tras la societad, mabain – confirm a sia part da las entradas – tras la singula associada u tras il singul associà sin siu register persunal da las vaglias e dals credits (pagina 3).

A partir dal 1. da schaner 2022 na pon cuminanzas d'ertavels betg pli pretender enavos communalmain la taglia anticipada sin prestaziuns ch'èn scadidas tranter la mort da la testadra u dal testader ed il di da la partiziun d'ierta. Il dretg da restituziun ha mintga ertavla u ertavel a norma da sia quota da l'ierta, premess ch'ella u el persunalmain ademplescha las premissas per la dumonda da restituziun. La taglia vegn restituida tras il chantun da domicil da la persuna cun dretg d'ierta. Persunas cun dretg d'ierta ch'èn domiciliadas en il chantun Grischun pon far la dumonda da restituziun sin pagina 3 dal register da las vaglias da la declaraziun da taglia persunala. Il dretg da restituziun sto **en mintga cas vegnir documentà cun mussaments**.

La taglia anticipada sin ils retgavs dal fond da renovaziun da **cuminanzas da proprietaris en condomini** sto vegnir pretendida enavos tras la cuminanza directamain tar l'administraziun federala da taglia (formular 25).

Societads collectivs e societads commanditaras, uniuns e fundaziuns inscrites en il register da commerzi e tut las autras **persunas giuridicas** ston far valair la taglia anticipada directamain tar l'administraziun federala da taglia (formular 25). Per permetter er a las **uniuns** che n'èn betg inscrites en il register da commerzi da dumandar la restituziun da la taglia anticipada en moda uschè nunbirocratica sco pussaivel, po p.ex. il cassier pretender la taglia anticipada ch'è vegnida deducida dal conto da l'uniun sin il **register persunal da las vaglias e dals credits, pagina 3, cifra 4.1** (rubrica societads simplas), agiuntond il mussament original dal tschains.

La dumonda da restituir la taglia anticipada po vegnir fatga il pli baud suenter la scadenza da l'onn chalendar, en il qual è stada da pajar la prestaziun suttamessa a la taglia. Decisiva è la scadenza da la prestaziun suttamessa a la taglia (cumenzament da la pretensiun giuridica) e betg il pajament al pajataglia. Ina dumonda sto pia vegnir fatga cun l'emprima declaraziun da taglia suenter la scadenza da la prestaziun suttamessa a la taglia. Sch'ina prestaziun suttamessa a la taglia na vegn betg declarada, vegn examinada la restituziun resguardond l'art. 23 LTA en cumbinaziun cun ils art. 29 e 70d LTA.

Ils meds liads en la prevenziun professiunala (pitga 2), sin in conto da spargn a libra circulaziun u en la pitga 3a ed il retgav da quels na ston **betg vegnir declarads**.

Cun la **dumonda d'ina taxaziun nulla** tenor l'art. 156a LT e tenor l'art. 51 da las disposiziuns executivas tar la legislaziun da taglia (DERtLT) **desista** la petenta u il petent da la **restituziun da la taglia anticipada**.

Register da las vaglias e dals credits, pagina 2 (formular 2)

Register detaglià

Valur nominala Taracziis e.u.v.: dumber dals titels iis 31-12 da l'onn fiscal fr. u tocs	Indicaziun da las valurs da facultad / dals retgavs							
	I sto adina vegnir inditgà il tip da credit (p.ex. conto da spargn, obligaziun, aczia e.u.v.), il/la debitor/a e/u la designaziun dal titel, per contos il numer dal conto, per titels a tschains fiks la tariffa da tschains ed ina indicaziun en cas d'ina tschainsida unica. L'indicaziun dal numer da valurs da titels quotads facilitescha ed accelerescha la controlla dal register da las vaglias e la restituziun da la taglia anticipada.							
Attribuziun facultad da fatschenta da devoluziun dierta / preretschavida da facultad privata da donaziun da facultad privata da devoluziun dierta / preretschavida da facultad da fatschenta da donaziun da facultad da fatschenta (senza indicaziun d'in code = facultad privata)	Mument da avertura emissiun cumpra	schlaziun scadenza vendita restituziun	Valur fiscala iis 31-12 da l'onn fiscal fr.	Retgav brut durant l'onn fiscal				
				A sutmess a la taglia anticipada fr.	B betg sutmess a la taglia antici- pada fr.			
fr. u tocs	quota tar ma partel parziun qualifitgued ¹⁾ %	data	data					
	Nr. 999.999, conto privat, banca Z Nr. 147.289, conto da spargn, banca Z Nr. 147.290, conto current, banca Z			4'874 18'387 22'576	201.00	45.00 200.00		
10'000	1.5% obligaziun da cassa banca X, Basilea			10'000	150.00			
0	2.0% V. 111222 obligaziun A+B SA, Berna				300.00			
10	V. 202004 accziis A+B SA			13'500	650.00			
15	V. 874001 accziis XYZ SA, Turitg							
	6.723 liq. parz. dir., 15 accziis (confed.)				1'500.00			
0	V. 874001 Fixed Income SICAV					108.00		
15'000	A-Z GmbH, Chur		6.7.2023	23'250	150.00			
	tenor extract fiscal 2234 banca X, Basilea			59'805	722.90	192.00		
20'000	2% emprést a sign. P. Bündner, Cuira			20'000		400.00		

Transport dal fegl supplementar nr. 1 fin nr.

1 Facultat da vaglias	privat	fatschenta	
	1.1 Total intermediar II privat, fatschenta e total	149'816	22'576
1.2 Transport dal formular auxiliar DA-1 / US-R			
1.3 Total facultad da vaglias	149'816	22'576	172'392

Transportar sin il formular principal (formular 1a), pagina 4, cifras 32.2 (privat) e 30.2 (fatschenta) u sin il questunari per iertas betg repartidas (formular 1e), pagina 2, cifras 5.2 (privat) e 4.2 (fatschenta).

2 Retgavs da vaglias	Retgav brut		
	A	B	
2.1 Totals da la colonna retgav brut	3'673.90	945	
			3'674
	privat	fatschenta	
2.2 Total intermediar "A" + "B" II privat, fatschenta e total	4'418	201	4'619
2.3 Transport dal(s) formular(s) auxiliar(s) DA-1 / US-R e DA-3			
2.4 Total retgavs da vaglias	4'418	201	4'619

Transportar sin il formular principal (formular 1a), pagina 2, cifra 7.2, u sin il questunari per iertas betg repartidas (formular 1e), pagina 2, cifra 2.2.

3 Dretg da restituziun	fr.
	3.1 35 % dal retgav brut sutmess a la taglia anticipada tenor la cifra 2.1, colonna "A"
3.2 Retenziun supplementara da taglia USA tenor il formular auxiliar DA-1 / US-R	
3.3 Total dretg da restituziun	1'285.90

Transportar sin il formular principal (formular 1a), pagina 4, cifra 32.3 u sin il questunari per iertas betg repartidas (formular 1e), pagina 2, cifra 5.3.

¹⁾ Ils retgavs da societads da chapital e societads cooperativa èn sutmess ad ina taxaziun reducida tenor ils art. 18b e 20 al. 1ta LTFD resp. tenor ils art. 18a e 21a LT sche la participaziun al chapital d'acziis, da basa u da tschep da societads da chapital munta al minimum 10% (d. mussavia e pagina 3 dal register da las vaglias).

Explicaziuns tar la pagina 2 dal register da las vaglias e dals credits**Valur nominala e dumber dals titels**

En questa colonna ston vegnir inditgads las valurs nominalas per las vaglias a tschains fixes (p.ex. obligaziuns) ed il dumber da las ulteriuras vaglias.

Indicaziun da las valurs da facultad/ attribuziun

Las valurs da facultad che appartegnan a la facultad da fatschenta e las valurs da facultad resultadas l'onn 2023 d'iertas u da donaziuns, ston vegnir inditgadas cun ina cumbinaziun da cifras (vesair formular). Ils singuls titels e dabuns ston vegnir caracterisads uschia ch'els pon vegnir identifitgads cleramain (tar vaglias inditgar ils numers da valurs u d'ISIN). Tar **titels a tschains fixes** sto ultra da quai vegnir inditgada **la tariffa da tschains**. Sche Vus agiuntais extracts fiscals al register da las vaglias, stuais Vus inditgar qua mo ils totals. Eventuals contos administrads per il mantegniment da la fossa ston vegnir inditgads correspondentamain.

Participaziuns qualifitgadas

In participaziun qualifitgada è avant maun, sche:

- ina persuna natirala è participada suletta u ensemen cun il conjugal e cun uffants minorens
- directamain u tras ina interpresa da personas resp. ina cuminanza d'ertavels

cun almain 10% al chapital d'acziun, da basa u da tschep d'ina societad da chapital u d'ina societad cooperativa.

Retgavs or da participaziuns qualifitgadas èn suttamess mo parzialmain a la taglia.

Las quotas da participaziun ston vegnir inditgadas en la colonna prevista dal register da las vaglias resp. dal formular DA-1 / US-R.

Avertura, emissiun, cumpra resp. scadenza, vendita, restituziun

Sch'il **dumber** da las vaglias (obligaziuns, acziun, investiziuns collectivs da chapital e.u.v.) è sa midà l'onn 2023, stuais Vus **inditgar** las **datas respectivas da cumpra, da vendita u da restituziun**. Per obligaziuns, contos da deposits a termin e.u.v. stuais Vus inditgar las duradas exactas.

Valur fiscala

Declerada sto vegnir la valur commerciala da las singulas valurs da facultad. Per vaglias e dretgs da participaziun che appartegnan a la **facultad da fatschenta** èn las **valurs cudeschadas** decisivas. Sche las premissas tenor la circulara nr. 28 èn ademplidas, po vegnir fatga valair ina deducziun pauschala da 30% per limitaziuns da dretg patrimonial (participaziun da collavuradors cun e fin 50% dal chapital da la societad). Questa deducziun n'è betg permessa per vaglias martgadadas a la bursa e per vaglias martgadadas avant u ordaifer la bursa. Las participaziuns da collavuradors ston vegnir decleradas per la valur commerciala. Eventuals temps da bloccada vegnan resguardads adequatamain sin dumonda. En cas da **contos per il mantegniment da la fossa** cun dabuns da fin 15'000.– francs po la valur fiscala vegnir inditgada cun 0.00 francs. Ils saldos passivs da tut ils contos ston vegnir inditgads en il register dals debits.

Retgav brut suttamess a la taglia anticipada (colonna A)

Qua ston vegnir declerads ils retgavs, dals quals è vegnida deducida la taglia anticipada. Per las **vaglias da fatschenta** ston vegnir declerads ils retgavs scadids l'onn 2023, er sche la bilantscha n'è betg vegnida fatga per la fin da l'onn.

Retgav brut betg suttamess a la taglia anticipada (colonna B)

Qua ston vegnir declerads ils retgavs da vaglias e da dabuns, dals quals n'è betg vegnida deducida la taglia anticipada. Attenziun: **Ils tschains da dabuns da clientas e da clients (contos da banca e contos postals incl. deposits a termin) èn exceptads da la taglia anticipada, sche l'import dal tschains vegn bunifitgà mo ina giada per onn chalendar e na surpassa betg 200.– francs**. Sche tschains da contos per il mantegniment da la fossa èn vegnids declerads en la colonna A per pretender enavos la taglia anticipada, pon els puspè vegnir deducids en la colonna B dals ulteriurs retgavs, e quai sco posiziuns negativs. Percunter ston vegnir inditgads ils **tschains passivs** da tut ils contos en il **register dals debits**.

Calculaziun dals dretgs da restituziun

Erui ussa en la **cifra 3.1** la summa da Voss dretg da restituziun da la taglia anticipada. Quest dretg importa **35%** da la **cifra 2.1**, colonna A (**retgav brut suttamess a la taglia anticipada**). En la **cifra 3.2** sto vegnir transportà in eventual dretg a la retenziun supplementara da taglia USA. Il total general sto vegnir transportà en las cifras inditgadas **dal formular principal (cifra 32.3)** u dal **questiunari per iertas betg repartidas (cifra 5.3)**, cunquai ch'ils dretgs da restituziun fan part da la facultad suttamessa a la taglia.

Register da las vaglias e dals credits, pagina 3 (formular 2)

INDICAZIUNS SUPPLEMENTARAS

Questa pagina dal formular sto vegnir emplenida ed inoltrada, sche Vus

- dumandais la restituziun proporziunala da la taglia anticipada sin retgavs da vaglias or da Vossas participaziuns a societads simplas e/u ad iertas betg repartidas;
- els sezs disponan da lur parts a societads da personas e/u ad iertas betg repartidas tras participaziuns qualifitgadas en il senn dals art. 18b e 20 al. 1bis LTFD (CS 642.11) resp. dals art. 18a e 21a LT (DG 720.000).

		Fonn fiscal fr.
4	Dretgs da restituziun sin participaziuns a societads simplas ed ad iertas betg repartidas	
4.1	Dretg da restituziun sin la taglia anticipada or da participaziuns a:	
	societads simplas ¹⁾	
	iertas betg repartidas ²⁾	
4.2	Dretg da restituziun sin la retenziun fiscala complementara USA or da participaziuns a:	
	societads simplas ¹⁾	
	iertas betg repartidas ²⁾	
4.3	Total dretgs da restituziun sin participaziuns a societads simplas ed ad iertas betg repartidas	

	Retgavs	
	fatschenta (fr.)	privat (fr.)
5	Participaziuns qualifitgadas³⁾ (p.pl. resguardar il mussavia)	
5.1	Titels tenor il register detaglià sin pagina 2	650
5.2	Titels tenor il formular auxiliar detaglià DA-1/US-R	
5.3	Titels en furma da parts a societads da personas	
5.4	Titels en furma da parts ad iertas betg repartidas	
5.5	Custs da la participaziun directa (amortisaziuns, retenziuns, perditas d'alienaziun / da transferiment)	–
5.6	Total intermediar dals retgavs da participaziuns qualifitgadas en la facultad da fatschenta	
5.7	Custs per financiar e per administrar participaziuns qualifitgadas en la facultad da fatschenta	
	Custs da finanziaziun	–
	Custs d'administraziun (5 % da la cifra 5.6)	–
5.8	Total dals retgavs da las participaziuns qualifitgadas	650
		→ +
5.9	Total dals retgavs da las participaziuns qualifitgadas en la facultad da fatschenta e privata	650

	Chantun	Confederaziun
5.10	325	195

Transponer sin il formular principal (formular 1a), pagina 3, cifra 17.2.

¹⁾ En applicaziun dals art. 22 ss. da la Lescha federala davart la taglia anticipada (LTA; CS 642.21) na po la restituziun da la taglia anticipada sco er da la retenziun fiscala complementara USA sin retgavs da vaglias da societads simplas betg vegnir fatga valair tras la societad, mabain – conform a sia part da las entradas – tras la singula associada u il singul associà en sia declaraziun da taglia personala.

²⁾ En applicaziun dals art. 58 ss. da l'Ordinaziun davart la taglia anticipada (OTA; CS 642.211) na po la restituziun da la taglia anticipada sco er da la retenziun fiscala complementara USA sin retgavs da vaglias d'iertas betg repartidas betg vegnir fatga valair tras la cuminanza d'ertavels, mabain – conform a sia part da las entradas – tras la singula persona cun dretg d'ierta en sia declaraziun da taglia personala.

³⁾ P.pl. laschar vid las cifras 5.1 fin 5.10, sch'il register da las vaglias qua avant maun vegn emplenì sco agiunta al questunari per iertas betg repartidas. Il dretg d'ina imputaziun reducida da retgavs da participaziuns qualifitgadas en iertas betg repartidas ed en societads da personas sto vegnir fatg valair da la singula persona cun dretg d'ierta resp. da la singula associada u dal singul associà en sia declaraziun da taglia personala e sto vegnir declarà correspondentamain en il register da las vaglias appartegnent. Las premissas respectivas en dadas mo, sche la part che pertutga questa persona mussa – sutetta u ensemen cun ils titels d'ella posseda sezza u tras participaziuns a societads da personas – ina participaziun d'almain 10%.

Explicaziuns tar la pagina 3 dal register da las vaglias e dals credits

La pagina 3 dal formular sto vegnir emplenida, sche Vus

- dumandais la **restituziun proporziunala da la taglia anticipada** sco er **da la retenziun supplementara da taglia USA** sin retgavs da vaglias or da participaziuns **a societads simplas e/u ad iertas betg repartidas** (cf. latiers las explicaziuns sut la rubrica "En general");
- disponis da **participaziuns qualifitgadas**, e quai sez u tras Vossas participaziuns a societads simplas e/u ad iertas betg repartidas. Ina participaziun qualifitgada è dada, sche Vus essas participads cun almain 10% al chapital da basa u da tschep d'ina societad da chapital u d'ina societad cooperativa. Sche quai è il cas, vegn mitigada l'imposiziun economica dubla (imposiziun sco societad e sco acziunari) en la taglia sin las entradas sco suonda: Ils gudogns da las societads da chapital e da las societads cooperativas, ch'èn vegnids distribuids e che vegnan suttamess a la taglia, vegnan imponids mo a 50% (taglia chantunala) resp. a 70% (taglia federala).

Formular fixaziun pauschala da taglia retenziun da taglia USA

Tant l'imputaziun resp. restituziun da taglias a la funtauna da l'exteriur che na pon betg vegnir pretendidas enavos en ils pajais correspondents sco er la retenziun supplementara da taglia USA (taglia imponida en Svizra sin dividendas e sin tschains americans che vegnan incassads tras instituts svizzers da finanzas a quint da personas domiciliadas en Svizra) pon vegnir pretendidas ensemen cun il **formular imputaziun da taglias a la funtauna estras retenziun da taglia USA (formular 2.2)**. Las premissas legalas per far valair il dretg sin l'imputaziun da taglias a la funtauna estras sco er la retenziun supplementara da taglia USA correspundan a quellas da la lescha federala davart la taglia anticipada.

- **Transportai ussa las summas calculadas en las cifras inditgadas dal formular principal u dal questiu-nari per iertas betg repartidas e returnai alura a la cifra 7.3 sin pagina 19.**

Noziuns declaradas en furma concisa

Ina **liquidaziun parziala directa** è avant maun, sche per exempel ina societad anonima per exempel cumpra enavos atgnas aczias senza las vender vinavant.

Ina **liquidaziun parziala indirecta** datti, sch'ina participaziun d'almain 20% en facultad privata dal chapital da basa u da tschep d'ina persuna giuridica (u en facultad da fatschenta d'ina persuna natirala) vegn alienada e sch'ina distribuziun da la substanza che n'è betg necessaria per il manaschi e che existeva gia il mument da la vendita vegn fatga entaifer 5 onns. Il vendider sto avair cooperà en chausa.

Tar la liquidaziun parziala directa ed indirecta na producescha il transferiment dals dretgs da participaziun betg in gudogn da chapital liber da taglia, mabain in **retgav da facultad suttamess a la taglia**. Sco gudogn vala il retgav che surpasa la valur nominala plus las reservas proporziunalas distribuidas ord apports da chapital da la societad, dals quals ils dretgs da participaziun vegnan surdads.

Ina **transponaziun** datti, sch'ina participaziun en facultad privata vegn transponida en l'atgna facultad da fatschenta u en ina persuna giuridica, a la quala l'apportader è participà cun almain 50% (LTFD art. 20a, al. 1, let b).

Vegn la participaziun surdada en il rom d'ina transponaziun ad ina valur che surpasa la valur nominala plus las reservas proporziunalas distribuidas ord apports da chapital, sa resultan tut tenor la cudeschaziun differents consequenzas fiscalas: Sche la plivalur vegn bunifitgada al chapital nominal u a las reservas ord apports da chapital è tar l'apportader l'augment dal chapital nominal e da las reservas ord apports da chapital in retgav da facultad suttamess a la taglia. Vegn la plivalur dentant bunifitgada a las ulteriuras reservas, vegn la grevezza fiscal latent mantegnida ed il transferiment è neutral concernent la taglia.

Dapi il 1. da schaner 2011 enconuschan la Confederaziun ed il chantun il **princip da l'apport da chapital**. Sco consequenza da quest princip è dividendas liberadas da la taglia anticipada e da la taglia sin las entradas, sch'ellas derivan d'apports da chapital resp. d'agios che las acziunarias ed ils acziunaris han pajà pli baud (art. 20 al. 3 LTFD). Per societads quotadas a la bursa resta però resalvà l'art. 20 al. 4 LTFD.

Expensas professiunalas (formular 3 e 3a)

Avais Vus lavurà en il homeoffice? gea85 dis (max. 220 dis da lavur tar in pensum da 100%)
 na

Viadis tranter il domicil ed il lieu da lavur

da Cuir a Jenaz
 da a

	code	fr.
9.1 Custs d'abunament per ils meds da transport publics	200	
9.2 Velo, velo a motor e moto cun numers cun fund mellen fr. 700.–	202	
9.3 Auto privat fin 15'000 km 70 rp./km, sur 15'000 km 40 rp./km moto cun numer cun fund aliv 40 rp./km		
.....63 km x135 dis =8'505 km a70 rp. = fr.5'954 km x dis = km a rp. = fr.	203	5'954
9.4 Custs da viadi en cas d'ina dimora durant l'emna	204	
9.5 Total intermediar cifra 9.1 fin 9.4 <i>da transportar en cifra 9.6</i>	205	5'954

	code	Chantun	Confederaziun
9.6 Transport (confederaziun max. fr. 3'200.–) <i>transport da cifra 9.5</i>	206	5'954	3'200
9.7 Custs suppl. per alimentaziun ordaifer (er en cas da lavur en squadra e da notg) deducziun cumpletta fr. 15.– per di da lavur; fr. 3'200.– l'onn reducziun davart dal patron fr. 7.50 per di da lavur; fr. 1'600.– l'onn 135 dis a fr. 15.– = fr. 2'025; dis a fr. 7.50 = fr.	207	2'025	2'025
9.8 Custs supplementars per abitar ordaifer durant l'emna:			
9.9 Alimentaziun deducziun cumpletta fr. 30.– per di da lavur; fr. 6'400.– l'onn reducziun davart dal patron fr. 22.50 per di da lavur; fr. 4'800.– l'onn dis a fr. 30.– = fr.; dis a fr. 22.50 = fr.	210		
9.10 Custs per la chombra ordaifer (aggiuntar copia dal contract da fitanza)	212		
9.11 Deducziun per expensas professiunalas generalas:			
9.12 Custs effectivs empè da las pauschalas (aggiuntar glistia detagliada)	222		
9.13 Pauschala Colonna Chantun 10 % da las entradas da gudogn, min. fr. 1'300.–/max. fr. 3'200.– (incl. expensas per utensils, hard- e software EED, litteratura speziala e lavur pesanta) Colonna Confederaziun 3 % da las entradas da gudogn, min. fr. 2'000.–/max. fr. 4'000.–	224	3'200	2'000
9.14 Expensas gudogn accessori 20 % da las entradas, min. fr. 800.–/max. fr. 2'400.–	226	800	800
9.15 Total expensas professiunalas	230	11'979	8'025

transport sin il formular principal
pagina 3, cifra 9

En general

Deducibels èn ils custs necessaris per pratitgar la professiun (activitad da gudogn dependenta). Las expensas professiunalas generalas (circumscrittas pli detagliadamain en la cifra 9.11) pudais Vus far valair sco pauschala u sco custs effectivs. Ultra da quai pudais Vus deducir ils custs per il viadi a la lavur, per la chombra ordaifer e per l'alimentaziun ordaifer. Sche tuts dus conjugals/ partenaris pratitgeschan ina professiun, ston las deducziuns vegnir eruidas separadamain. Deducibels èn mo quels custs che la u ch'il pajataglia sto surpigliar sez. Per calcular las expensas necessarias èsi per regla da partir da 220 lavurdis per onn. I n'è betg permess da deducir ils custs che la patruna u il patron ha surpiglià.

Ils custs da scolaziun e da furmaziun supplementara sco er da rescolaziun na ston betg vegnir fatgs valair sut las expensas professiunalas, mabain sut las "Ulteriuras deducziuns" (cf. Mussavia cifra 17.4).

Homeoffice

Sch'igl è vegnì lavurà a chasa durant la perioda fiscala, sto vegnir declerà il dumber da dis. Per calcular ils dis da lavur a chasa èsi per regla da partir da 220 dis da lavur per onn. Per ils dis, durant ils quals ins ha lavurà a chasa, na pon per regla betg vegnir fatgs valair deducziuns per l'auto privat / per la moto cun numers d'immatriculaziun alvs e per l'alimentaziun ordaifer. Decleraziuns d'ina autra moda e maniera ston vegnir motivadas.

Viadis tranter il domicil ed il plaz da lavur

Inditgai en questa cifra Voss lieu da domicil e Voss lieu da lavur.

9.1 Custs d'abunament per meds da transport publics

Sch'i vegn fatg diever d'in med da transport public, pon vegnir deducids ils custs d'abunament effectivamain impundids.

9.2 Velo, velo a motor u motorin cun numer d'immatriculaziun mellen

Sche Vus duvrais in velo, in velo a motor u in motorin (cilindrada fin 50 cm³), pudais Vus deducir **700.– francs**.

9.3 Auto privat / moto cun numer d'immatriculaziun alv

Ils custs per il vehichel a motor privat pudais Vus mo far valair **en cas excepziunals**, numnadamain

- sch'in med da transport public manca ubain sche la u sch'il pajataglia na po betg duvrar ils meds da transport publics, p.ex. pervia da malsogna u da mendusadad (aggiuntar l'attest dal medi);
- sch'il gudogn da temp cun il vehichel a motor privat surpassa in'ura per di (cun ir la damaun e turnar la saira).

En quests cas pudais Vus far valair:

- **40 raps** per kilometer charrà per **la moto cun numer d'immatriculaziun alv**;
- **70 raps** per kilometer charrà per **l'auto privat per ils emprims 15'000 kilometers, per ils kilometers che surpassan questa limita vegn concedida ina deducziun da 40 raps**.

Exempel da calculaziun: Per il viadi a la lavur pon vegnir resguardads 20'000 km: 15'000 km a 70 raps = fr. 10'500.–; 5'000 km a 40 raps = fr. 2'000.–; deducziun totala fr. 12'500.– = tariffa per km 63 raps.

En questas tariffas èn cumpigliads ils custs da **locaziun da la garascha** u las taxas da **parcadi**.

Per ils custs d'ir e turnar sur mezdi pudais Vus deducir maximalmain **3'200.– francs** resp. **1'600.– francs** l'onn (correspunda als custs supplementars per l'alimentaziun ordaifer tenor la **cifra 9.7**).

Confederaziun: Tar la Confederaziun importa la deducziun maximalmain **3'200.– francs**.

Cantun: La nova deducziun pusseviva tiel cantun el cass ch'il patron metta a disposiziun gratuit in vehichel da fatschenta pil viadi da lavur ei da far valer sut cefra 6.5.

I pon vegnir fatgs valair mo ils custs per ils kilometers ch'èn **effectivamain** vegnids charrads per ir a la lavur. Per ils dis da lavur a chasa u per ils dis (entirs) ch'ins ha passentà a chasa pervia da lavur curta na resultan nagins custs da viadi. Per quels dis scroda ina deducziun.

9.4 Custs da viadi en cas d'ina dimora durant l'emna

Per il viadi emnil al lieu da lavur ed enavos pon vegnir reconuschids – tenor la giurisdicziun constanta – mo ils custs en l'import da las expensas per meds da **transport publics**. Mo en il cas che la u ch'il pajataglia è dependent da ses vehichel a motor privat per pratitgar la professiun, po vegnir fatga valair – per il return emnil a chasa – ina deducziun per l'auto privat en l'import che vegn descrit en la **cifra 9.3**, dentant mo per quellas emnas, en las qualas il vehichel privat vegn er efectivamain duvrà per pratitgar la professiun.

Igl è chausa da la u dal pajataglia da **cumprovar** questas expensas. La cumprova sto cumpigliar tant la necessitad sco er l'utezza dals custs. A questa cumprova vegnan fatgas grondas pretensiuns. Ils suandants documents èn necessaris:

- conferma da la patruna u dal patrun ch'il vehichel a motor privat vegn duvrà per intents da fatschenta. Necessarias èn indicaziuns detagliadas davart l'intent dals viadis da servetsch ed ina conferma ch'i na stettia betg a disposiziun in vehichel da fatschenta e ch'i na saja er betg pussaivel da duvrar ils meds da transport publics per quest intent;
- cumprova da las indemnisaziuns per kilometer cun agid dals rendaquints da las spesas;
- cumprova dals kilometers charrads totalmain cun agid dal cudeschet dals viadis;
- contract da lavur.

Questas confermas resp. quests mussaments ston vegnir agiuntads a la decleraziun da taglia, uschiglio vegnan reconuschids mo ils custs dal med da transport public.

Confederaziun: Tar la Confederaziun importa la deducziun maximalmain **3'200.– francs**.

9.7 Custs supplementars per l'alimentaziun ordaifer

Sche Vus na pudais betg prender a chasa in past principal, perquai che la distanza tranter il lieu da domicil ed il lieu da lavur è memia gronda u perquai che las pausas da mangiar èn memia curtas, pudais Vus deducir sco expensas professiunalas ils custs supplementars che resultan da quai.

Per regla pon ins pretender ch'ins mangia a chasa, sch'ins na dovra per il gentar a chasa incl. il viadi d'ir e turnar betg dapli che 90 minutas. I duai esser pussaivel da star per regla almain 30 minutas a gentar. Persunas cun in temp da lavur flexibel pon sa basar sin la pausa da lavur maximalmain pussaivla.

Per ils custs supplementars pudais Vus far las suandantas deducziuns:

- **15.– francs per past principal**, per alimentaziun permanenta ordaifer, **3'200.– francs per onn**;
- **7.50 francs per past principal**, per alimentaziun permanenta ordaifer, **1'600.– francs** per onn, sche la patruna u sch'il patrun paja ina contribuziun u sch'il past po vegnir mangià en ina cantina, en in restaurant da persunal u en in'ustaria da la patruna u dal patrun. Per mancanza da custs supplementars n'èn admissiblas naginas deducziuns, sch'il patrun sutpassa las tariffas fixadas da las autoritads da taglia (cf. Fegl d'infurmaziun nr. 2 da l'administraziun federala da taglia "Naturalbezüge von Arbeitnehmenden" www.estv.admin.ch) cun valitar las retratgas en natiralias u sch'il pajataglia po s'alimentar a pretschs che sa chattan sut questas propostas da validaziun. Sche l'alimentaziun en ina cantina costa pia pli pauc che 10.– francs (excl. bavrondas), n'è betg permessa ina deducziun.

Las medemas tariffas valan er **per lavur da squadra u da notg** d'almain 8 uras, senza interrupziun cumprovada. Il temp da lavur graduà (irregular) vegn tractà tuttina sco la lavur da squadra, premess che **tuts dus pasts principals** na possian betg vegnir prendids a chasa durant il temp usità. **Il dumber** da dis prestads cun lavur en squadra u da notg d'almain 8 uras **sto vegnir cumprovà** (attestaziun dal patrun), nun ch'el figureschia en l'attest da salari sut cifra 15.

Per ils dis da lavur a chasa u per ils dis (entirs) ch'ins ha passentà a chasa pervia da lavur curta na resultan nagins custs supplementars per alimentaziun ordaifer. Per quels dis scroda ina deducziun per alimentaziun ordaifer.

9.8 Custs supplementars per abitar ordaifer durant l'emna

Pajataglias che vivan durant l'emna al lieu da lavur, ma returnan regularmain a chasa la fin d'emna u ils dis libers e che pajan perquai là la taglia, pon deducir ils custs supplementars necessaris per pratitgar la professiun **per l'alimentaziun e per l'alloschi ordaifer**. Betg sco **expensas professiunalas deduciblas** valan ils custs supplementars da la persuna che abitescha durant l'emna al lieu da lavur, sche quai serva mo a la cumadaivladad u per auters avantatgs persunals da la u dal pajataglia. I n'è damai betg permiss da deducir custs supplementars, sche la via quotidiana a la lavur (in viadi d'ir ed ina da turnar) dura main che 2 uras.

Sche la professiun pretenda ina tala dimora durant l'emna, pon ils custs per regla vegnir deducids sco suonda:

9.9 Alimentaziun ordaifer durant l'emna

Per ils custs supplementars da l'alimentaziun ordaifer pon vegnir deducids **15.– francs per past principal**, damai **30.– francs per di**, en cas d'ina dimora ordaifer durant l'entir onn **6'400.– francs per onn**. Sche la patruna u sch'il patrun **paja ina contribuziun** al gentar (cantina, contribuziun als custs, prestaziun en natiralias), vegn concedida per quest past la mesa deducziun da **7.50 francs**, en tut damai **22.50 francs per di** (gentar: 7.50 francs; tschaina: 15.– francs) resp. **4'800.– francs per onn**.

Per ils dis da lavur a chasa u per ils dis ch'ins ha passentà a chasa pervia da lavur curta (durant entirs dis) na resultan nagins custs supplementars per alimentaziun ordaifer. Per quels dis scroda ina deducziun per alimentaziun ordaifer.

9.10 Custs per la chombra ordaifer en cas d'ina dimora durant l'emna

Cunquai ch'igl è permiss da deducir er ils custs da la tschaina per l'alimentaziun ordaifer, pudais Vus deducir mo ils custs effectivs incl. ils custs accessorics per ina **chombra (senza cuschina resp. pussaivladad da cuschinar e senza garascha)**.

Per l'alloschi ordaifer pudais Vus deducir **maximalmain 9'600.– francs per onn**. A la decleraziun da taglia sto vegnir agiuntada ina **copia dal contract da locaziun**. Per abitaziuns sto vegnir calculada la locaziun proporziunala da la chombra sco suonda:

$$\frac{\text{locaziun x 1.5 unitads da stanza}}{\text{dumber da stanzas + 1 unitad da stanza}}$$

Exempels:

abitaziun dad 1 stanza	$\frac{\text{locaziun x 1.5 unitads da stanza}}{2 \text{ unitads da stanza}}$	$\frac{8'400.- \times 1.5}{2}$	fr. 6'300.–
abitaziun dad 1½ stanzas	$\frac{\text{locaziun x 1.5 unitads da stanza}}{2.5 \text{ unitads da stanza}}$	$\frac{12'000.- \times 1.5}{2.5}$	fr. 7'200.–

Sche **duas personas** vivan en la medema abitaziun, sto la locaziun vegnir multiplitgada cun **2.5 unitads da stanza** ed il resultat final sto vegnir dividì cun **2** (personas):

abitaziun da 2 stanzas	$\frac{\text{locaziun x 2.5 unitads da stanza}}{3 \text{ unitads da stanza}}$	$\frac{18'000.- \times 2.5}{3}$	fr. 15'000.–	per persuna fr. 7'500.–
---------------------------	---	---------------------------------	--------------	-------------------------

9.11 Deducziun per expensas professiunalas generalas

Da las expensas professiunalas generalas fan part surtut ils custs per utensils, per vestgadira da professiun, per la hardware e per la software dal computer, per litteratura spezialisada, er contribuziuns a federaziuns professiunalas ed a sindicats. Quests custs pudais Vus far valair sco custs effectivs (**cifra 9.12**) u sco pauschala (**cifra 9.13**).

9.12 Custs effectivs

Ils custs effectivs ston vegnir inditgads en ina **glista** separada e **cumprovads** en moda detagliada. I n'è **betg** permess da deducir ils custs effectivs ed **anc** ina pauschala.

9.13 Deducziun pauschala

La deducziun pauschala pudais Vus far valair sco suonda:

Chantun

10% da las entradas da gudogn, minimalmain **1'300.– francs**, maximalmain **3'200.– francs** per onn.

Confederaziun

3% da las entradas da gudogn, minimalmain **2'000.– francs**, maximalmain **4'000.– francs** per onn.

Ils custs da scolaziun e da furnaziun supplementara na vegnan betg resguardads e pon vegnir deducids separadamain (legiai en quest connex la **cifra 17.4**).

Las indemnizaziuns da la perdita da gudogn (diarias) han il medem status sco las entradas ordinarias da salari, uschia ch'il pajataglia ha il dretg da la pauschala professiunala. En cas da lavur curta temporara ed en cas d'indemnizaziun da la perdita da gudogn en furma da diarias vegnan reducidas las expensas professiunalas pauschalas.

Stanza da lavur / homeoffice

Chantun

Far **lavur a chasa sin basa voluntara** na permetta nagina deducziun fiscala per la stanza da lavur, perquai che questa furma da lavur na vegn betg tschernida pervia d'ina infrastruttura mancanta al lieu da lavur (nagina piazza da lavur adattada). Sch'i na stat betg a disposiziun ina piazza da lavur adattada al lavurant resp. sch'il patron ordinescha da lavurar a chasa, sto il patron indemnisar eventualas expensas per la stanza da lavur (cf. art. 327a al. 1 DO). Uschia na resultan nagins custs al lavurant e consequentamain na po el betg far valair ina deducziun per la stanza da lavur.

Ulteriuras expensas en connex cun lavur a chasa (p.ex. patronas da stampader, palpiri da stampader, indrizz technics da computer e.u.v.) che na vegnan betg messas a disposiziun resp. indemnizadas dal patron, èn **contegnidas en la pauschala professiunala generala**.

Confederaziun

La pauschala cumpiglia er ils custs da la stanza da lavur privata.

9.14 Expensas per gudogn accessoric

Las expensas per in'actividad da gudogn accessoric pon vegnir fatgas valair cun ina **pauschala da 20% da las entradas or da questa actividad da gudogn accessoric**, minimalmain **800.– francs**, maximalmain **2'400.– francs** per onn.

Cun questa deducziun pauschala vegnan cumpensadas tut las expensas professiunalas chaschunadas da l'actividad da gudogn accessoric, q.v.d. er eventuals custs supplementars da viadi e d'alimentaziun. Empè da la deducziun pauschala pon er vegnir fatgs valair ils custs effectivs. Quels ston vegnir cumprovads cun musaments. Per ils custs da viadi, per ils custs supplementars da l'alimentaziun ordaifer e per custs sumegliants èn applitgabras las tariffas per persunas cun actividad da gudogn dependenta en professiun principala. Ina cumbinaziun da la deducziun pauschala e da la deducziun dals custs effectivs n'è betg pussaivla.

- **Transportai il total en la cifra 9 dal formular principal.**
- **Sche Vus stuais declerar debits u tschains da debits, cuntinuai qua. Uschiglio returnai a la cifra 11 pagina 21.**

Register dals debits (formular 4)

Creditor (num e prenum / firma, adressa)	Debits ils 31-12 da l'onn fiscal		Tschains %	Tschains da debits pajads l'onn fiscal fr.
	debits ipotecars fr.	auters debits fr.		
A Debits privats				
Banca Z Cuiro, 1. ipoteca	300'000		2.500	7'500
Banca Y Flem, 1. ipoteca	100'000		2.625	2'625
Emprest da Müller Peter Landstrasse 7, 9000 Son Gagl		100'000	3.000	3'000
Taglias		2'000		
total intermediar	400'000	102'000		13'125
tratg giu agids da tschains obtegnids directamain				—
		+		400'000
Total debits privats resp. tschains da debits	code 452	502'000	code 280	13'125

Deducziun maximala tschains da debits privats:
Fin a l'auzezza dals retgavs da facultad movibla ed immo-
vibla suttamess a la taglia plus ulteriurs fr. 50'000.–

transport sin il formular principal
pagina 4, cifra 34.2 u en il questunari
per iertas betg repartidas pagina 2,
cifra 7.2

transport sin il formular principal
pagina 3, cifra 10 u en il
questunari per iertas betg
repartidas pagina 2, cifra 2.4

B Debits da fatschenta				
total intermediar				
		+		
Total debits resp. tschains da debits da fatschenta	code 450			

transport sin il formular principal pagina 4,
cifra 34.1 u en il questunari per iertas betg
repartidas pagina 2, cifra 7.1.

Declerai en quest formular tut ils **debits per ils 31 da december 2023** sco er ils **tschains da debits** scadids e pajads l'onn 2023. Agiuntai ils mussaments dals tchains ed ils mussaments da banca.

Betg deducibels èn **amortisaziuns dals debits** (amortisaziuns) e **custs da leasing** (inclusiv part dals tchains). Per il **leasing** da facultad privata na pudais Vus betg deducir tchains da debits, perquai ch'i sa tracta en quest cas d'in gener da relaziun da locaziun. Quests tchains na pudais Vus er betg deducir, sche la societad da leasing As dat in mussament dals tchains da debits. **Las indemnisaziuns per in remboursament anticipà** tar ipotecas pon vegnir deducidas sco tchains da debits, sch'ins è entrà en ina nova relaziun tranter creditor e debitor tar il medem donatur da credits suenter l'amortisaziun da l'ipoteca fixa vertenta. En cas d'ina tala **suletta conversiun da debits** na vegn l'anteriura relaziun tranter creditor e debitor betg terminada u amortisada, mabain mo midada. Sch'i sa tracta vinavant dal medem creditor, mo cun modalitads da contract adattadas, è dada la colliaziun necessaria – per ina qualificaziun sco tchains da debits – tranter la cessiun da l'emprest e l'indemnisaziun pajada per quel er areguard in'eventuala prestaziun per in remboursament anticipà. Sch'il pajataglia entra en ina nova relaziun tranter creditor e debitor **cun in auter emprastader**, n'èsi betg giustificgà da dar a quella il medem status giuridic sco a tchains da debits, perquai che l'emprastader n'è betg pli il medem e perquai ch'ins na po betg dir che l'indemnisaziun entaifer la medema relaziun tranter creditor e debitor vinavant existenta, haja en emprima lingia il caracter d'in remboursament. En questa constellaziun na po l'indemnisaziun per in remboursament anticipà pia **betg vegnir deducida** da las entradas suttamessas a la taglia. Sch'il pajataglia **n'entra betg en ina nova relaziun tranter creditor e debitor**, na po el betg – per mancanza dal debit da chapital – **deducir il remboursament da las entradas suttamessas a la taglia**. Plinavant renviain nus a la fixaziun da la pratica tar l'art. 36° "Ausstieg aus Festhypotheken und Hypothek mit Derivativen" (www.stv.gr.ch rubrica: Praxis).

Tchains dal credit da construcziun inclusiv da las cumissiuins da credit tutgan – fin tar il cumenzament da l'utilisaziun dal bain immobigliar – tar las expensas che augmentan la valor u tar ils custs d'investiziun e na pon perquai betg vegnir deducids. Sco credits da construcziun valan tut ils chapitals ad emprast che vegnan duvrads per financiar la construcziun d'in edifizii. La qualificaziun sco credit da construcziun ha lieu independentamain da la derivanza dal chapital ad emprast ed independentamain da sia garanzia. Ils debits valan sco credits da construcziun, fin che la construcziun è finida. Sco finiziun da la construcziun vegn supponida la retratga efectiva da l'object. Sch'ina consolidaziun dal credit da construcziun ha lieu pir suenter la retratga, pon ils tchains vegnir acceptads sco tchains da debits (deducibels) a partir dal mument da la retratga.

Tchains negatvs sin dabuns n'èn betg tchains da debits. Els resultan en connex cun l'administraziun da la facultad da chapital movibla e pon pia vegnir fatgs valair en il rom dals custs per l'administraziun da la facultad.

Ils **tchains dal dretg da construcziun** pudais Vus far valair en il **formular 7 "immobiglias"**.

A Debits privats

Scrivai en l'emprima colonna il num, il prenum resp. la firma e l'adressa exacta da la creditura u dal creditor. Declerai ils debits en francs svizzers, repartids en debits ipotecars ed en auters debits. La tariffa da tchains ed ils tchains da debits inscrivais Vus en las duas ultimas colonnas.

Ils **subsidis da tchains** deducis Vus dal total intermediar dals tchains da debits. Agiuntai a la decleraziun da taglia ils extracts dal conto.

Transportai la summa dals debits privats en il **formular principal, pagina 4, cifra 34.2**. Il total dals tchains da debits inscrivais Vus en il **formular principal, pagina 3, cifra 10**.

La deducziun per tchains ipotecars e tchains da debits privats è limitada vers ensi, numnadamain en la dimensiun dal retgav da facultad brutta (entradas da facultad privata movibla ed immovibla), plus 50'000.– francs. Entradas che derivan da participaziuns vi da la facultad privata che crodan sut la taxaziun parziala, vegnan integradas mo per 50% (taglia chantunala) resp. per 70% (taglia federala) en la valitaziun da taglia.

B Debits da fatschenta

En questa rubrica ston vegnir menziunads tut ils debits da fatschenta. Il total transportais Vus en il **formular principal, pagina 4, cifra 34.1**. Plinavant renviain nus al **mussavia per persunas cun activitad da gudogn independenta e purs**.

➤ **Returnai a la cifra 11, pagina 21.**

Premias d'assicuranza (formular 5)

15. Deducziun da las premias d'assicuranza e dals tschains dals chapitals d a spargn

Premias per assicuranzas da malsauns e d'accident

persuna assicurada	societad d'assicuranza	spezia d'assicuranza	premia l'onn fiscal fr.
Giachen Muster	cassa da malsauns	cm	3'300
Ladina Muster	cassa da malsauns	cm	3'500
Flurina	cassa da malsauns	cm	900
Gion	cassa da malsauns	cm	900
Andrea	cassa da malsauns	cm	900
Ladina Muster	cassa da malsauns	accident individual	400
Total premias			9'900
minus restituiziun premias da cassas da malsauns LAM			–
Premias nettas			9'900

Premias per assicuranzas da vita e da renta (aggiuntar attestaziun davart la valor fiscal)

societad	onn da concl.	onn da scad.	summa d'ass.	valor fiscal	premia l'onn fiscal fr.
XYZ	2011	2036	100'000	32'000	3'600
Total valor fiscal / premias					3'600

transport sin il formular principal
pagina 4, cifra 32.7

Calcolaziun da la deducziun

- 15.1 Transport premias d'assicuranzas da malsauns e d'accident **A**
- 15.2 Transport premias d'assicuranzas da vita **B**
- 15.3 Tschains dals chapitals da spargn
- 15.4 Total intermediar

code	chantun	confederaziun
310	9'900	9'900
312	3'600	3'600
314	4'418	4'418
316	17'918	17'918
318	12'000	5'700

transport sin il formular
principal pagina 3, cifra 15

15.5 Deducziun maximala permessa		chantun	confed.
persunas sutta messas ensemen a la taglia auters		9'000.–	3'600.–
		4'500.–	1'800.–
per uffant (tar confederaziun er per mintga persuna che dovra sustegn)		1'000.–	700.–
sche naginas contribuziuns a las pitgas 2 e 3a: persunas sutta messas ensemen a la taglia auters		11'400.–	5'400.–
		5'700.–	2'700.–
per uffant (tar confederaziun er per mintga persuna che dovra sustegn)		1'000.–	700.–

15. Deducziun da premias d'assicuranza e da tschains da chapitals da spargn

Deducibels èn ils apports, las premias e las contribuziuns da la u dal pajataglia e da las personas sustegnidas dad ella u dad el per l'assicuranza da vita, per l'assicuranza da malsauns e per l'assicuranza d'accident sco er ils tschains dal chapital da spargn. La deducziun è limitada (vesair la glista en la **cifra 15.5 dal formular**).

Premias per assicuranzas da malsauns e d'accident

En l'emprima tabella scrivais Vus il **num** da la persona assicurada, la **societad d'assicuranza** sco er il **gener d'assicuranza**. En la colonna a dretga declerais Vus l'import total da las premias pajadas sez l'onn 2023 senza franchisa e senza resalva persunala. Tar l'assicuranza da malsauns sto vegnir declerada la premia brutta (pia senza resguardar la reducziun da las premias).

La reducziun da las premias (RIP) vegn pajada directamain a l'assicuranza da malsauns. Quella reducescha silsunter il quint da las premias da las personas assicuradas en la dimensiun da la reducziun da las premias ch'ella ha survegnì. En la lingia **restituziun da premias da la cassa da malsauns tenor LAM** ston las reducziuns da las premias vegnir deducidas dal total da las premias. Da quai fan part tant reducziuns da las premias ch'èn vegnidas adossadas al quint da las premias 2023 sco er pajaments posteriurs pervia da la nova calculaziun dals onns anteriurs.

Agiuntar per plaschair a la decleraziun da taglia il "attest da taglia da la cassa da malsauns".

La summa (**premier nettas A**) transportais Vus en la **cifra 15.1** en la part sut da quest formular.

Premias per assicuranzas da vita e da renta

Inscrivai en questa tabella las indicaziuns davart Vossas assicuranzas da vita e da renta. Vus stuais inditgar il num da la societad d'assicuranza, l'onn da conclusiun e l'onn da scadenza, la summa d'assicuranza sco er la valur fiscala.

La summa (**total premier B**) transportais Vus en la **cifra 15.2** en la part sut da quest formular.

La calculaziun per la taglia federala è facultativa.

15.3 Tschains da chapitals da spargn

Sco tschains da chapitals da spargn valan tut ils retgavs da facultad che vegnan declerads en il register da las vaglias.

15.4 Total intermediar

Inscrivai en quest quadret il total da las **cifras 15.1 fin 15.3**.

15.5 Deducziun maximala permessa

Deducibel è il total intermediar ch'è vegnì eruì, maximalmain dentant l'import maximal ch'è vegnì inditgà en il formular.

- **Transportai la cifra eruida en la cifra 15 dal formular principal.**
- **Transportai la valur fiscala da l'assicuranza da vita en la cifra 32.7 dal formular principal.**
- **Returnai a la cifra 16 pagina 22.**

Custs da malsogna, d'accident e d'impediment (formular 6)

22.1 Custs chaschunads da malsogna e d'accident

22.2 Custs chaschunads d'in impediment

Ils custs èn vegnids fatgs per las suandantas personas:

num	prenum	via / nr.	NP / lieu	chaschunads da	
				malsogna/accident	impediment
Muster	Ladina	Calandastrasse	7000 Chur	☒	☐
Muster	Flurina	Calandastrasse	7000 Chur	☒	☐
Muster	Andrea	Calandastrasse	7000 Chur	☐	☒
				☐	☐
				☐	☐

Expensas (aggiuntar quitanzas)

- a resalvas personalas tenor rendaq uints da las cassas da malsauns u d'assicuranzas
- b custs da medi e da medicaments prescrits dal medi
- c custs da dentist
- d personal da tgira (prestaziuns pajadas a terzas personas)
- e custs per dimora en ospitals, sanatoris, chasas da tgira etc.
- f terapias prescrittas dal medi, sco dimoras da cura etc.
- g protesas / vehichels d'invalids
- h deducziun pauschala tenor mussavia per: persunas surdas
- i ulteriurs:

malsogna / accident fr.	impediment fr.
170	
6'320	
	2'500
6'490	2'500

Expensas totalas

Indemnisaziuns da terzs e part als custs da viver

(sche las deducziuns nun èn gia fatgas en las expensas)

- j cassas da malsauns
- k assicuranzas
- l indemnisaziun AVS / AI per personas dependentas d'agid
- m part als custs da viver (tenor mussavia)
- n ulteriurs:

—	—
—	—
—	—
—	—
—	—

Expensas nettas

per custs chaschunads d'in impediment

per custs chaschunads da malsogna e d'accident

Code		
351	_____	2'500
350	6'490	

Calculaziun da la deducziun permessa

	chantun	confederaziun
custs da malsogna e d'accident (expensas nettas)	6'490	6'490
minus resalva personala (mingamai 5% da cifra 21 dal formular principal)	— 3'714	— 4'329
Deducziun permessa	2'776	2'161

transport sin il formular principal, pagina 3, cifra 22.2

transport sin il formular principal,
pagina 3, cifra 22.1

22.1 Custs chaschunads da malsogna e d'accident

Deducibels èn ils custs **da malsogna e d'accident** che n'èn betg vegnids restituids da la cassa da malsauns e **ch'èn vegnids pajads** dal pajataglia e da las personas sustegnidas dad el, uschenavant che quests **custs surpassan 5% da las entradas nettas** tenor il **formular principal pagina 3 cifra 21**.

Sco custs da malsogna valan las expensas per tractaments medicinals, q.v.d. ils custs da mesiras per mantegnair e per restabilir la sanadad fisica u psichica, en spezial

- custs dal medi e dal dentist sco er custs per ina dimora a l'ospital (incl. tractaments ambulants) e custs da tgira (senza custs da pensiun);
- medicaments e medischnas prescrits dal medi;
- acquisiziun e mantegniment d'apparats medicinals prescrits dal medi, d'egliers, da lentas a contact, d'apparats d'udida, da protesas e chaussas sumegliantas.

Custs supplementars che surpassan il rom da las mesiras usitadas e necessarias (p.ex. egliers da luxus e.u.v.) na vegnan betg considerads.

Sco cuosts da malsogna valan era ils cuosts supplementars d'ina dieta ord basegns vitals ed indicada d'in miedi. Tier ina **dieta ord basegns vitals** e continuonta (per exempel **celiachia**) san ins far valer enstagl ils cuosts supplementars effectivs ina **pauschala da 2'500.– francs**. Tier malsognas che causeschan negins cuosts supplementars pervia dalla dieta (per exempel **diabetes**) san ins **buca** far valer la **pauschala**; ins sa mo trer giu ils cuosts supplementars effectivs.

Custs per mesiras terapeuticas spezialas prescrittas dal medi sco massaschas, irradiaziuns e bogns da cura èn deducibels, sche quests tractaments vegnan reconuschids da las cassas da malsauns.

Betg deducibels èn particularmain ils custs per

- tractaments da natira puramain cosmetica (er tgira dals dents cosmetica);
- tractaments da regiuvnament u da bellezza;
- curas da smagrir u da fitness;
- acupunctura, massascha da las zonas da reflex dals pes e.u.v. senza prescripziun dal medi
- cussegliaziun per la vita, curs d'experiencia da sasez e.u.v.);
- custs da viadi che resultan ad ina persuna sin basa da visitas tar il medi u d'in ospital (quels stattan mo en in connex indirect cun la malsogna u cun l'invaliditad da questa persuna e na pon perquai da princip betg vegnir deducids).

22.2 Custs chaschunads d'in impediment

Sin fundament da la **lescha davart l'egualitad dals impedids** (LImp) pon vegnir deducids da las entradas tut ils custs chaschunads da **l'invaliditad** da la u dal pajataglia u da las personas cun impediments che vegnan sustegnidas dad ella u dad el, e quai en il senn da la LImp **senza resalva personala**. La premissa per quai è che la u ch'il pajataglia portia sez ils custs. Sco **persuna cun in impediment** vala tenor la LImp ina persuna, a la quala ina **menda corporala, spiertala u psichica permanenta** renda difficil u nunpussaivel da far sias chaussas da mintgadi, da tgirar ses contacts socials, da sa mover, da frequentar ina scolaziun u ina furnaziun supplementara u da surpigliar in'activitad da gudogn. La menda è **permanenta**, sch'ella impossibilitescha u difficulescha gia dapi **almain 1 onn** da pratitgar las activitads numnadas u sch'ella vegn probablmain a las impossibilitar u a las difficuitar durant almain 1 onn. Sco personas impedidas valan spezialmain:

- retschaviders da prestaziuns tenor la LAI;
- retschaviders d'indemnisaziuns a personas dependentas d'agid (tenor la LAVS, LAA, LAM);
- retschaviders da meds auxiliars (tenor la LAVS, LAA, LAM);
- abitantas ed abitants d'ina chasa da dimora e pazientas e pazients da spitex, per ils quals resulta ina lavur da tgira e d'assistenza da passa 60 minutas per di (a partir dals puncts SCRA 22 resp. dal stgalim dal basegn da tgira 4).

Per personas che na pon betg vegnir attribuidas ad ina da las gruppas da personas menziunadas qua survart sto la u il **pajataglia cumprovar** ch'igl existia in impediment en il senn da la LImp.

Sco **custs chaschunads da l'impediment valan** ils custs necessaris che resultan en consequenza d'in impediment tenor la LImp (connex causal) e che na represchentan ni custs da vita ni spesas da luxus. **Custs da malsogna e d'accident** po er ina persuna impedida deducir **mo uschenavant** ch'els surpassan la **re-salva persunala** da 5%.

Sco custs chaschunads da l'impediment valan en spezial:

- custs d'assistenza (p.ex. per tgira ambulanta, per assistenza e per accompagnament e.u.v.);
- custs d'in agid en il tegnairchasa u en la tgira d'uffants ch'è necessari pervia d'in impediment. La premissa per la deducziun illimitada è l'esistenza d'ina attestaziun dal medi;
- custs per la dimora en structuradas dal di;
- custs per terapias da pedagogia curativa renconuschidas;
- custs da transport;
- custs per meds auxiliars e per products da tractament.

Custs tar 22.1 e 22.2 (a fin i)

Declerai qua d'ina vart ils custs effectivs respectivs per malsogna e per accident e da l'autra vart ils custs effectivs respectivs chaschunads da l'invalidad en las **colonnas correspondentas** "malsogna/accident" resp. "impediment". Tut ils custs surpigliads sez ch'èn vegnids fatgs valair, ston vegnir cumprovads cun **mussaments** (p.ex. cun attestats dal medi, cun quints, cun cumprovas da prestaziun da la cassa da malsauns e.u.v.). Sche questa cumprova manca, na vegnan ils custs betg renconuschids. Deducids pon vegnir mo ils **quints surpigliads** dal pajataglia **sez e pajads durant l'onni 2023**.

Sche **terzas parts** (assicuranzas ed instituziuns publicas, professiunalas, privatas) surpiglian ina part u tut ils custs, ston questas prestaziuns vegnir messas a quint e decleradas sut las **litteras j e k**. Ina indemnizaziun a persunas dependentas d'agid sto vegnir declerada sut la **littera l**.

Las **prestaziuns supplementaras** che vegnan pajadas per **indemnizar custs da malsogna e d'impediments** tenor l'art. 3 al. 1 lit. b LPS, ston medemamain vegnir messas a quint. Las prestaziuns supplementaras annualas sin basa da l'art. 3 al. 1 lit. a LPS na ston percenter betg vegnir messas a quint.

Empè da la deducziun dals custs surpigliads effectivamain sez pon **persunas impedidas** far valair ina **deducziun pauschala** da la suandanta summa:

- persunas surdas: 2'500.– francs;
- persunas malsaunas dals gnirunchels che ston far ina dialisa: 2'500.– francs;
- retschaviders d'ina indemnizaziun a persunas dependentas d'agid d'in lev grad: 2'500.– francs;
- retschaviders d'ina indemnizaziun a persunas dependentas d'agid d'in grad mesaun: 5'000.– francs;
- retschaviders d'ina indemnizaziun a persunas dependentas d'agid d'in grev grad: 7'500.– francs.

Questas deducziuns pauschalas na pon las retschavidras ed ils retschaviders d'ina indemnizaziun a persunas dependentas d'agid betg far valair cumulativamain cun las deducziuns per abitantas ed abitants da chasas da dimora. Las deducziuns pauschalas ston vegnir inscrittas sut la **letra h** en la **colonna "impediment"** inditgond il motiv che As autorisescha da far valair questa deducziun. Il fatg da retschaiver ina indemnizaziun a persunas dependentas d'agid sco er l'esistenza d'in impediment cun dretg da deducziun sto vegnir **cumprovà cun mussaments**. Agiuntai per plaschair questa **conferma** a la decleraziun da taglia. **Senza cumprova tras mussaments na vegn la deducziun betg concedida**.

Chasas da persunas attempadas, da tgira, da dimora e lieus da lavur

Tenor la finanziaziun da la tgira che la regenza ha mess en vigur per il 1. da schaner 2018 vegnan ils custs repartids en 12 stgalims da basegn da tgira. Ils custs pon vegnir fatgs valair sco suonda:

a) Custs da viver

Ils custs da la chasa da dimora da persunas che vivan en ina chasa da persunas attempadas u en ina residenza da senioras e seniors e che na dovran naginas prestaziuns da tgira (**stgalim da basegn da tgira 0**), èn custs da viver **privats** betg deducibels.

b) Custs da malsogna (stgalims da basegn da tgira 1 fin e cun 3)

Dals custs da la chasa da dimora **pajads sez** pon vegnir deducids mo la **part dals custs da tgira** chaschunads da la malsogna sco er ils **custs per l'assistenza**, uschenavant che quests custs surpassan la resalva persunala. Quests custs ston vegnir declarads sin **il formular 6 "Custs da malsogna, d'accident e d'impediment"** sut la **litera e** en la **colonna "malsogna/accident"**. Ina indemnizaziun pajada a personas dependentas d'agid sto vegnir declarada en la **litera I**.

c) Custs chaschunads da l'impediment (a partir dal stgalim da basegn da tgira 4)

Abitantas ed abitants d'ina chasa da dimora cun classificaziun a partir dal **stgalim da basegn da tgira (SCRA) 4** valan sco **persunas impedidas**. Quai vul dir ch'ils custs supplementars che resultan da la dimora en la chasa da dimora pon vegnir deducids **senza resalva persunala**. En cas d'ina entrada en in stgalim dal basegn da tgira u en cas d'ina midada dal stgalim da basegn da tgira durant l'onni ston ils custs vegnir calculads per mais.

En cas d'ina dimora permanenta en ina chasa da personas attempadas e da tgira sco er en in lieu d'abitar e da lavur pon vegnir deducids ils custs e las taxas pajadas sez. Il medem vala per custs da dimoras da distgargia en talas chasas u en chasas da vacanzas per personas impedidas. **Ils custs ston però vegnir diminuids per quel import che avess stuì vegnir impundi per ils custs da viver en l'atgna chasada**. Ils custs da viver vegnan calculads tenor las directivas per calcular il minimum d'existenza e vegnan fixads **sin 2'000.– francs per mais**.

Sch'i resultan – ultra da quests custs – anc **ulteriurs custs** en chasas da dimora (p.ex. custs da la media u dal medi, custs per meds auxiliars e.u.v.) e sche quests ulteriurs custs stattan en in connex direct cun l'impediment, pon quels medemamain vegnir deducids sco custs chaschunads da l'impediment. Sch'ils custs n'han betg in connex direct cun l'impediment, pon els vegnir deducids sco custs da malsogna e ston vegnir declarads correspondentamain en la colonna "malsogna/accident". Ina deducziun n'è betg admissa per prestaziuns accessoricas sco coiffeur/pedicura/massascha e.u.v. che na vegnan betg exquidas dal persunal da tgira.

Ils custs chaschunads da l'impediment che pon vegnir deducids, ston vegnir declarads sut la **litera e en la colonna "impediment"**. Dals custs chaschunads da l'impediment èn deducibels mo quels, ch'il pajataglia ha pajà sez. Ina indemnizaziun pajada a personas dependentas d'agid sto vegnir declarada en la **litera I**. La **part** per ils **custs da viver** da 2'000.– francs per mais declerais Vus sut la **litera m**. Sche la taxa da di incl. la taxa d'assistenza e la part dals custs da tgira importan passa 204.– francs per di, sto la part che surpasa vegnir declarada **supplementarmain** sco custs da viver/spesas da luxus sut la **litera m**.

Tgira a chasa (tras spitex e.u.v.)

Tenor il contract approvà da la regenza tranter la federaziun da spitex dal Grischun (FSGR) e la federaziun chantunala dals assicuraders grischuns da malsaus (FAM) ston las organizaziuns da spitex inditgar las prestaziuns da tgira e da tegnairchasa separadamain sin il quint. Tar ina tgira a chasa (p.ex. spitex) pon vegnir deducids dal tutfatg mo ils custs surpigliads sez per **prestaziuns da tgira**. Per regla fan quests custs part dals custs da malsogna e ston vegnir declarads correspondentamain en la **colonna "malsogna/accident"** sut la **letra d**.

Per personas che valan – en il senn **da la lescha davart l'egualitad da personas impedidas - sco persunas impedidas** (guardar pagina 53), tutgan tant ils custs surpigliads sez per las prestaziuns da tgira sco er per las prestaziuns da tegnairchasa tar ils custs chaschunads da l'impediment e ston vegnir declarads sut la **litera d** en la **colonna "impediment"**.

Calculaziun da las deducziuns

22.1 Calculai la deducziun valaivla per Vus cun subtrahar **5% da l'entrada netta** dals **custs da malsogna e d'accident (expensas nettas)**, e quai sco resalva persunala. Vossa entrada netta chattais Vus en **il formular principal, pagina 3, cifra 21**.

22.2 Ils custs chaschunads da l'impediment pon vegnir fatgs valair senza resalva persunala.

- **Transportai la deducziun totala permessa en las cifras correspondentas dal formular principal. Returnai a la cifra 22.3, pagina 25.**

Immobilias, pagina 1 (formular 7)

1. Register da las immobilias

Gener: 00 bain immob. na surbajegià
 01 chasa d'ina famiglia
 02 chasa da pliras familias
 03 bajetgs agriculs
 04 proprietad en condomini
 05 chasa d'abitar e da fatschenta
 06 hotel, pensiun, restaurant
 07 immobilgia industrialia
 08 garascha
 09 parcadi
 10 dretg d'abitar / giudida

nr. immobilgia	chantun	vischnanca	via / nr.	gener	¹⁾ cun suspensziun	abità permanent. sez	nr. parcella u proprietad en condomini	onn da construcziun	onn da stimeziun	valur fiscala fr.
----------------	---------	------------	-----------	-------	-------------------------------	----------------------	--	---------------------	------------------	-------------------

A Immobilias privatas

1	2	3	4	5	6	7	8	(X)	(X)			
	GR Cuir	Calandastrasse 2	02	☐	☒	9-128	1998	2020	480'000			
	GR Flims	Caumastrasse	04	☐	☐	51'111	2018	2018	250'000			
				☐	☐							
				☐	☐							
				☐	☐							
				☐	☐							
				☐	☐							

Total valur fiscala da las immobilias privatas

730'000

Transport sin il formular principal (formular 1a: pagina 4, cifra 32.1; formular 1b: pagina 4, cifra 15.1 e/u cifra 17.1) u sin il questunari per iertas betg repartidas (formular 1e, pagina 1, cifra 3).

B Immobilias da fatschenta

1									
2									
3									
4									
5									

Total valur fiscala da las immobilias da fatschenta

Transport sin il formular principal (formular 1a: pagina 4, cifra 30.1; formular 1b: pagina 4, cifra 15.1 e/u cifra 17.1) u sin il questunari per iertas betg repartidas (formular 1e, pagina 2, cifra 4.1).

2. Valur da fittanza per immobilias da fatschenta abitadas sez

immobilgia nr(s). tenor register (sura 1. B)	fr.
valur da fittanza per part(s) abitada(s) sez da immobilgia da fatschenta	
reducziun valur da fittanza:	
chantun	
confederaziun	

Transport sin il formular principal (formular 1a) pagina 2, cifra 7.4

¹⁾ Immobilgia privata tenor art. 18b al. 1 LT e 18a LTFD.

Register da las immobilias

Vus stuais declerar tut las immobilias privatas e da fatschenta, er quellas en auters chantuns u a l'exteriur Medemamain las immobilias, per las qualas Vus avais in dretg d'abitar u da giudida.

Las indicaziuns sco il numer da la parcella, l'onn da construcziun e.u.v. chattais Vus sin la valitaziun da l'immobiglia da l'Uffizi per la valitaziun d'immobilias.

A Immobilias privatas

Immobilias privatas sco er dretgs d'abitar u da giudida inscrivais Vus en la rubrica A. Emplenir ina lingia separada per mintga immobiglia. Indicaziuns necessarias: chantun, vischnanca, via / nr., gener da l'immobiglia, nr. da la parcella u da la cuminanza da proprietaris en condomini, onn da construcziun, onn da valitaziun e valor fiscal. Il code per il gener da l'immobiglia (00 fin 08) chattais Vus gist al cumenzament dal formular 7.

Tar **immobilias**, per las qualas igl è vegni pretendi ina **suspensiun fiscala** tar il transferiment da la **facultad da fatschenta** a la **facultad privata**, sto vegnir fatga ina **crusch** (detagls vesair **mussavia per personas cun activitad da gudogn independenta e purs cifra 2.8**).

Faschai ina crusch tar quella immobiglia, la quala Vus **abitais sez permanentamain** al lieu da domicil.

Il **total da la valor fiscal da las immobilias privatas** transportais Vus en il **formular principal, pagina 4, cifra 32.1**.

B Immobilias da fatschenta

Immobilias da fatschenta ston vegnir decleradas en medema moda sco immobilias privatas. Il **total da la valor fiscal da las immobilias da fatschenta** transportais Vus en il **formular principal, pagina 4, cifra 30.1**.

Plinavant renviain nus al **mussavia per personas cun activitad da gudogn independenta e purs**.

Princip per calcular las valurs fiscalas da bains immobiliars

Sco valor fiscal dals bains immobiliars vala lur valor commerciala resguardond adequatamain la rendita e la productivitat. En quest connex sto vegnir differenzià tranter chasas d'abitar, chasas da fatschenta ed abitaziuns d'atgna proprietad d'ina vart sco er tranter lavuratori e hallas da deposit da l'autra vart. Decisivas èn en general las valurs commercialas e las valurs da rendita da l'ultima valitaziun da l'immobiglia uffiziala.

Exempels:

Chasas d'abitar, chasas da fatschenta ed abitaziuns d'atgna proprietad:

(p.ex. valor da rendita da 450'000.– francs / valor commerciala da 600'000.– francs)

furmla:	calculaziun:	valor fiscal:
$\frac{(2 \times \text{valor da rendita}) + \text{valor commerciala}}{3}$	$\frac{(2 \times 450'000.-) + 600'000.-}{3}$	fr. 500'000.–
La valor fiscal sto mintgamai vegnir arrundada giu sin ils proxims 1'000.– francs.		

Immobilias per gronda part industrialas

(p.ex. valor da rendita da 750'000.– francs / valor commerciala da 900'000.– francs)

furmla:	calculaziun:	valor fiscal:
$\frac{\text{valor da rendita} + \text{valor commerciala}}{2}$	$\frac{750'000.- + 900'000.-}{2}$	fr. 825'000.–
La valor fiscal sto mintgamai vegnir arrundada giu sin ils proxims 1'000.– francs.		

Immobilias extrachantunalas: Per immobilias en in auter chantun stuais Vus declerar la valor fiscal ch'è relevanta là, avant che deducir ils debits. Per **immobilias a l'exteriur** sto vegnir inserida la valor fiscal vertenta. Ultra da quai agiuntai per plaschair a la decleraziun da taglia la valitaziun da las immobilias (p.ex. attestaziun da la valor uffiziala, la valor d'assicuranza, la valor da cataster, il contract da cumpra). La valitaziun vegn fatga en la procedura da taxaziun.

Immobilias, pagina 2 (formular 7)

3. Retgavs da las immobilias privatas

Sco pagina 1	Affittanza ¹⁾ / valur da fittanza da las localitads da fa- tschenta duvradas sez fr.	Agen diever (localitads d'abitar duvradas sez) / dretg d'abitar fr.	Ult. retg. (da terren, da dretgs da giud., da dretgs da constr. euv. dads a fit) en fr.	Retgav brut fr.
--------------	---	---	---	--------------------

A Taglia chantunla ¹⁾ Tar pliras unitads affittadas (abitaziuns, biros etc.) en ina immobilia sto vegnir agiuntà ina glista davart ils retgavs.

1	6'000	15'000	420	21'420
2	4'320	7'680		12'000
3				
4				
5				
6				
7				
8				

Total retgavs	33'420
Deducziuns per la perioda fiscal	- 5'400
Ils custs che n'èn betg stads deducibels l'onn precedent per mesiras per spargnar energia, per proteger l'ambient e per renaturalisar or dals dus davos onns (art. 35 LT) ³⁾	-
Retgav net avant reducziun valur da fittanza	28'020
Reducziun valur da fittanza per immob. abitada permanent. sez 30 % da fr. 15'000	- 4'500
Retgav net ³⁾	23'520

%	Custs da mantegniment e d'administraziun		Tschans dal dretg da construcziun fr.	Deducziuns fr.
	pauschals fr.	effectivs ²⁾ fr.		

²⁾ Sch'i vegn fatg valair ils custs da mantegniment effectivs, ston questas expensas vegnir nudadas detagliadamain. Singuls imports da passa fr. 1'000.- ston vegnir documentads cun mussaments.

20	4'200			4'200
10	1'200			1'200

Total deducziuns	5'400
-------------------------	--------------

Da quai: custs per mesiras per spargnar energia, per proteger l'ambient e per renaturalisar tenor l'art. 35 LT ³⁾

Transport sin il formular principal per pajataglias cun domicili ordaifer il chantun (formular 1b) pagina 2, cifra 1.1 e/u cifra 3.9, colonna chantun. Cun emplenir il questunari per iertas betg repartidas sto questa summa vegnir transportada sin pagina 2, cifra 2.1 en la colonna chantun. En la colonna confederaziun dal questunari sto vegnir nudada en quests cas la sequenta summa: total retgavs taglia chantunala minus total deducziuns taglia federala.

Transport sin il formular principal per pajataglias cun domicili en il chantun (formular 1a) pagina 2, cifra 7.1, colonna chantun.

B Taglia federala directa

⁴⁾ Valur da fagen diever da las immobilias en il chantun Grischun decisiva per la taglia federala (en perschiert da la valur chantunala):

1	6'000	12'000	420	18'420
2	4'320	6'144		10'464
3				
4				
5				
6				
7				
8				

Total retgavs	28'884
Deducziuns per la perioda fiscal	- 4'646
Ils custs che n'èn betg stads deducibels l'onn precedent per mesiras per spargnar energia, per proteger l'ambient e per renaturalisar or dals dus davos onns (art. 32 LTFD) ³⁾	-
Retgav net ³⁾	24'238

20	3'600			3'600
10	1'046			1'046

Total deducziuns	4'646
-------------------------	--------------

Da quai: custs per mesiras per spargnar energia, per proteger l'ambient e per renaturalisar tenor l'art. 32 LTFD ³⁾

Transport sin il formular principal (formular 1a: pagina 2, cifra 7.1, colonna confederaziun; formular 1b: pagina 2, cifra 1.1 e/u cifra 3.9, colonna confederaziun).

³⁾ Las investiziuns ch'èn vegnidas fatgas per ina immobilia e che servan per spargnar energia u per proteger l'ambient, sco er ils custs da renaturalisaziun ch'èn resultads en vista a la construcziun d'in edifiz cumpensatoric, pon vegnir deducids en las proximas duas periodas fiscalas, sch'els na pon betg vegnir resguardads cumplainamain en la perioda fiscal, en la quala els èn resultads (art. 35 LT resp. art. 32 LTFD). Questa regulaziun vala per quels custs ch'èn resultads sienter ils 31 da december 2020 (taglia chantunala) resp. sienter ils 31 da december 2019 (taglia federala).

Bains immobigliars betg surbajegiads ordaifer la zona d'agricultura vegnan da princip suttemess a la taglia cun 2/3 da la valor commerziala.

Bains immobigliars duvrads per l'agricultura u per l'economia forestala en la zona d'agricultura vegnan suttemess a la taglia per la valor da rendita.

Valur da locaziun per immobiglias da fatschenta abitadas sez

Qua sto vegnir inscritta la valor da locaziun per immobiglias **abitadas permanentamain sez** (lingia "chantun") u per immobiglias **utilisadas sez** (lingia "confederaziun") en la facultad da fatschenta. Ils imports da la reducziun correspundenta da la valor da locaziun vegnan transportads en il formular principal, **cifra 7.4**.

Rendita da las immobiglias privatas

Per la decleraziun dals retgavs sto vegnir resguardada la medema attribuziun dals bains immobigliars sco a la pagina 1 (cifras 1 – 8 = immobiglia nr.).

En la colonna **locaziun** stuais Vus inditgar las renditas or da locaziun (incl. locaziun d'abitaziuns da vacanzas mobigliadas e locaziuns sur portals online) ed or d'affittanza sco er la valor da locaziun da las **localitads da fatschenta utilisadas sez**. Sch'i sa tracta da pliras unitads dadas en locaziun (abitaziuns, biros e.u.v.) en ina immobiglia, sto vegnir agiuntada ina glista da las renditas.

Las **indemnisaziuns per cuvrir ils custs da la furniziun d'electricitad** (ICF) resp. la commercialisaziun directa da current u la surlaschada da parts da l'immobiglia per manar in **implant solar** èn entradas suttemessas a la taglia, ston dentant vegnir decleradas sut la **cifra 6.4**.

En la colonna **atgna utilisaziun** stuais Vus declerar la **valor da l'atgna locaziun**. Per l'immobiglia che vegn **abitada permanentamain sez al lieu da domicil** vegn concedida per la taglia chantunala ina **reducziun** da 30% da la valor da locaziun. Questa reducziun sto vegnir deducida da la rendita netta da las immobiglias avant che reducir la valor da locaziun ed avant che la transportar en il formular principal.

- **Per la locaziun d'abitaziuns da vacanzas sto vegnir emplenì il formular 7.1 "locaziun d'abitaziuns da vacanzas".**
- **Per la locaziun da chombras sto vegnir emplenì il formular 7.2 "locaziun / sutlocaziun da chombras".**

Per **chasas da vacanzas e da fin d'emna** è la durada da l'utilisaziun annuala irrelevant, sche l'immobiglia stat a disposiziun da tut temp e po er vegnir utilisada durant l'entir onn. La valor da l'atgna locaziun è pia suttemessa cumplainamain a la taglia.

Guerra en l'Ucraina: Sch'ina abitaziun secundara u annexa (ev. parts da tala) vegn messa a disposiziun gratuitamain a fugitivas e fugitivs, na dat quai betg il dretg da reducir la valor da l'atgna locaziun, mabain sto vegnir inditgada vinavant l'entira valor da l'atgna locaziun en la decleraziun da taglia. Sche (la cumpart da) la valor da l'atgna locaziun da l'abitaziun messa a disposiziun cuntanscha l'import ch'è necessari per la concessiun da la deducziun da sustegnement, alura po vegnir fatga valair la deducziun da sustegnement (cf. cifra 24.6, pagina 28).

Locaziun da preferenza a persunas che stattan datiers: La valur da l'atgna locaziun è suttamessa a la taglia er, sch'il bain immobilias vegn affittà u dà a tschains ad ina persuna parenta u amitga per ina locaziun che divergescha considerablamain dal martgà. Ina divergenza considerabla consista en cas d'ina differenza da passa **20%** en il chantun. Tar la **confederaziun** è la valur da l'atgna locaziun suttamessa a la taglia mo, sch'i sa tracta d'in **emprest** (gratuit) **per il diever** u d'ina **guntgida da la taglia**. Ina tala è avant maun, sche la valur da locaziun munta a mo var **50%** da la **valur da la locaziun dal martgà** da l'immobilias en dumonda.

Sche infrastrukturas che ston vegnir consideradas sco predilecziuns persunalas evidentas, na vegnan betg resguardadas en la valur da locaziun, na pon er betg vegnir deducids lur custs da mantegniment.

La **valur da l'atgna locaziun** è inditgada en l'ultima valitaziun da l'immobilias uffiziala che Vus avais survegni da l'Uffizi per la valitaziun d'immobilias.

Confederaziun: L'atgna utilisaziun sto vegnir declarada cun **80%** da la valur da locaziun da l'immobilias utilisada sez en il chantun Grischun (vesair rubrica **B taglia federala directa**).

Reducziun da l'atgna locaziun en cas da direzza: Cun ina facultad suttamessa a la taglia da main che 600'000.– francs na dastga l'atgna locaziun da l'atgna chasa u da l'atgna abitaziun ch'è abitada permanentamain dal pajataglia sez al domicil principal da la taglia, betg importar dapli che 30% da las entradas en daner blut. Perquai che la calculaziun da questa reducziun è fitg complexa, vegn la deducziun correspundenta calculada d'uffizi tar quellas e tar quels pajataglia che inoltreschan lur declaraziun da taglia sin palpiri. En la declaraziun da taglia electronica "SoftTax GR" vegn la deducziun calculada automaticamain.

En la colonna **ulteriurs retgavs** inditgais Vus ils retgavs da dretgs da construcziun, da passadi, da passar cun conducts, d'exploitaziun e.u.v. sco er ils retgavs da guaud ed ils tschains da fittanza.

Premess ch'igl exista ina **sututilisaziun evidenta** po la valur da l'atgna locaziun per l'immobilias abitada permanentamain sez al lieu da domicil vegnir reducida excepziunalmain. Ina sututilisaziun considerabla per la taglia po mo vegnir acceptada, sch'ina u sche pliras stanzas na vegnan betg duvradas durant l'entir onn sco chombra da dormir, d'abitar, da lavurar, da zambregiar u sco chombra da visitas ubain en in'otra moda. Tenor las disposiziuns executivas da la regenza po vegnir concedida la deducziun per sututilisaziun mo a quellas u a quels pajataglias che possedan **senza vulair** ina immobilias memia gronda. Quai è cunzunt il cas, sche singuls locals na vegnan pli duvrads, perquai ch'ils uffants na vivan betg pli a chasa. Ina deducziun per sututilisaziun na po **betg** vegnir **concedida**, sch'ina persuna obligada da pajar taglia viva suletta en in'abitaziun da 4 stanzas e sch'in pèr maridà senza uffants viva en in'abitaziun da 5 stanzas. Tgi che s'acquista ina immobilias cun in grond dumber da stanzas e che abitescha quella dal cumenzament ennà sulet u cun ses partenari, na po betg far valair la deducziun per sututilisaziun. La **chargia da cumprova** ha da purtar cumplainamain la u il pajataglia. La sututilisaziun po vegnir calculada tenor la suandanta furmla:

$$\text{Reducziun} = \frac{\text{valur da locaziun senza garascha} \times \text{dumber da locals betg utilisads}}{\text{dumber da stanzas} + 2 \text{ u } 3 \text{ (locals accessoris)}}$$

Per ils locals accessorics vala per abitaziuns d'atgna proprietad da princip il factor 2, per chasas d'ina famiglia il factor 3.

La valur da l'atgna locaziun reducida per la sututilisaziun vegn inscritta en la colonna **atgna utilisaziun**.

Custs da mantegniment da las immobiglias privatas

Dals retgavs bruts èn deducibels ils **custs da mantegniment e d'administraziun** sco er **ils tschains dal dretg da construcziun pajads**.

Quests custs pudais Vus far valair ubain sco custs effectivs ubain sco pauschala. Il pajataglia po eleger en mintga perioda da taglia e per mintga immobiglia tranter la deducziun dals custs effectivs e la deducziun pauschala (**pauschala alternanta**).

- **Deducziun pauschala:**

vegliadetgna da l'edifizis ils 31-12-23:	deducziun pauschala en % da la rendita bruta da locaziun:
	chantun e confederaziun
fin 10 onns (construcziun 2014 e suenter)	10
passa 10 onns (construcziun 2013 ed avant)	20

Tar la taglia chantunala n'è ina pauschalisaziun betg permessa per **bains immobigliars betg surbajegiads, per edifizis da fatschenta e da biro** sco er per immobiglias cun in **retgav brut annual da passa 149'000.– francs**.

Tar la confederaziun n'è betg admissibla ina deducziun pauschala per bains immobigliars betg surbajegiads e per immobiglias dadas en locaziun cun in'utilisaziun principalmain commerciala (edifizis da fatschenta e da biro).

- **Custs effectivs:**

Sco **custs da mantegniment** valan da princip **expensas** per reparaturas e per renovaziuns **che mantegnan la valor**. Quai èn expensas che n'han betg la finamira da crear novas valurs, mabain da mantegnair resp. da remplazzar las valurs vertentas.

Exempels:

- il bogh u la cuschina vegn remplazzà tras in nov bogh u tras ina nova cuschina;
- in tetg remplazzà;
- il stgaudament dad ieli vegn remplazzà cun ina pompa a chalur u cun energia alternativa;
- in palantschieu da tarpun vegn remplazzà tras parchet u tras palantschieu da crap;
- custs per reparaturas vi d'edifizis e vi da parts colliadas fermamain cun quels (senza mobigliar e chaussas sumegliantas);
- premias d'assicuranzas da chaussas per assicuranzas cunter fievu, cunter donns da l'aua e da vaider, per assicuranzas da responsabladad e.u.v. (senza assicuranza da mobigliar);
- contribuziuns regularas per il mantegniment da vias, per la rumida da la naiv (p.ex. acquisiziun nova e cumpensatorica taglianaiv) e.u.v.;
- taglias sin immobiglias;
- custs d'abunaments da servetsch per brischaders da stgaudaments, ascensurs e.u.v.;
- custs da spazzachamin;
- indemnizaziun a la pedella u al pedel;
- expensas per l'administraziun da l'immobiglia tras terzas personas;
- expensas per tgirar il terren enturn chasa, limitadas als custs ch'èn necessaris per mantegnair il stadi oriund da l'iert e dal plaz davant chasa (p.ex. acquisiziun nova e cumpensatorica segapstget);
- contribuziuns al fond da renovaziun per abitaziuns d'atgna proprietad. Sch'ins paja pli tard lavurs da mantegniment or da quest fond, na pon ins betg far valair anc ina giada ina deducziun;
- mesiras che gidan ad utilisar raziunalmain energia u ad applitgar energias regenerablas (vesair pagina 63).

Supplementarmain per objects dads en locaziun:

- custs per l'illuminaziun da las stgalas, per l'ascensur e.u.v.;
- expensas en connex cun las relaziuns da locaziun (p.ex. portos, inserats), ma betg las indemni-saziuns per atgnas lavurs da la proprietaria u dal proprietari da la chasa.

Sch'i vegnan fatgas valair las **expensas effectivas**, sto vegnir agiuntada a la declaraziun da taglia ina **glista** da questas expensas (cun data, gener da la prestaziun, retschavidra u retschavider, import e.u.v.). Deducids pon vegnir mo ils custs pajads sez durant l'onn 2023 (sunter avair imputà eventualas contribuziuns da promoziun gia pajadas, contribuziuns d'assicuranzas e.u.v.). Tar **imports singuls da 1'000.– francs** e dapli ston medemamain **vegnir agiuntadas** las **copias dals quints**.

Sin www.stv.gr.ch rubrica "Praxis" chattais Vus ulteriuras infurmaziuns davart ils custs da mantegniment.

Betg deduciblas n'èn las expensas che augmentan la valor sco er ils custs da viver (expensas da caracter luxurius, electricitad, aua, rument e.u.v.). Las expensas che augmentan la valor stgaffeschan valurs da nov ed augmentan uschia ils custs d'investiziun e la valor commerziala da l'immobiglia correspundenta.

Exempels:

- engrondiment cun in iert d'enviern;
- installaziun d'in ascensur;
- contribuziuns unicas ad ovras e taxas da colliaziun (per: vias, aua, chnalisaziun, electricitad, antennas, contribuziuns da perimeter, plan da quartier e custs da mesiraziun e.u.v.);
- acquisiziuns e remplazzaments da sumbrivals, mobiglias, glischs, utensils e.u.v.;
- custs per il stgaudament, per l'aua e per il rument da l'atgna abitaziun;
- expensas per predilecziuns privatas (iert da flurs, biotop, emplantaziuns);
- valor da l'atgna lavur;
- custs da mantegniment per objects che na portan nagin retgav;
- taxas e taglias per midada da maun;
- taglias sin il gudogn tras la vendita da bains immobilias.

Investiziuns en mesiras per spargnar energia e per proteger l'ambient

Tenor l'art. 35 al. 1 lit. b frasa 2 LT resp. tenor l'art. 32 al. 2 frasa 2 LTFD han – en la facultad privata – las **investiziuns** che servan a **spargnar energia ed a proteger l'ambient** il medem status sco ils custs da mantegniment. La deducziun è pussaivla mo tar edificizis existents (q.v.d. dapi la retratga da l'edifizis nov e l'installaziun ston esser passads almain 5 onns). Sco investiziuns che servan a spargnar energia ed a proteger l'ambient valan ils custs per mesiras che gidan ad **utilisar raziunalmain energia** u ad **applitgar energias regenerablas**.

Sch'ils custs d'investiziun che servan a spargnar energia ed a proteger l'ambient na pon betg vegnir resguardads cumplettaimain en las taglias da quel onn, en il qual els èn resultads, pon vegnir transferids ils custs restants **sin las duas periodas fiscalas suandantas** (art. 35 al. 1bis LT, art. 32 al. 2 LTFD). Sche custs vegnan transferids sin ina da las periodas fiscalas suandantas, na po vegnir fatga valair **nagina deducziun pauschala** durant questa perioda fiscala (art. 4 al. 4 da l'Ordinaziun davart ils custs d'immobiglias).

L'import che vegn transferì, vegn inditgà separadamain sin la **disposiziun da taxaziun definitiva da l'onn precedent**.

Custs da renatiralisaziun

Ils custs per la renatiralisaziun d'in edificizis en vista a la construcziun d'in **edifizis nov da substituziun** pon vegnir deducids (art. 35 al. 1bis LT, art. 32 al. 2 LTFD).

Sco renatiralisaziun che po vegnir deducida da la taglia, valan ils custs da la demontascha d'installaziuns, da la disfatga da l'edifizis preexistent, dal transport e da la dismessa dal rument da construcziun (art. 2 al. 1 da l'Ordinaziun davart ils custs d'immobiglias). Ils custs da renatiralisaziun pon vegnir fatgs valair en la taglia mo, sch'i vegn construi **entaifer 2 onns in edificizis nov da substituziun** sin il medem bain immobigliar, sche l'edifizis ha in'utilisaziun equivalenta e vegn construi dal medem pajataglia che ha fatg la renatiralisaziun (art. 3 ed art. 2 al. 4 da l'Ordinaziun davart ils custs d'immobiglias).

Ils custs da renatiralisaziun pon vegnir transferids maximalmain sin las duas periodas fiscalas suandantas, sch'els na pon betg vegnir resguardads cumplettaimain en las taglias da quel onn, en il qual els èn resultads (art. 4 al. 1 e 2 da l'Ordinaziun davart ils custs d'immobiglias).

L'import che sto vegnir transferì, vegn inditgà separadamain sin la **disposiziun da taxaziun definitiva da l'onn precedent**.

- **Transportai ils totals en la cifra correspondent da dal formular principal.**
- **Sche Vus avais da declerar vaglias, giai a la pagina 36; uschiglio returnai a la pagina 19, cifra 7.2.**

Locaziun d'abitaziuns da vacanzas (formular 7.1)

Entradas da l'affittanza d'abitaziuns da vacanzas mobigliadas

(Per mintga abitaziun sto vegnir emplenì in formular auxiliàr separà e sto vegnir inoltrà ensemen cun il formular principàl.)

1. Indicaziuns davart l'immobiglia / l'abitaziun

vischnanca Flims

via / nr. Caumastrasse

nr. parcella / nr. "STWE" 51'111

la propr. en condomini / num Nr. 4 / DG

chombras (senza cuschina e bog) 3

valur da l'atgna fittanza en l'onn fiscal (fr.) 12'000

Durada da l'affittanza en l'onn fiscal (dumber da dis) 120

2. Entradas

	l'onn fiscal fr.
entradas bruttas da l'affittanza	7'200
minus custs per forza electrica, stgaurament, nettegiament etc.: 10 % da las entradas bruttas ¹⁾	– 720
Total intermediar	6'480

3. Deducziuns

tar l'affittanza mobigliada senza biancaria: 1/5 dal total intermediar ¹⁾ sut cifra 2	–
u	
tar l'affittanza mobigliada cun biancaria: 1/3 dal total intermediar ¹⁾ sut cifra 2	– 2'160

4. Entradas nettas da l'affittanza

	4'320
--	--------------

5. Part agen diever

(Differenza tranter valur da l'atgna fittanza pli auta tenor cifra 1 ed entradas nettas tenor cifra 4) ²⁾	7'680
--	--------------

6. Total retgav da l'immobiglia (almain valur da l'atgna fittanza)

	12'000
--	---------------

¹⁾ Sche las entradas bruttas ord la locaziun d'abitaziuns da vacanzas surpassan 30'000.– francs per edifiz e per onn, pon vegnir fatgs valair mo ils custs effectivs. En cas d'occurrentas grondas (p.ex. WEF, campjunadis mundials da skis e.u.v.) pon vegnir fatgs valair mo las deducziuns tenor la pratica vertenta tar l'art. 22 al. 1 LT.

²⁾ Independentmain da la durada da l'affittanza è la differenza tranter la valur da l'atgna fittanza pli auta e las entradas nettas da l'affittanza d'adir sco part d'agen diever a las entradas nettas per enuir il retgav da l'immobiglia. Sche las entradas nettas da l'affittanza en tutina autas sco la valur da l'atgna fittanza u pli autas, è la part d'agen diever nulla. Quai na vala dentant betg per occurrenzas grondas (p.ex. WEF, campjunadis mundial da skis e.u.v.). En quests cas sto la valur da l'atgna locaziun vegnir sutmesssa a la taglia supplementarmain pro rata per il temp restant.

³⁾ En il rom da la declaraziun da taglia per personas cun domicil en in auter chantun (formular 1c) n'èsi betg d'inoltrar in formular auxiliàr immobiglias dal Grischun. En quests cas croda il transport.

Transport³⁾ sin il formular auxiliàr immobiglias (formular 7) pagina 2, en la colonna agen diever.

Transport³⁾ sin il formular auxiliàr immobiglias (formular 7) pagina 2, en la colonna affittanza.

I vegn partì dal fatg ch'i po vegnir cuntanschì – or d'ina abitaziun secundara cun utilisaziun maschadada (sut la noziun d'abitaziun secundara vegnan chapidas chasas d'ina famiglia ed unitads en condomini che na vegnan betg utilisadas permanentamain da la u dal pajataglia sez) – in retgav da facultad en l'atezza da la valur da l'atgna locaziun, sch'ils retgavs da la locaziun a terzas personas na surpassan betg questa valur. Il retgav da facultad suttamess a la taglia sa cumpona da:

- a) retgavs da la locaziun main ils custs da produenziun per l'electricitad, per il stgudament e.u.v. sco er main ils custs pauschals da produenziun per il mobigliament ed (eventualmain) per la rauba da letg (en cas d'occurrenzas grondas [p.ex. WEF, campiunadis mundials da skis e.u.v.] pon vegnir fatgas valair mo las deducziuns tenor la pratica vertenta tar l'art. 22 al. 1 LT);
- b) plus la valur da l'atgna locaziun suttamessa a la taglia en la differenza tranter la rendita or da locaziun suttamessa a la taglia (entradas nettas tenor la **cifra 4**) e plus la valur decisiva da l'atgna locaziun tenor la valitaziun d'immobiglias (**cifra 1**). Qua ina vala dentant betg per occurrenzas grondas (p. ex. WEF, campiunadi mundial da skis e.u.v.). En quests cas sto la valur da l'atgna locaziun vegnir suttamessa a la taglia supplementarmain pro rata per il temp restant;
- c) las renditas tenor la letra a (entradas nettas tenor la **cifra 4**) èn en mintga cas suttamessas a l'imposiziun cumplaina.

Chaussas fundamentalas

Ils gudogns ord la locaziun u ord la sutlocaziun da chombras incl. ord locaziuns sur plattafurmas d'intermediaziun online sco Airbnb, B&B e.u.v. èn entradas suttamessas a la taglia. Tgi che dat en locaziun l'**immobiglia abitada da sasez** u parts da questa immobiglia a terzas persunas, sto emplenir il **formular 7.2 "Locaziun / sutlocaziun da chombras"** e declerar il gudogn ord la locaziun. Quai po vegnir fatg cun transferir l'import en la posiziun "Ulteriurs retgavs" sin il formular per immobiglias (formular 7; vala per proprietaris) ubain en la posiziun "Ulteriuras entradas" sin il formular principal (vala per locataris). Sche pliras chombras vegnan dadas en locaziun, sto vegnir agiuntada ina glista detagliada da questas entradas a la decleraziun da taglia.

Dals retgavs da locaziun pon vegnir deducids ils custs respectivs. Quai èn per l'ina ils custs d'electricitad, da stgoudament, da reclama e.u.v. che vegnan fatgs valair cun ina cumprova tras quittanzas u cun ina deducziun pauschala en l'autozza da 10% da las entradas bruttas. En cas d'ina locaziun mobigliada senza laschiva po ultra da quai vegnir deducì 1/5 dal retgav da locaziun net ed en cas d'ina locaziun mobigliada cun laschiva 1/3 dal retgav da locaziun net. La finala po vegnir deducida la part proporziunala da las localitads dadas en locaziun vi da la valur da l'atgna locaziun (vala per proprietaris) resp. vi dals custs da locaziun (vala per locataris)

Calculaziun da la part proporz. da las chombras dadas en loc. vi da la valur da l'atgna locaziun (propr. d'abitar)

$$\frac{\text{valur da l'atgna locaziun} - \text{locaziun per immobiglias abitadas perm.}}{\text{dumber da chombras} + 2} \times \text{dumber da chombras dadas en locaziun}$$

Exempel per in'abitaziun da 5 chombras cun ina valur da l'atgna locaziun da 30'000 francs – e per ina sutlocaziun d'ina chombra mobigliada cun laschiva:

part proporziunala chantun

$$\frac{\text{val. da l'atgna loc.} - \text{reduc. da la val. da loc. da 30\%}}{\text{dumber da chombras total} + 2} \times \text{dumb. da chomb. dadas en loc.} = \frac{30'000.- - 9'000.-}{7} \times 1 = 3'000.- \text{ francs}$$

part proporziunala Confederaziun

$$\frac{\text{val. da l'atgna loc.} - \text{deduc. per l'atgna utilis. da 20\%}}{\text{dumber da chombras total} + 2} \times \text{dumb. da chomb. dadas en loc.} = \frac{30'000.- - 6'000.-}{7} \times 1 = 3'429.- \text{ francs}$$

Calculaziun da la part proporz. da las chombras dadas en loc. vi da la locaziun annuala (abitaziun da locaziun)

$$\frac{\text{locaziun annuala}}{\text{dumber da chombras} + 2} \times \text{dumber da chombras dadas en locaziun}$$

Exempel per in'abitaziun da 5 chombras cun ina locaziun annuala da 30 000 francs – e per 1 chombra dada en locaziun:

part proporziunala chantun e Confederaziun

$$\frac{\text{locaziun annuala}}{\text{dumber da chombras} + 2} \times \text{dumber da chombras dadas en locaziun} = \frac{30'000.-}{7} \times 1 = 4'287.- \text{ francs}$$

In eventual resultat negativ na po betg vegnir deducì.

Exempel per ina locaziun da chombras	Chantun	Confederaziun
Entradas		
Entradas bruttas ord sutlocaziun	fr. 12'000.-	fr. 12'000.-
Deducziuns		
Minus ils custs d'exploitaziun per electricitad, per stgoudament, per nettegiament, per reclama e.u.v. Custs effectivs (agiuntar las quittanzas) u pauschala (10% da las entradas bruttas)	fr. - 1'200.-	fr. - 1'200.-
Part proporziunala da las localitads dadas en sutlocaziun vi da la valur da l'atgna locaziun per onn (chantun, Confederaziun)	fr. - 3'000.-	fr. - 3'429.-
Total intermediar	fr. 7'800.-	fr. 7'371.-
En cas da locaziun mobigliada senza laschiva: 1/5 dal total intermediar		
u		
En cas da locaziun mobigliada cun laschiva: 1/3 dal total intermediar	fr. - 2'600.-	fr. - 2'457.-
Entradas nettas ord sutlocaziun / transferir sin il formular 7 "Ulteriurs retgavs chantun" resp. "Ulteriurs retgavs Confederaziun"	fr. 5'200.-	fr. 4'914.-

Agiunta

Register dals formulars e dals meds auxiliars

Quests formulars e mussavias pudais Vos empustar da tut temp da Voss **uffizi communal da taglia** (ils mussavias chattais Vos dal rest er sin nossa pagina d'internet www.stv.gr.ch):

Formular principal

- per personas natiralas cun domicil en il chantun formular 1a
- per personas cun domicil ordaifer il chantun (exteriur) formular 1b
- per personas che abitan ordaifer il chantun, però en Svizra formular 1c

Questiunari

- iertas betg repartidas formular 1e

Formulars

- register da las vaglias e dals credits formular 2
- fegl supplementar al register da las vaglias e dals credits formular 2.1
- fegl supplementar imputaziun da taglias a la funtauna estras retenziun da taglia USA formular 2.2
- fegl supplementar imputaziun da taglias a la funtauna estras per taxas da licenza da l'exteriur formular 2.3
- expensas professiunalas formular 3 / 3a
- register dals debits formular 4
- premias d'assicuranza formular 5
- custs chaschunads da malsogna, d'accident e d'impediment formular 6
- immobiglias formular 7
- locaziun d'abitaziuns da vacanzas formular 7.1
- locaziun / sutlocaziun da chombras formular 7.2
- activitad da gudogn independenta / agricultura e selvicultura cun contabilitad commerziala / registraziuns formular 8a
- activitad da gudogn independenta senza contabilitad commerziala formular 8b
- amortisaziuns e retenziuns formular 8f
- agricultura e selvicultura manaschis pitschens cun registraziun simplifitgada formular 9b
- viticultura senza torclar sez formular 9c
- gudogn da liquidaziun tenor l'art. 40b LT e l'art. 37b LTFD formular 10a

Mussavia

- tar la decleraziun da taglia 2023
- activitad da gudogn independenta e purs

Fegl d'infurmaziun

- davart l'obligaziun da pajar taglia durant ina part da l'onn
- valitaziun dal muvel e da las provisiuns

Tabella da tariffas per la taglia chantunala sin las entradas chantun

entradas imponiblas	taglia chantunala tenor la tariffa per persunas che vivan		entradas imponiblas	taglia chantunala tenor la tariffa per persunas che vivan	
	sulettas	maridadas		sulettas	maridadas
15'500.-	0.-	0.-	74'000.-	5'282.-	3'188.-
16'000.-	0.-	0.-	75'000.-	5'392.-	3'283.-
17'000.-	14.-	0.-	76'000.-	5'498.-	3'378.-
18'000.-	47.-	0.-	77'000.-	5'604.-	3'473.-
19'000.-	91.-	0.-	78'000.-	5'710.-	3'568.-
20'000.-	145.-	0.-	79'000.-	5'816.-	3'663.-
21'000.-	207.-	0.-	80'000.-	5'922.-	3'758.-
22'000.-	273.-	0.-	81'000.-	6'028.-	3'853.-
23'000.-	343.-	0.-	82'000.-	6'134.-	3'948.-
24'000.-	415.-	0.-	83'000.-	6'240.-	4'043.-
25'000.-	495.-	0.-	84'000.-	6'346.-	4'138.-
26'000.-	575.-	0.-	85'000.-	6'452.-	4'233.-
27'000.-	655.-	0.-	86'000.-	6'559.-	4'328.-
28'000.-	735.-	0.-	87'000.-	6'666.-	4'423.-
29'000.-	815.-	0.-	88'000.-	6'773.-	4'518.-
30'000.-	895.-	0.-	89'000.-	6'880.-	4'613.-
31'000.-	979.-	0.-	90'000.-	6'987.-	4'708.-
32'000.-	1'064.-	20.-	91'000.-	7'094.-	4'803.-
33'000.-	1'149.-	45.-	92'000.-	7'201.-	4'898.-
34'000.-	1'234.-	81.-	93'000.-	7'308.-	4'993.-
35'000.-	1'321.-	121.-	94'000.-	7'415.-	5'088.-
36'000.-	1411.-	169.-	95'000.-	7'522.-	5'183.-
37'000.-	1'501.-	219.-	96'000.-	7'629.-	5'278.-
38'000.-	1'592.-	276.-	97'000.-	7'736.-	5'373.-
39'000.-	1'683.-	336.-	98'000.-	7'843.-	5'468.-
40'000.-	1'778.-	400.-	99'000.-	7'950.-	5'563.-
41'000.-	1'873.-	465.-	100'000.-	8'057.-	5'658.-
42'000.-	1'968.-	533.-	110'000.-	9'144.-	6'836.-
43'000.-	2'064.-	603.-	120'000.-	10'264.-	7'866.-
44'000.-	2'167.-	673.-	130'000.-	11'384.-	8'920.-
45'000.-	2'270.-	743.-	140'000.-	12'504.-	9'980.-
46'000.-	2'373.-	820.-	150'000.-	13'624.-	11'040.-
47'000.-	2'476.-	900.-	160'000.-	14'744.-	12'100.-
48'000.-	2'579.-	980.-	170'000.-	15'864.-	13'168.-
49'000.-	2'682.-	1'060.-	180'000.-	16'984.-	14'238.-
50'000.-	2'785.-	1'140.-	190'000.-	18'104.-	15'308.-
51'000.-	2'888.-	1'220.-	200'000.-	19'224.-	16'378.-
52'000.-	2'991.-	1'300.-	210'000.-	20'344.-	17'448.-
53'000.-	3'094.-	1'380.-	220'000.-	21'464.-	18'518.-
54'000.-	3'197.-	1'460.-	230'000.-	22'584.-	19'588.-
55'000.-	3'300.-	1'540.-	240'000.-	23'704.-	20'658.-
56'000.-	3'403.-	1'620.-	250'000.-	24'824.-	21'728.-
57'000.-	3'506.-	1'700.-	260'000.-	25'944.-	22'798.-
58'000.-	3'609.-	1'783.-	270'000.-	27'064.-	23'868.-
59'000.-	3'712.-	1'868.-	280'000.-	28'184.-	24'938.-
60'000.-	3'815.-	1'953.-	290'000.-	29'304.-	26'008.-
61'000.-	3'918.-	2'038.-	300'000.-	30'424.-	27'078.-
62'000.-	4'021.-	2'123.-	400'000.-	41'983.-	38'766.-
63'000.-	4'124.-	2'208.-	500'000.-	53'444.-	50'062.-
64'000.-	4'227.-	2'293.-	600'000.-	65'044.-	61'362.-
65'000.-	4'332.-	2'378.-	700'000.-	76'644.-	72'757.-
66'000.-	4'438.-	2'466.-	800'000.-	88'000.-	84'157.-
67'000.-	4'544.-	2'556.-	900'000.-	99'000.-	95'744.-
68'000.-	4'650.-	2'646.-	1'000'000.-	110'000.-	107'344.-
69'000.-	4'756.-	2'736.-	1'100'000.-	121'000.-	118'944.-
70'000.-	4'862.-	2'826.-	1'200'000.-	132'000.-	130'544.-
71'000.-	4'968.-	2'916.-	1'300'000.-	143'000.-	142'143.-
72'000.-	5'074.-	3'006.-	1'400'000.-	154'000.-	153'744.-
73'000.-	5'180.-	3'096.-	1'500'000.-	165'000.-	165'000.-

Per entradas suttamessas a la taglia davent fr. 758'960– francs per persunas che vivan sulettas resp. fr. 1'442'024.– francs per conjugals vala la tariffa maximala dad 11%.

Tabella da tariffas per la taglia sin la facultad chantun

facultad imponible	import da taglia	facultad imponible	import da taglia	facultad imponible	import da taglia	facultad imponible	import da taglia
1'000.-	1.-	170'000.-	188.-	480'000.-	736.-	780'000.-	1'326.-
5'000.-	5.-	175'000.-	196.-	490'000.-	757.-	790'000.-	1'343.-
10'000.-	9.-	180'000.-	203.-	500'000.-	779.-	800'000.-	1'360.-
15'000.-	14.-	185'000.-	211.-	510'000.-	800.-	810'000.-	1'377.-
20'000.-	18.-	190'000.-	218.-	520'000.-	822.-	820'000.-	1'394.-
25'000.-	23.-	195'000.-	226.-	530'000.-	843.-	830'000.-	1'411.-
30'000.-	27.-	200'000.-	233.-	540'000.-	865.-	840'000.-	1'429.-
35'000.-	32.-	210'000.-	248.-	550'000.-	886.-	850'000.-	1'445.-
40'000.-	36.-	220'000.-	263.-	560'000.-	908.-	860'000.-	1'462.-
45'000.-	41.-	230'000.-	279.-	570'000.-	929.-	870'000.-	1'479.-
50'000.-	45.-	240'000.-	295.-	580'000.-	951.-	880'000.-	1'496.-
55'000.-	50.-	250'000.-	311.-	590'000.-	972.-	890'000.-	1'513.-
60'000.-	54.-	260'000.-	327.-	600'000.-	994.-	900'000.-	1'530.-
65'000.-	59.-	270'000.-	343.-	610'000.-	1'015.-	910'000.-	1'547.-
70'000.-	63.-	280'000.-	359.-	620'000.-	1'037.-	920'000.-	1'565.-
75'000.-	68.-	290'000.-	375.-	630'000.-	1'059.-	930'000.-	1'581.-
80'000.-	73.-	300'000.-	392.-	640'000.-	1'080.-	940'000.-	1'598.-
85'000.-	79.-	310'000.-	411.-	650'000.-	1'101.-	950'000.-	1'615.-
90'000.-	84.-	320'000.-	429.-	660'000.-	1'122.-	960'000.-	1'632.-
95'000.-	90.-	330'000.-	448.-	670'000.-	1'139.-	970'000.-	1'649.-
100'000.-	95.-	340'000.-	466.-	680'000.-	1'156.-	980'000.-	1'666.-
105'000.-	101.-	350'000.-	485.-	690'000.-	1'173.-	990'000.-	1'683.-
110'000.-	106.-	360'000.-	503.-	700'000.-	1'190.-	1'000'000.-	1'700.-
115'000.-	112.-	370'000.-	522.-	710'000.-	1'207.-	1'050'000.-	1'785.-
120'000.-	118.-	380'000.-	540.-	720'000.-	1'224.-	1'100'000.-	1'870.-
125'000.-	125.-	390'000.-	559.-	730'000.-	1'241.-	1'150'000.-	1'955.-
130'000.-	132.-	400'000.-	577.-	740'000.-	1'258.-	1'200'000.-	2'040.-
135'000.-	139.-	410'000.-	596.-	750'000.-	1'275.-	1'250'000.-	2'125.-
140'000.-	143.-	420'000.-	614.-	760'000.-	1'292.-	1'300'000.-	2'210.-
145'000.-	153.-	430'000.-	633.-	770'000.-	1'309.-	1'350'000.-	2'295.-
150'000.-	160.-	440'000.-	651.-				
155'000.-	167.-	450'000.-	671.-				
160'000.-	174.-	460'000.-	693.-				
165'000.-	181.-	470'000.-	714.-				

Per facultad suttamessa a la taglia davent 659'320.- francs vala mintgamai la tariffa da taglia maximala da 1.70 %.

Tabella da tariffas per la taglia federala directa

Alleinstehende Contribuables vivant seuls Contribuenti che vivono soli			Verheiratete und Einelternfamilien ³ Mariés et familles monoparentales ³ Coniugati e famiglie monoparentali ³			Alleinstehende Contribuables vivant seuls Contribuenti che vivono soli			Verheiratete und Einelternfamilien ³ Mariés et familles monoparentales ³ Coniugati e famiglie monoparentali ³		
Steuerbares Einkommen ¹ Revenu imposable ¹ Reddito imponibile ¹	Steuer für 1 Jahr ² Impôt pour 1 année ² Imposta per 1 anno ²	Für je weitere CHF 100 Einkommen Par CHF 100 de revenu en plus Per CHF 100 di reddito in più	Steuer für 1 Jahr ² Impôt pour 1 année ² Imposta per 1 anno ²	Für je weitere CHF 100 Einkommen Par CHF 100 de revenu en plus Per CHF 100 di reddito in più	Steuerbares Einkommen ¹ Revenu imposable ¹ Reddito imponibile ¹	Steuer für 1 Jahr ² Impôt pour 1 année ² Imposta per 1 anno ²	Für je weitere CHF 100 Einkommen Par CHF 100 de revenu en plus Per CHF 100 di reddito in più	Steuer für 1 Jahr ² Impôt pour 1 année ² Imposta per 1 anno ²	Für je weitere CHF 100 Einkommen Par CHF 100 de revenu en plus Per CHF 100 di reddito in più	Steuer für 1 Jahr ² Impôt pour 1 année ² Imposta per 1 anno ²	Für je weitere CHF 100 Einkommen Par CHF 100 de revenu en plus Per CHF 100 di reddito in più
Fr.	Fr.	Fr.	Fr.	Fr.	Fr.	Fr.	Fr.	Fr.	Fr.	Fr.	Fr.
18 100	25.41	0.77			79 700	1 462.35			1 021.00		
18 500	28.49				85 000	1 812.15			1 233.00	4.00	
19 000	32.34				90 000	2 142.15			1 433.00		
20 000	40.04				92 000	2 274.15			1 513.00		
21 000	47.74				92 100	2 280.75	6.60		1 518.00		
22 000	55.44				95 000	2 472.15				1 663.00	5.00
23 000	63.14				100 000	2 802.15			1 913.00		
24 000	70.84				105 400	3 158.55			2 183.00		
25 000	78.54				105 500	3 165.15			2 189.00		
26 000	86.24				105 500	3 165.15			2 189.00		
27 000	93.94			105 600	3 173.95			2 195.00	6.00		
28 000	101.64			110 000	3 561.15			2 459.00			
28 700	107.03			115 000	4 001.15			2 759.00			
29 000	109.34			116 900	4 168.35			2 873.00			
30 600	121.66		18.00	117 000	4 177.15	8.80		2 880.00			
31 000	124.74		22.00	120 000	4 441.15				3 090.00	7.00	
32 200	133.95		34.00	125 000	4 881.15				3 440.00		
32 300	134.83		35.00	126 500	5 013.15				3 545.00		
33 000	140.99		42.00	126 600	5 021.95				3 553.00		
34 000	149.79		52.00	130 000	5 321.15				3 825.00	8.00	
35 000	158.59		62.00	134 200	5 690.75				4 161.00		
36 000	167.39		72.00	134 300	5 699.55				4 170.00		
37 000	176.19	0.88	82.00	137 200	5 954.75				4 431.00	9.00	
38 000	184.99			92.00	137 300		5 965.75				4 440.00
39 000	193.79		102.00	139 900	6 251.75			4 674.00			
40 000	202.59		112.00	140 000	6 262.75			4 684.00	10.00		
41 000	211.39		122.00	143 800	6 680.75			5 064.00			
42 200	221.95		134.00	143 900	6 691.75			5 075.00	11.00		
42 300	224.59		135.00	145 800	6 900.75			5 284.00			
43 000	243.07		142.00	145 900	6 911.75	11.00		5 296.00	12.00		
44 000	269.47		152.00	146 500	6 977.75					5 368.00	
45 000	295.87		162.00	147 700	7 109.75				5 512.00		
46 000	322.27		172.00	147 800	7 120.75				5 525.00		
47 000	348.67		182.00	150 000	7 362.75				5 811.00	13.00	
48 000	375.07		192.00	160 000	8 462.75				7 111.00		
49 000	401.47	2.64	202.00	170 000	9 562.75				8 411.00		
50 000	427.87			212.00	179 400		10 596.75			9 633.00	
51 800	475.39		230.00	179 500	10 609.95				9 646.00		
51 900	478.03		232.00	180 000	10 675.95				9 711.00		
53 000	507.07		254.00	190 000	11 995.95			11 011.00			
54 000	533.47		274.00	200 000	13 315.95			12 311.00			
55 000	559.87		294.00	250 000	19 915.95			18 811.00	13.00		
56 000	586.27		314.00	300 000	26 515.95			25 311.00			
56 200	591.55		318.00	350 000	33 115.95	13.20		31 811.00			
56 300	594.52		320.00	400 000	39 715.95				38 311.00		
57 000	615.31		334.00	500 000	52 915.95			51 311.00			
58 000	645.01		354.00	600 000	66 115.95			64 311.00			
59 400	686.59		382.00	700 000	79 315.95			77 311.00			
59 500	689.56	2.97	385.00	769 600	88 503.15			86 359.00			
60 000	704.41			400.00	769 700	88 515.50			86 372.00		
65 000	852.91		550.00	800 000	92 000.00			90 311.00			
70 000	1 001.41		700.00	850 000	97 750.00	11.50		96 811.00			
73 900	1 117.20		817.00	912 600	104 949.00				104 949.00	11.50	
74 000	1 123.14		820.00	912 700	104 960.50			104 960.50			
75 000	1 182.54		850.00								
76 700	1 283.52	5.94	901.00								
76 800	1 289.46			905.00							
79 600	1 455.75		1 017.00								

Für höhere steuerbare Einkünfte beträgt die Jahressteuer einheitlich 11.5%.
L'impôt annuel frappant les revenus imposables plus élevés se monte à 11.5%.
L'imposta annua sui redditi imponibili superiori ammonta all'11.5%.

¹ Restbeträge von weniger als CHF 100 fallen ausser Betracht.
² Die Jahressteuer wird gegebenenfalls auf die nächsten 5 Rp. abgerundet.
³ Der ermittelte Steuerbetrag ermässigt sich um 255 Franken für jedes Kind oder jede unterstützungsbeürftigte Person.

¹ Les fractions inférieures à CHF 100 sont abandonnées.
² Le cas échéant, l'impôt annuel est ramené aux 5 ct. inférieurs.
³ Le montant de l'impôt fixé est réduit de 255 francs par enfant et par personne nécessitéeuse.

¹ Le frazioni inferiori a CHF 100 non sono computate.
² Se del caso, l'imposta annua è arrotondata ai 5 ct. inferiori.
³ L'ammontare dell'imposta calcolato è ridotto di 255 franchi per ogni figlio e ogni persona bisognosa.

Cun la tariffa da geniturs vegn l'import da taglia tenor la tariffa per personas maridadas reducis per 255.– francs per mintga uffant e per mintga persuna che dovra sustegiment.

Register dals uffizis communal da taglia e da las alianzas fiscalas

Uff. communal da taglia	telefon	e-mail
Albula/Alvra	081 681 12 44	info@albula-alvra.ch
Andeer	081 650 70 91	erino.gasparini@andeer.ch
Arosa	081 378 67 27	steueramt@gemeindearosa.ch
Avers	081 667 11 62	gemeinde@avers.ch
Bergün Filisur	081 410 40 40	gemeinde@berguenfilisur.ch
Bever	081 851 00 10	gemeinde@gemeinde-bever.ch
Bonaduz	081 660 33 22	manuela.deplazes@bonaduz.ch
Bregaglia	081 822 60 81	imposte@bregaglia.ch
Breil/Brigels	081 920 10 35	d.caduff@breil.ch
Brusio	081 846 53 53	imposte@brusio.ch
Buseno	091 827 30 45	cancelleria@buseno.ch
Calanca	091 828 14 44	imposte@calanca.ch
Cama	091 830 14 41	com.cama@bluewin.ch
Castaneda	091 827 12 31	cancelleria@castaneda.ch
Cazis	081 650 04 74	sianthy.sriranjan@cazis.ch
Celerina	081 837 36 82	thomas.michel@celerina.ch
Chur	081 254 42 27	claudio.candrian@chur.ch
Churwalden	081 382 00 11	steueramt@churwalden.ch
Conters i.P.	081 332 17 70	info@conters.ch
Davos	081 414 30 70	steuern@davos.gr.ch
Disentis/Mustér	081 920 36 40	rschmed@disentis.ch
Domat/Ems	081 632 82 18	sergio.maissen@domat-ems.ch
Domleschg	081 650 13 13	steuern@domleschg.ch
Falera	081 921 35 15	info@falera.net
Felsberg	081 257 00 12	steueramt@felsberg.ch
Ferrera	081 661 15 85	kanzlei@ferrera.ch
Fideris	081 330 55 00	gemeinde@fideris.ch
Fläsch	081 302 23 95	info@flaes.ch
Flerden	081 651 42 52	gemeinde@flerden.ch
Flims	081 928 29 32	steueramt@gemeindeflims.ch
Furna	081 332 30 93	gemeinde@furna.ch
Fürstenuau	081 651 14 88	stadt@fuerstenuau.ch
Grono	091 827 14 20	imposte@grono.ch
Grüsch	081 300 12 02	steuerverwaltung@gruesch.ch
Ilanz/Glion	081 920 15 50	steueramt@ilanz-glion.ch
Jenaz	081 332 15 10	verwaltung@jenaz.ch
Jenins	081 300 41 50	gemeinde@jenins.ch
Klosters	081 423 36 50	steueramt@gemeindeklosters.ch
Küblis	081 300 32 02	cecile.fluetsch@kueblis.ch
La Punt Chamues-ch	081 854 32 33	steueramt@lapunt.ch
Laax	081 921 51 13	steueramt@laax-gr.ch
Landquart	081 307 36 30	leo.zinsli@landquart.ch
Lantsch/Lenz	081 659 01 03	tanja.willi@lantsch-lenz.ch
Lostallo	091 820 51 20	segretario@lostallo.ch
Lumnezia	081 920 60 08	steueramt@lumnezia.ch
Luzein	081 300 32 21	andrea.gabriel@luzein.ch
Madulain	081 854 11 41	info@madulain.ch
Maienfeld	081 300 45 54	nadia.good@maienfeld.ch
Malans	081 300 00 23	susanne.pritzi@malans.ch
Masein	081 651 20 09	gemeinde@masein.ch
Medel/Lucmagn	081 920 33 66	info@medel.ch
Mesocco	091 822 91 40	imposte@mesocco.swiss
Muntogna da Schons	081 662 22 61	gemeinde@mdschons.ch
Obersaxen Mundaun	081 920 50 86	steueramt@obersaxenmundaun.swiss
Pontresina	081 838 83 19	steuern@pontresina.ch
Poschiavo	081 839 03 20	anna.merlo@poschiavo.ch
Rhâzüns	081 650 22 22	regula.deplazes@rhaezuens.ch
Rheinwald	081 664 11 28	gemeinde@rheinwald.ch
Rongellen	081 651 44 96	info@rongellen.ch
Rossa	091 828 13 47	cancelleria@rossa.ch
Rothenbrunnen	081 655 17 16	gemeinde@rothenbrunnen.ch
Roveredo	091 820 33 11	imposte@roveredo.ch
Safiental	081 630 60 58	steueramt@safiental.ch
Sagogn	081 920 88 00	steuern@sagogn.ch
Samedan	081 851 07 02	steueramt@samedan.gr.ch
Samnaun	081 861 83 00	steueramt@gemeindegamnaun.ch
San Vittore	091 827 11 71	vicesegretaria@sanvittore.ch
S-chanf	081 854 12 40	impostas@s-chanf.ch
Scharans	081 651 20 20	info@scharans.ch
Schiers	081 300 21 11	steueramt@schiers.ch
Schluein	081 925 36 04	info@schluein.ch
Schmitten	081 404 10 66	gde.schmitten@bluewin.ch
Scuol	081 861 27 05	impostas@scuol.net
Seewis i. P.	081 325 12 89	gabriela.roth@seewis.ch

Uff. communal da taglia	telefon	e-mail
Sils i.D.	081 651 12 79	info@sils-id.ch
Sils i.E.	081 826 53 16	steueramt@sils.ch
Silvaplana	081 836 30 41	andri.luethi@stmoritz.ch
Soazza	091 831 11 88	cancelleria@soazza.ch
St. Moritz	081 836 30 30	steueramt@stmoritz.ch
Sta. Maria i.C.	091 827 31 20	cancelleria@santamariaic.ch
Sufers	081 664 10 10	kanzlei@sufers.ch
Sumvitg	081 920 25 01	steuern@sumvitg.ch
Surses	081 659 11 63	steueramt@surses.ch
Tamins	081 630 21 91	b.meier@tamins.ch
Thusis	081 650 09 36	steueramt@thusis.ch
Trimmis	081 354 99 30	steueramt@trimmis.ch
Trin	081 635 11 37	n.arpagaus@gemeinetrin.ch
Trun	081 920 20 42	denise.tomaschett@trun.ch
Tschappina	081 651 59 56	gemeinde@tschappina.ch
Tschierschen-Praden	081 373 14 40	gemeinde@tschierschen-praden.ch
Tujetsch/Sedrun	081 920 47 82	annamaria.monon@tujetsch.ch
Untervaz	081 300 07 32	steueramt@untervaz.ch
Urmein	081 651 48 78	kanzlei@urmein.ch
Val Müstair	081 851 62 08	rudi.andri@cdvm.ch
Vals	081 920 77 04	paul.mittner@vals.ch
Valsot	081 861 00 62	p.wieser@valsot.ch
Vaz/Obervaz	081 385 21 36	g.r.margreth@vazobervaz.ch
Zernez	081 851 44 50	impostas@zernez.ch
Zillis	081 661 13 83	info@zillis-reischen.ch
Zizers	081 300 09 13	steueramt@zizers.ch
Zuoz	081 851 22 27	steuern@zuoz.ch

alianza fiscal	telefon	e-mail
Albulata	081 404 23 04	steueramt@albula.gr.ch
Bernina	081 839 03 18	alleanza.bernina@poschiavo.ch
Domleschg	081 650 13 00	steueramt@domleschg.ch
Flims-Trin	081 928 29 32	steueramt@gemeindeflims.ch
Ilanz	081 920 15 51	marco.schmid@ilanz-glion.ch
Laax	081 921 51 13	steueramt@laax-gr.ch
Moesano	091 827 40 01	damiano@tassazionemoesano.ch
Prättigau	081 515 70 00	info@praetitax.ch
Schams	081 630 74 00	steueramt.schams@bluewin.ch
St. Moritz	081 836 30 30	steueramt@stmoritz.ch
Trun-Sumvitg	081 920 25 01	steuern@sumvitg.ch
Tujetsch-Medel	081 920 47 82	annamaria.monon@tujetsch.ch
Unterengadin	081 861 27 05	impostas@scuol.net
Val Müstair	081 851 62 08	rudi.andri@cdvm.ch